

105E JAARGANG NUMMER 1 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • JANUARI 2005

Liahona

A woman with short blonde hair, wearing a dark vest over a light-colored long-sleeved shirt and dark trousers, stands in a forest. She is looking to her left. The forest is filled with tall, thin trees and a ground covered in fallen leaves and rocks. The lighting is soft and golden, suggesting late afternoon or early morning.

De tijd van de Leer
en Verbonden in een
oogopslag, p. 14

Thema voor
de wekelijkse
activiteitenavond
van 2005, p. 45

Speciale posterinleg
voor kinderen

Liahona

OP DE OMSLAG
Vooromslag: schilderij
Walter Rane. Achteromslag:
foto John Luke.

OMSLAG VAN
DE KINDERVRIEND
Illustratie Steve Kropp

ZIE 'DE LAMP', p. K10

VOOR DE VOLWASSENEN

- 2 Boodschap van het Eerste Presidium: blijf op de juiste koers
President Gordon B. Hinckley
- 8 Evangelieparels: het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden
President Ezra Taft Benson
- 14 Leer en Verbonden in een oogopslag: schema 1 — afdelingen 1–64
- 18 David O. McKay: ambassadeur van het geloof *Wade Murdock*
- 25 Huisbezoekboodschap: verheug u in de herstelling van het evangelie van Jezus Christus
- 26 Bekoelde liefde ... en hoe je die weer kunt opwarmen
Naam bekend bij de redactie
- 30 Het gezin versterken: man en vrouw geschapen naar het beeld van God
- 38 Ervaringen van heiligen der laatste dagen
Ik maakte me zorgen om hun toekomst *Adalberto S. Sánchez*
Iets kleins *Shannon Vanderspool Watson*
Op huisonderwijs met broeder Skinner *Kevin Probasco*
- 42 Het diakenenquorum: een gesprek met de Presiderende Bisschop
- 48 Post

VOOR JONGEREN

- 13 Poster: heb geloof
- 32 Moed in Venezuela *Marvin K. Gardner*
- 44 Diaken worden *Laury Lusey*
- 45 Thema wekelijkse activiteitenavond van 2005: 'Een groot en wonderbaar werk'
- 46 Ik? Een zegen geven? *Brad Larsen*

DE KINDERVRIEND: VOOR DE KINDEREN

- K2 Luister naar de stem van een profet: wedergeboren door de doop
President James E. Faust
- K4 Gebed
- K6 Uit het leven van president David O. McKay: het geloof van zijn ouders
- K8 Participatieperiode: het plan van geluk *Margaret Liffertb*
- K10 De lamp *Bo Pedersen*
- K13 Onze prachtige wereld: onderdeel van het plan
- K14 Vriendschap sluiten: Jairo Eli Xocop uit Comalapa (Guatemala)

INLEG: VOOR KINDEREN

Poster participatieperiode: ik werk mee aan Gods plan voor mij

ZIE 'BEKOELDE LIEFDE ... EN HOE JE DIE WEER KUNT OPWARMEN', p. 26

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen
Het eerste Presidium: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

Raad der Twalf: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar

Verantwoordelijk redacteur: Jay E. Jensen
Adviseurs: Monte J. Brough, W. Rolfe Carr

Hoofdredacteur: David Frischknecht

Directeur redactie en planning: Victor D. Cove

Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Directeur tijdschriftredactie: Richard M. Romney

Hoofdredacteur: Morris K. Gardner
Redactie medewerkers: Collette Nebeker Aune, Susan Barrett, Ryan Carr, Linda Stahle Cooper, LaRene Porter Gault, Shanna Butler, Jennifer L. Greenwood, K. Val Johnson, Carrie Koster, Melvin Leavitt, Sally J. Oleski, Adam C. Olson, Judith M. Paller, Vivian Paulsen, Don L. Searle, Rebecca M. Taylor, Roger Terry, Janet Thomas, Paul VanDerBerghe, Julie Wardell, Kimberly Webb, Monica Weeks

Leidinggevende art-director: M. M. Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen

Productie manager: Jane Ann Peters

Werkvoorzitters ontwerp en productie: Kelli Allan-Prott, Howard G. Brown, Thomas S. Child, Reginald J. Christensen, Kathleen Howard, Denise Kirby, Todd R. Peterson, Randall J. Pitlor, Kara A. Todd, Claudio E. Warner

Marketing manager: Larry Hill

Opgelegedirecteur: Craig K. Sedgewick

Distributiedirecteur: Kris T. Christensen

Verstoring:

CPB Verbruikersbescherming
 Hefwegheid 1, NL-5341 GS Oss
 Telefoon: 0412-690490; Fax: 0412-690266

Nieuwsredactie:

Nieuwsredacteur: Frans Heijdemann
 Groenestraat 64
 NL-7608 HN Almelo
 Telefoon: 0546 865984
 Kopij leeft op diskette, of per e-mail naar: nieuws@liahona.nl.

Abonnementenadministratie:

Klantenservice distributiecentrum Frankfurt
 Tel: 00800 32324257
 Fax: 0049 6172 492860

Abonnementsprijs:

EUR 15,00. Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan. Bij voorkeur bestellen via uw unit. Bij rechtstreeks bestellen uw creditcardnummer vermelden.

Bidragen:

Stuur manuscripten en vragen aan:
 Liahona, Room 2420, 50 East North Temple Street,
 Salt Lake City, UT 84143-3220, USA; of per e-mail naar:
cur-liahona-imag@ldschurch.org

De Liahona (een woord uit het Boek van Mormon dat "kompas of 'wijwijzer' betekent) wordt gepubliceerd in het Algemeen, Amerikaans, Bulgaars, Cambodisch, Catalaan, Chinees, Deens, Duits, Engels, Etsj, Fins, Frans, Grieks, Hebreeuws, Hindi, Hongaars, Indonesisch, Italiaans, Japans, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Maleisisch, Marshaaleislands, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samaritaans, Spaans, Singalees, Sloveens, Spijts, Tagalog, Tahitaans, Tamil, Telugu, Thai, Tongaans, Tjechisch, Urdu, Vietnamese, Zilaans en Zweeds. (Frequente verschillen per taal.)

Uitgever:

© 2005 by Intellectual Reserve, Inc. Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in de Verenigde Staten van Amerika. Tekst- en beeldmateriaal in de Liahona mag gereproduceerd worden voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk of in bevestigende tekst ongeacht. Voor vragen kunt u zich richten tot het Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: intellectualproperty@ldschurch.org

U kunt de Liahona in vele talen terugvinden op het internet onder www.lds.org. Engelstalige lectuur staat onder "Gospel Library". Voor andere talen, klik op de werelkaart.

For Readers in the United States and Canada:

Volume 2005 Vol. 105, No. 1, is published monthly by the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150, USA. Subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$16.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA

and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

Ideeën voor de gezinsavond

'Het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden'

p. 8: maak een lijst van uitspraken van president Ezra Taft Benson over het Boek van Mormon en een lijst van uitspraken over de Leer en Verbonden. Vergelijk de lijsten. In hoeverre zijn die twee boeken hetzelfde, en in hoeverre verschillen ze? Vertel welke ervaringen u hebt gehad met beloften uit het artikel die in vervulling zijn gegaan.

'Man en vrouw geschapen naar het beeld van God'

p. 30: vraag de familieleden om beurten uit te leggen wat elk onderdeel van dit artikel voor hen betekent. Let op overeenkomsten tussen de waarheden in dit artikel en de tekst van lofzangen zoals 'Ik ben een kind van God' (lofzang 195) of 'O mijn Vader' (lofzang 190).

'Moed in Venezuela'

p. 32: met welke problemen worden de jongeren in Venezuela geconfronteerd? Misschien kunt u enkele situaties naspelen die zij tegenkomen. In hoeverre zijn hun moeilijkheden hetzelfde als, of anders dan, de uwe? Bespreek manieren waarop wij allemaal als getuigen van Christus kunnen staan.

'Thema voor de wekelijkse activiteitenavond van 2005: "Een groot en wonderbaar werk"'

p. 45: lees de commentaren van de algemene presidiëms van de jongemannen en jongevrouwen over het thema voor de wekelijkse activiteitenavond 2005. Vraag de jongeren om ideeën wat het gezin het komende jaar kan doen om dit thema te steunen.

'Wedergeboren door de doop'

p. K2: laat familieleden het verhaal van Atiati naspelen.

Bespreek hoe Atiati veranderde, en waardoor. Lees de laatste alinea hardop voor en geef uw getuigenis van de zegeningen van de doop.

'Het geloof van zijn ouders'

p. K6: schrijf de teksten van de verteller, de moeder, de vader en David op verschillende papieren. Laat de familieleden het verhaal naspelen. Laat de platen op de pagina's K6 en K7 zien. Hoe tonen David O. McKay en zijn familie hun geloof in God? Bespreek manieren waarop wij meer geloof in de Heer kunnen tonen.

ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

K=De Kinderwreid	Kerkgeschiedenis, 2, 14
Afvat, 25	Keuzewijzheld, 30
Bekering, 38	Leer en Verbonden, 8, 14
Boek van Mormon, 8	Leiderschap, 18, 42
Diakenen, 42, 44	McKay, David O., 18, K6
Dienstbetoon, 38, 42	Normen, 2, 3
Doop, K2	Onderwijs, 8
Eerste visioen, 2, 13	Pioniers, 2
Gebed, 13, 46, K4, K10	Priesterschap, 42, 44, 46,
Geloof, K6	K14
Getuigenis, 45	Reine liefde, 26
Gezin, 30, 38, K6	Schepping, 30
Heilsplan, 30, K8, K13	Schriftstudie, 8
Heractivering, 32, 38	Smith, Joseph, 2, 13, 14,
Herstelling, 25	25, 45
Huisbezoek, 25, 38	Voorbeeld 2, 32, K6
Huisonderwijs, 7, 38, 46	Wekelijkse
Huwelijk, 26	activiteitenavond, 45
Jugdwerk, K8	Wereldwijde kerk, 32, K14
Jezus Christus, 26, K8	Wonderen, K2, K10
Jongeren, 32, 45	

Blijf op de juiste koers

PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY

De tijd waar onze voorouders van gesproken hebben, is de tijd waarin wij nu leven — het begin van de 21ste eeuw. Dit is een tijd waarin profetieën vervuld worden. En u en ik zijn dankbaar dat wij deel uitmaken van dit opwindende, wonderbare werk dat zoveel mensen in zo veel delen van de wereld voorgoed beïnvloedt.

Die groei is geen overwinning van de mens; het is een manifestatie van de macht Gods. Ik hoop dat we er nooit hoogmoedig of pochend over spreken. Ik bid dat we altijd oetmoedig en dankbaar blijven.

De vruchten van het eerste visioen

Dit werk ving op een lentemorgen in het jaar 1820 aan met een opmerkelijke gebeurtenis, toen de Vader en de Zoon aan de jonge Joseph Smith verschenen. Al het goede dat we tegenwoordig in de kerk zien, is een vrucht van dat opmerkelijke bezoek. Het getuigenis van die gebeurtenis heeft het hart geraakt van miljoenen mensen in vele landen. Ik voeg daar mijn door de Geest ontvangen getuigenis aan toe dat de beschrijving die de profeet van die geweldige gebeurtenis heeft

gegeven, waar is: dat God, de eeuwige Vader, en de herrezen Heer Jezus Christus tijdens die gebeurtenis met hem gesproken hebben, net zo werkelijk en persoonlijk als hij beschreven heeft. Ik verhef mijn stem als getuigenis dat Joseph een profeet was en dat het werk dat mede door hem is voortgebracht, het werk van God is.

Ik ben een samenvatting van Joseph Smiths werk gaan waarderen die een van zijn medewerkers gegeven heeft, met een uitspraak over onze plicht om dat werk voort te zetten. Die prachtige, poëtische woorden zijn in 1845, minder dan een jaar na de dood van Joseph, geschreven door ouderling Parley P. Pratt van het Quorum der Twaalf Apostelen:

‘Hij heeft het koninkrijk van God georginiseerd — wij zullen het rijk uitbreiden.

‘Hij heeft de volheid van het evangelie hersteld — wij zullen het wijd verbreiden. (...)

‘Hij heeft een heerlijke nieuwe dag doen gloren — wij zullen hem tot het toppunt van zijn grootsheid brengen.

‘Hij was als “de kleinste”, maar werd machtig. Wij zijn als de kleinste, maar zullen een sterk volk worden.

Zou het ons moeten verbazen als we gevraagd worden om een beetje kritiek te verduren, om ons een kleine opoffering te getroosten voor ons geloof, terwijl onze voorouders zo'n hoge prijs voor hun geloof betaald hebben?

Ouderling Parley P. Pratt heeft over de profeet Joseph Smith geschreven: 'Hij heeft het koninkrijk Gods georganiseerd — wij zullen het rijk uitbreiden. Hij heeft de volheid van het evangelie hersteld — wij zullen het wijd verbreiden.'

Eenzijds verwerpen ze de tradities die eens de kracht van onze samenleving waren; anderzijds hebben ze echter geen aanknopingspunt om een nieuw begin te maken.

Ik herinner me de morele kracht die een Japanse overheidsfunctionaris voorstond die een spreekbeurt had bij de inwijding van het paviljoen van de kerk op de wereldtentoonstelling van 1970 in Japan. Hij complimenteerde de kerk hartelijk met haar deelname aan de tentoonstelling en betreurde de afnemende invloed van godsdienst bij zijn eigen volk, met het daaruit voortvloeiende verval van normen en idealen.

Dat lijkt overal zo te zijn. Enige tijd geleden las ik een stimulerend artikel van Barbara W. Tuchman, historica en winnaar van de Pulitzerprijs. Zij zei: 'Wat leiders betreft hebben we een overvloed — honderden rattenvangers van Hameln (...) — klaar en begerig om het volk te leiden. Zij rennen rond om zoveel mogelijk tot een consensus te komen en zo breed mogelijk geaccepteerd te worden. Maar wat zij *niet* doen, en dat is heel duidelijk, is ergens bij stilstaan en zeggen: "Dit is wat ik geloof. Dit zal ik doen, en dat zal ik niet doen. Dit is mijn gedragscode en dat valt erbuiten. Dit is uitstekend en dat is rotzooi." Men doet afstand van moreel leiderschap in de zin dat men over het algemeen niet bereid is om normen te formuleren.

'Van alle ziekten waaraan onze arme (...) samenleving ten prooi valt, is naar mijn mening het gebrek aan normen de voornaamste waar zoveel ongemak en verwarring uit voortvloeit. Wij zijn te onzeker van onszelf om ze zo nodig te verdedigen, om achter ze te staan, om ze — als wij leidinggevende functies uitoefenen — op te leggen. Wij lijken behept met een wijdverbreide en uithollende schroom om enig standpunt in te nemen inzake waarden, hetzij morele, gedragsmatige of esthetische waarden.'³

Maar ook al wankelen de normen over het algemeen, wij in de kerk hebben geen verontschuldiging als we op diezelfde wijze afdrijven. We hebben normen die zeker, beproefd en doelmatig zijn. Voor zover we ons eraan houden, maken we vooruitgang. Voor zover we ze verwaarlozen, worden we gehinderd in onze vooruitgang en

'Kortom, hij hieuw de steen uit (...) ; wij zullen er een grote berg van maken en er de aarde mee vervullen.'¹

Wij zien die droom uitkomen. Ik hoop dat wij trouw zullen zijn aan onze heilige opdracht om het koninkrijk op te bouwen. Onze pogingen daartoe zullen gepaard gaan met verdriet en tegenslagen. We mogen tegenwerking verwachten, zowel hardnekkige als geraffineerde tegenwerking.

Onze beste verdediging

Naarmate het werk voortgaat, mogen we verwachten dat de tegenwerking door de tegenstander eveneens toeneemt. Aanval is de beste verdediging, en onze aanval is de stille trouw aan de leringen die ons zijn gegeven via hen die wij als profeten van God hebben gesteund.

De profeet Joseph Smith heeft ons gezegd wat we moeten doen in onze huidige situatie: 'Predik in alle zachtmoedigheid en ernst Jezus Christus, de gekruisigde; niet om met anderen te twisten over hun geloof, organisatie of godsdienst, maar blijf op de juiste koers. Dit heb ik op gebod gezegd; en allen die zich er niet aan houden, zullen vervolging op zich laden, terwijl zij die zich er wél aan houden altijd vervuld zullen zijn met de Heilige Geest; dat heb ik als profetie uitgesproken.'²

Ik wil enkele woorden uit die uitspraak nemen als thema voor ons, leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in deze tijd.

Ik bid dat de Heer ons zal inspireren om de wijsheid te begrijpen in deze raad van de profeet: twist niet met anderen, maar blijf op de juiste koers.

Op de juiste koers blijven

Wij leven in een tijd van verschuivende waarden, veranderende normen, van vluchtige programma's die opbloeien in de ochtend en afsterven in de avond. Wij zien dat bij de overheid, in de openbare en individuele zeden, bij de mensen thuis, in de kerken, en zelfs onder enkele van onze eigen leden die door de bedrieglijke redeneringen van de mens zijn weggeleid.

Overal lijken de mensen in het duister te tasten.

beschamen we het werk van de Heer. Die normen zijn van Hem afkomstig. Sommige lijken in onze samenleving misschien een beetje uit de tijd, maar dat doet niets af aan het feit dat ze geldig zijn en dat het goed is om ze toe te passen. De subtiele redeneringen van de mens, hoe slim die ook zijn, hoe plausibel ze ook klinken, kunnen niets afdoen van de wijsheid van God.

Ik heb Hans Kindt, de wijze patriarch van de ring Milwaukee-Noord (Wisconsin), eens horen zeggen: 'God is geen celestiaal politicus die onze stem vraagt. Nee, wij moeten God zoeken en Hem gehoorzamen.'

Het bevredigende daaraan is dat gehoorzaamheid geluk teweegbrengt. Het brengt gemoeidsrust en groei teweeg voor het individu, en zijn of haar goede voorbeeld kweekt respect voor de organisatie waartoe hij of zij behoort.

Twisten onnodig

Mensen om ons heen hoeven zich niet aan ons te storen als we ons aan die door God gegeven normen houden. We hoeven niet met hen te twisten. Integendeel, als we de juiste koers aanhouden, wordt ons voorbeeld zelf juist het doeltreffendste argument ter verdediging van onze zaak.

De Heer heeft ons raad en geboden gegeven aangaande zoveel zaken dat geen enkel lid van deze kerk ooit hoeft te twifelen wat hij moet doen. Hij heeft richtlijnen gegeven voor onze deugdzzaamheid, omgang met onze naasten, gehoorzaamheid aan de wet, trouw aan de overheid, heilig houden van de sabbat, matigheid, onthouden van alcohol en tabak, betalen van tiende en andere gaven, zorgen voor de armen, stichten van een gezin, verbreiden van het evangelie — om er maar een paar te noemen.

We hoeven over geen van die richtlijnen te twisten of te debatteren. Als we de juiste koers aanhouden bij de dagelijkse toepassing van onze godsdienst, doen we de zaak meer goed dan op enige andere wijze.

Sommigen zullen ons misschien proberen te verleiden om van onze koers af te wijken. Sommigen zullen ons misschien proberen weg te lokken. Misschien spreekt men geringschattend over ons. Misschien kleineert men ons. Misschien vaart men tegen ons uit. Misschien maakt men ons voor het oog van de wereld belachelijk.

Zowel in de kerk als erbuiten zijn er mensen die willen dat wij ons standpunt in bepaalde kwesties wijzigen, alsof het aan ons is om gezag op ons te nemen dat God alleen toebehoort.

Wij willen niet met anderen twisten. Wij verkondigen het evangelie van vrede. Maar wij kunnen het woord van de Heer dat tot ons is gekomen door mannen die wij als profeet gesteund hebben, niet verloochenen. Wij moeten er achter staan en, naar de aanbeveling van Barbara Tuchman, zeggen: 'Dit is wat ik geloof. Dit zal ik doen, en dat zal ik niet doen. Dit is mijn gedragscode, en dat valt erbuiten.'

Soms zijn we misschien ontmoedigd of diep bezorgd. Ieder van ons komt voor

beslissende keuzes te staan. Zo is het altijd geweest.

W*tij leven
in een
tijd van
verschuivende
waarden, veranderende normen,
van vluchtige programma's die
opbloeien in de ochtend en afster-
ven in de avond.*

Voorbeelden van pioniers

Elke man en vrouw in de kerk weet wel iets van de prijs die onze voorouders hebben betaald voor hun geloof. Daar moest ik aan denken toen ik het verhaal van Mary Goble Pay, overgrootmoeder van mijn vrouw, las. Ik wil graag iets uit dat verhaal van een dertienjarig meisje aanhalen. Ze vertelt over haar kinderjaren in Brighton, die prachtige stad aan de Engelse zuidkust, waar de zacht glooiende, groene heuvels van Sussex aflopen naar de zee.

Daar liet haar ouderlijk gezin zich dopen. Hun bekering was het natuurlijke gevolg van de influistering van de Geest dat het waar was. Maar ze hadden kritische familieleden en burens en zelfs benden om hen te bespotten en anderen tegen hen op te zetten. Er was moed voor nodig, die zeldzame eigenschap die morele moed heet, om pal te staan, zich te laten dopen, en zich als mormoon te presenteren.

De familie reisde naar Liverpool, waar ze zich met zo'n negenhonderd anderen inscheepten in het schip de *Horizon*.

Toen de wind in de zeilen kwam, zeiden ze met een afscheidslied hun vaderland vaarwel. Na zes weken op zee — voor een afstand die we tegenwoordig met een straalvliegtuig in zes uur afleggen — gingen ze in Boston aan land en reisden per stoomtrein naar Iowa City om benodigdheden voor de rest van de reis te kopen.

Ze kochten twee koppels trekdiertjes, een koppel koeien, een wagen en een tent. Ze werden ingedeeld bij een van de handkargroepen, die ze terzijde moesten staan.

Daar, in Iowa City, vond ook hun eerste drama plaats. Hun jongste kind, dat nog geen twee jaar was, bezweek aan

de ontberingen, overleed, en werd begraven in een graf dat geen enkel lid van de familie ooit meer heeft bezocht. Ik haal nu enkele woorden van dit dertienjarige meisje aan:

'We reisden [25 tot 40 kilometer] per dag (...) tot we bij de Platte kwamen. (...) Die dag haalden we de handkargroepen in. We zagen hen de rivier oversteken. Er dreven grote ijsschotsen in de rivier. Het was bitter koud. (...) We gingen terug naar het kamp en baden, [waarna we] 'Komt, heil'gen, komt, geen werk noch strijd gevreesd' zongen. Ik vroeg me af waarom mijn moeder [die avond] huilde. (...) De volgende ochtend werd mijn kleine zusje gevoren. Het was

23 september. We noemden haar Edith. Ze leefde anderhalve maand en stierf toen. (...) [Ze] werd bij de laatste oversteekplaats van [de] Sweetwater begraven.

'[We kregen met hevige sneeuwval te maken. Ik verdwaalde in de sneeuw.] Mijn voeten en benen waren bevoren. [De mannen] wreven me in met sneeuw. Ze deden mijn voeten in een emmer water. Ik had vreselijk veel pijn. (...)

'Toen we bij Devils Gate aankwamen, was het

Als wij de juiste koers aanbouden, dan wordt juist ons voorbeeld het beste argument dat we ooit naar voren kunnen brengen.

bitter koud. We lieten daar veel van onze spullen achter. (...) Mijn broer James (...) was zo gezond als altijd toen hij [die avond] naar bed ging. 's Morgens was hij dood. (...) 'Mijn voeten waren bevroren[:] mijn broer Edwin en mijn zus Caroline hadden ook bevroren voeten. Er was alleen maar sneeuw, [overal sneeuw en de bitter koude Wyoming-wind]. We konden de haringen van onze tenten niet inslaan. (...) We wisten niet wat er met ons zou gebeuren. [En toen] kwam op een avond een man naar ons kamp en zei (...) dat Brigham Young mannen en wagens had gestuurd om ons te helpen (...). We zongen liederen, sommigen dansten, en sommigen huilden. (...)

'Mijn moeder was nooit meer beter geworden. (...) Ze stierf tussen de kleine en de grote bergen. (...) Ze was 43 jaar. (...)

'We arriveerden op 11 december 1856 om negen uur 's avonds in Salt Lake City. Drie van de vier levenden waren bevroren. Mijn moeder lag dood in de wagen. (...)

'De volgende ochtend vroeg (...) kwam (...) Brigham Young. (...) Toen hij onze toestand zag, onze bevroren voeten en onze overleden moeder, rolden de tranen over zijn wangen. (...)

'De dokter amputeerde mijn tenen (...) [terwijl] de zusters mijn moeder kleedden voor haar begrafenis. (...) Toen mijn voeten gedaan waren, [droegen] ze ons naar binnen om afscheid te nemen van onze moeder. O, hoe hebben we dat verdragen. Die middag werd ze begraven. (...)

'[Ik heb nog vaak gedacht aan wat moeder zei voordat we Engeland verlieten.] "Polly, ik wil naar Zion zolang mijn kinderen nog klein zijn, zodat ik ze kan opvoeden in het evangelie van Christus, want ik weet dat dit de ware kerk is."¹⁴

Ik besluit met de vraag: zou het ons moeten verbazen als we gevraagd worden om een beetje kritiek te verduren, om ons een kleine opoffering te getroosten voor ons geloof, terwijl onze voorouders zo'n hoge prijs voor hun geloof betaald hebben?

Laten wij zonder te twisten, te debatteren of anderen te ergeren de juiste koers aanhouden en voortgaan met de bouw van Gods koninkrijk. Als er moeilijkheden ontstaan, laten we die dan rustig onder ogen zien. Laten we het kwade overwinnen met

het goede. Dit is Gods werk. Het zal mensen overal op aarde blijven sterken, en zal het leven van talloze duizenden mensen wier hart luistert naar de boodschap van de waarheid ten goede beïnvloeden. Geen enkele macht onder de hemel kan dat verhinderen.

Dat is mijn geloof, en dat is mijn getuigenis. ■

NOTEN

1. 'Proclamation', *Millennial Star*, maart 1845, p. 151–152.
2. *History of the Church*, deel 2, p. 431.
3. 'The Missing Element—Moral Courage', *McCall's*, juni 1967, p. 28.
4. *A Pioneer Story: Mary Goble Pay, 1856*, in de archieven van de afdeling kerk- en familiegeschiedenis van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, p. 2–4, 10.

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

Denk onder gebed over deze boodschap na en kies dan een onderwijsmethode die deelname aan het gesprek aanmoedigt. Enkele voorbeelden:

1. Help de gezinsleden om de eerste zin van de profetie van de profeet Joseph Smith uit het hoofd te leren (zie de tweede alinea onder 'De beste verdediging'). Prijs hen of bied ze een kleine beloning aan als ze de zin uit het hoofd kunnen opzeggen. Noem denkbeelden uit het artikel van president Hinckley en bespreek wat het inhoudt om de juiste koers aan te houden.

2. Wat zegt president Hinckley over morele kracht als hij Barbara W. Tuchman aanhaalt (zie de vierde alinea onder 'De juiste koers aanhouden')? Vraag de gezinsleden om een situatie uit te beelden waarin ze morele kracht moeten hebben. Het is misschien nodig om aan kleinere kinderen uit te leggen dat het betekent dat je niet bang bent om het goede te doen. Bespreek manieren waarop gezinsleden zachtmoedig kunnen zijn en toch morele moed kunnen tonen.

3. Hoe zou de belofte aan de rechtschapenen in de profetie van de profeet Joseph in Mary Goble Pays leven vervuld zijn? Bespreek de laatste vraag die president Hinckley in zijn artikel stelt. Hoe kunnen we de raad van de profeet Joseph beter opvolgen?

Het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden

PRESIDENT EZRA TAFT BENSON (1899–1994)

Dertiende president van de kerk

De Leer en Verbonden is de schakel tussen het Boek van Mormon en het voortgaande werk van de herstelling, verricht door de profeet Joseph Smith en zijn opvolgers.

Ezra Taft Benson is geboren op 4 augustus 1899 in Whitney (Idaho, VS), in het gezin van Sarah Dunkley en George Taft Benson jr. Op 10 september 1926 trad hij in het huwelijk met Flora Smith Amussen. Op 7 oktober 1943, bij was toen 44, werd hij als apostel geordend door president Heber J. Grant. Ouderling Benson was van 1953 tot en met 1961 werkzaam als minister van landbouw van de Verenigde Staten. Op 30 december 1973 werd hij geordend en aangesteld als president van het Quorum der Twaalf Apostelen. Op 10 november 1985, bij was toen 86 jaar, werd hij de dertiende president van de kerk, een functie waarin hij meer dan acht jaar werkzaam zou zijn. Op 30 mei 1994 overleed president Benson in Salt Lake City. Hij was een groot voorstander van schriftstudie en getuigde graag van het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden.

Ilk wil tot u spreken over twee heilige, hedendaagse schriftuurboeken: het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden.

Het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden zijn met elkaar verbonden, als zijnde openbaringen van de God van Israël om zijn volk bijeen te vergaren en voor te bereiden op de wederkomst van de Heer.

Het tevoorschijn brengen van die heilige Schriften heeft 'het beste bloed uit de negentiende eeuw' gekost — dat van Joseph Smith en zijn broer Hyrum (LV 135:6).

Elk goddelijk getuigenis bevat een grote proclamatie aan de hele wereld: zo ook het titelblad van het Boek van Mormon en

afdeling 1, het voorwoord van de Heer bij de Leer en Verbonden.

De Heer heeft tegen Joseph Smith gezegd: 'Dit geslacht zal mijn woord door u ontvangen' (LV 5:10). En dat heeft het — door het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden en andere hedendaagse openbaringen.

Het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden getuigen van elkaar. U kunt niet de één wel en de ander niet geloven.

Het Boek van Mormon getuigt van hedendaagse Schriftuur. Het noemt die 'andere boeken' en 'laatste geschiedboeken' die 'de waarheid [...] bevestigen' van de Bijbel en 'de duidelijke en waardevolle dingen bekend

maken, die [...] uit [de Bijbel] zijn genomen' (1 Nephi 13:39–40).

Naast de getuigen van het Boek van Mormon is de Leer en Verbonden veruit de belangrijkste externe getuige en het grootste bewijs dat we van de Heer gekregen hebben dat het Boek van Mormon waar is. Zeker dertien afdelingen in de Leer en Verbonden geven ons de bevestiging en het goddelijke getuigenis dat het Boek van Mormon het woord van God is (zie IV 1; 3; 5; 8; 10–11; 17–18; 20; 27; 42; 84; 135).

De Leer en Verbonden is de schakel tussen het Boek van Mormon en het voortgaande werk van de herstelling, verricht door de profet Joseph Smith en zijn opvolgers.

In de Leer en Verbonden leren we over tempelwerk, eeuwige gezinnen, de

graden van heerlijkheid, de organisatie van de kerk en veel andere prachtige waarheden van de herstelling.

'Onderzoek deze geboden', zei de Heer over de Leer en Verbonden, 'want ze zijn waar en betrouwbaar, en de profetiën en beloften, die er in zijn vervat, zullen alle worden vervuld.

'Hetgeen Ik, de Here, heb gesproken, dat heb Ik gesproken, en Ik verontschuldigd

Mijzelf niet; en ofschoon de hemelen en de aarde zullen vergaan, zal mijn woord niet vergaan, doch zal ten volle worden vervuld, hetzij gesproken door mijn eigen stem, of door de stem mijner dienstknechten, dat is hetzelfde' (IV 1:37-38).

Het Boek van Mormon brengt mensen tot Christus. De Leer en Verbonden brengt de mens tot Christus' koninkrijk, De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, 'de enige ware en levende kerk op de ganse aardbodem' (vs. 30). Dat weet ik.

Het Boek van Mormon is de 'sluitsteen' van onze godsdienst. De Leer en Verbonden en voortdurende openbaring in de laatste dagen vormen de deksteen. De Heer heeft zijn zegel van goedkeuring gehecht aan zowel de sluitsteen als de deksteen.

De voorbereiding van het Boek van Mormon in de oudheid, het behoud en de publicatie ervan bevestigen Nephi's woorden: 'de Heer weet alle dingen van den beginne; daarom bereidt Hij een weg om al zijn werken onder de kinderen der mensen tot stand te brengen; want ziet, Hij heeft alle macht om al zijn woorden te vervullen' (1 Nephi 9:6).

Wij hoeven niet met externe bewijzen aan te tonen dat het Boek van Mormon waar is, of dat het een authentiek verslag is — hoewel er veel bewijzen zijn. Het is nooit zo geweest, en het zal nooit zo zijn, dat de studies van geleerden bewijzen dat het Boek van Mormon waar of niet waar is. De oorsprong, voorbereiding, vertaling en verificatie van de waarheid van het Boek van Mormon zijn alle in handen van de Heer gebleven, en de Heer maakt geen vergissingen. Daar kunt u van verzekerd zijn.

God heeft zijn eigen controle van het Boek van Mormon ingebouwd. We vinden die in hoofdstuk 10 van Moroni, en in het getuigenis van de drie en de acht getuigen, en in verschillende afdelingen van de Leer en Verbonden.

Ieder van ons moet door de Heilige Geest een eigen getuigenis van het Boek van Mormon krijgen. En dan zouden we ons getuigenis en het Boek van Mormon aan anderen moeten geven zodat ook zij door de Heilige Geest te weten kunnen komen dat het waar is.

Nephi getuigt dat het Boek van Mormon de 'woorden

van Christus' bevat en dat mensen die 'in Christus [...] geloven' in het Boek van Mormon zullen geloven (2 Nephi 33:10).

Het is belangrijk dat wij in ons onderricht de taal van de heilige Schrift gebruiken. Alma heeft gezegd: 'En nu gebied ik (...) u met de woorden van Hem, Die mij heeft geboden' (Alma 5:61).

We zouden van de woorden, en de manier waarop de Heer die in het Boek van Mormon gebruikt, onze bron van begrip moeten maken en we zouden ze moeten gebruiken als we in de evangeliebeginselen onderwijzen.

God gebruikt de kracht van het woord in het Boek van Mormon als middel om het leven van mensen te veranderen: 'Daar nu de prediking van het woord zeer doelmatig bleek om het volk te bewegen rechtvaardig te handelen — ja, daar het groter invloed had gehad op de gemoederen van het volk dan het zwaard of iets anders, waarmede zij hadden kennisgemaakt — meende Alma, dat het raadzaam was de kracht van het woord Gods te beproeven' (Alma 31:5).

Alma herinnerde zijn broeders in de kerk eraan hoe God de ziel van hun vaders van de hel verlost had: 'Ziet, Hij heeft hun harten veranderd; ja, Hij deed hen ontwaken uit een diepe slaap en zij ontwaakten tot God. Ziet, zij waren in diepe duisternis; niettemin werd hun ziel verhelderd door het licht van het eeuwigdurende woord' (Alma 5:7).

Wij moeten het eeuwigdurende woord gebruiken om hen die diep in slaap zijn te laten ontwaken 'tot God'.

Ik maak mij zorgen over de vraag wat we doen om de heiligen op alle niveau's net zo volledig in het evangelie van Jezus Christus te onderwijzen als het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden. Daarmee bedoel ik onderwijzen in het 'grote plan van de eeuwige God', om de woorden van Amulek maar aan te halen (Alma 34:9).

Gebruiken we de boodschappen en de onderwijsmethode die we in het Boek van Mormon en de andere Schriften van de herstelling vinden om in dit grote plan van de eeuwige God te onderwijzen?

Er zijn veel voorbeelden van onderwijzen in dit grote plan, maar ik haal er slechts één aan. Het is Mormons samenvatting van Aarons zendingswerk:

“Toen Aäron zag, dat de koning zijn woorden wilde geloven, begon hij van de schepping van Adam af, en las de koning de Schriften voor — hoe God de mens naar zijn beeld had geschapen, en hem geboden had gegeven, en dat de mens door overtredding was gevallen.

‘En Aäron legde hem de Schriften uit van de schepping van Adam af, en hield hem de val des menschen voor, en zijn zinnelijke staat en tevens het plan der verlossing, dat van de grondlegging der wereld af door Christus was bereid voor allen, die in zijn naam wilden geloven.

‘Daar de mens was gevallen, kon hij zelf niets doen wat verdienstelijk was; maar het lijden en de dood van Christus verzoenen voor zijn zonden door geloof en bekering’ (Alma 22:12–14).

De heiligen in het Boek van Mormon wisten dat het plan van verlossing moest beginnen met het verhaal van de val van Adam. Zoals Moroni het heeft gezegd: ‘Door Adam kwam de val van de mens. En wegens de val des menschen kwam Jezus Christus, namelijk de Vader en de Zoon; en door Jezus Christus kwam de verlossing van de mens’ (Mormon 9:12).

Net zoals iemand niet naar voedsel verlangt totdat hij honger heeft, zo verlangt hij niet naar de verlossing door Christus totdat hij inziet waarom hij Christus nodig heeft.

Niemand weet echt waarom hij Christus nodig heeft, tot hij de leer van de val en de uitwerking ervan op de mensheid begrijpt en aanvaardt. En geen enkel ander boek ter wereld legt die leer, die van levensbelang is, zo goed uit als het Boek van Mormon.

Broeders en zusters, wij moeten allemaal goed evalueren wat wij doen, en wat zij die wij presideren doen, en controleren of wij de heiligen ‘het grote plan van de eeuwige God’ leren.

Accepteren wij wat er in de openbaringen staat over de schepping, Adam en de val van de mensheid, en de verlossing van die val door de verzoening van Christus — en onderwijzen wij erin? Nemen we regelmatig de essentiële vragen door die Alma in hoofdstuk 5 van Alma in het Boek van Mormon aan de leden van de kerk stelt?

Begrijpen en verkondigen wij de verzoening, en onderwijzen wij er doeltreffend in? Wat zegt het ons persoonlijk dat de Heer in Getsemane en op Golgota voor ieder van ons heeft geleden?

Wat zegt de uitdrukking ‘verlossing van de val’ ons? Om met Alma’s woorden te spreken, zijn wij ‘bewogen het gezang van verlossende liederde te zingen?’ (Alma 5:26.)

En wat moet de bron zijn waaruit wij in het grote plan van de eeuwige God onderwijzen? De Schriften, natuurlijk — met name het Boek van Mormon. En de andere hedendaagse openbaringen. Voeg daar de woorden van de apostelen en profeten aan toe, en de ingevingen van de Geest.

Alma ‘gebood hun, dat zij niets anders zouden onderwijzen dan wat hij had onderwezen en wat bij monde der heilige profeten was gesproken’ (Mosiah 18:19).

In de Leer en Verbonden staat: ‘En laten zij van daar verder trekken en onderweg het

Ik maak mij zorgen over de vraag *wat we doen om de heiligen op alle niveau's net zo volledig in het evangelie van Jezus Christus te onderwijzen als het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden.*

woord prediken, geen andere dingen verkondigende dan hetgeen de profeten en apostelen hebben geschreven, en hetgeen hun door de Trooster door middel van het gebed des geloofs is geleerd' (LV 52:9).

Als we in het grote plan van de eeuwige God hebben onderwezen, moeten we persoonlijk ons getuigenis van de waarheid van dat plan geven.

Alma had een grote boodschap voor de heiligen over wedergeboren worden en de noodzaak om een 'grote verandering' in hun hart te ondergaan, en vervolgens bezegelde hij met deze woorden zijn leringen:

'En dit is niet alles. Denkt gij niet, dat ik zelf van deze dingen af weet? Ziet, ik getuig u, dat ik weet, dat deze dingen, waarvan ik heb gesproken, wáár zijn. En hoe denkt gij, dat ik dit zo met zekerheid weet?

'Ziet, ik zeg u, dat ze door de Heilige Geest Gods aan mij zijn bekendgemaakt. Ziet, ik heb vele dagen gevast en gebeden, opdat ik deze dingen zelf mocht weten. Nu weet ik zelf, dat ze wáár zijn; want de Here God heeft ze door zijn Heilige Geest aan mij geopenbaard, en dit is de geest der openbaring, die in mij is' (Alma 5:45–46).

Later voegde Amulek zich bij Alma op zijn zending. Toen Alma de Zoramieten zijn boodschap over geloof in Christus had gegeven, bezegelde Amulek de boodschap van zijn collega in deze bewoordingen met zijn getuigenis:

'En ziet, nu getuig ook ik tot u, dat deze dingen waar zijn. Ziet, ik zeg u, dat ik weet, dat Christus onder de meninkinderen zal komen om de overtredingen van zijn volk op zich te nemen, en dat Hij voor de zonden der wereld verzoening zal doen; want de Here God heeft het gesproken' (Alma 34:8).

In zijn voorwoord bij de Leer en Verbonden heeft de Heer gezegd: 'De waarschuwend stem zal tot alle mensen zijn gericht, bij monde van mijn discipelen, die Ik in deze laatste dagen heb gekozen' (LV 1:4).

Als we in het grote plan van de eeuwige God hebben onderwezen, moeten we persoonlijk ons getuigenis van de waarheid van dat plan geven.

Het is de plicht van het zaad van Abraham, en dat zijn wij, om als zendingelingen 'deze bediening en dit priesterschap tot alle natiën [te] brengen' (Abraham 2:9). Mozes bevestigde in de Kirtlandtempel op Joseph Smith de sleutels voor de vergadering van Israël (zie IV 110:11).

Wat is dan het middel dat God heeft aangewezen voor die vergadering? Het is hetzelfde middel dat bedoeld is om de wereld te overtuigen

dat Jezus de Christus is, dat Joseph Smith zijn profeet is, en dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen waar is. Het is de Schriftuur die de sluitsteen van onze godsdienst is.

Het is dat meest juiste boek dat, als men zich aan de voorschriften houdt die erin staan, de mensen dichter tot God zal brengen dan enig ander boek. Het is het Boek van Mormon (zie de inleiding van het Boek van Mormon).

God zegene ons allen dat wij alle Schriften zullen gebruiken, maar vooral het middel dat door Hem bedoeld is om ons tot Christus te brengen — het Boek van Mormon, de sluitsteen van onze godsdienst — samen met het boek dat er hand in hand mee gaat, de deksteen, de Leer en Verbonden, het middel om ons tot het koninkrijk van Christus te brengen, De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. (...)

Ik beloof u dat, als u de hedendaagse openbaringen over evangelische onderwerpen ijeriger bestudeert, uw kracht om te onderwijzen en te prediken sterk zal toenemen, en dat grotere aantallen mensen het huis des Heren en het zendingveld in zullen gaan.

Ik zeg u met een groter verlangen om de aarde te overspoelen met het Boek van Mormon, om uit de wereld de uitverkorenen Gods te verzamelen die naar de waarheid verlangen, maar niet weten waar die te vinden. ■

Naar een toespraak, gehouden tijdens de algemene aprilconferentie van 1987.

HEB GELOOF

JOSEPHS GEBED WERD VERHOORD.
HET JOUWE WORDT OOK VERHOORD.
(ZIE JAKOBUS 1:5-6.)

DATUM (N.C.)

1

200

600

1000

1400

1500

1600

1700

34 n.c. Na de dood van Jezus Christus leiden de apostelen de nieuw-testamentische kerk.

100–200 De grote afval. Het priesterstapsgeslacht wordt van de aarde weggenomen (zie 1 Nephi 13:1–11).

1620–1750 God leidt veel Europese protestanten naar Noord-Amerika, op zoek naar godsdienstvrijheid (zie 1 Nephi 13:13–16).

1450 Gutenberg verbetert de methode van het losse zetsel, waardoor boeken wijd en zijd beschikbaar komen.

1500–1600 Nieuwe vertalingen van de Bijbel in het Engels en andere talen komen beschikbaar voor grote aantallen mensen (zie 1 Nephi 13:20–23).

1492 De Geest Gods leidt Columbus naar Amerika (zie 1 Nephi 13:12).

1517 Martin Luther en andere hervormers in Europa komen in opstand tegen het katholicisme.

1775–1783 Door de onafhankelijkheidsverklaring en de Amerikaanse revolutie ontstaat er een nieuwe natie, gewijd aan vrijheid en democratie (zie 1 Nephi 13:17–19).

300–1300 Het christendom verspreidt zich naar vele delen van de wereld.

1787–1791 In de grondwet van de Verenigde Staten wordt godsdienstvrijheid als basisrecht vastgelegd.

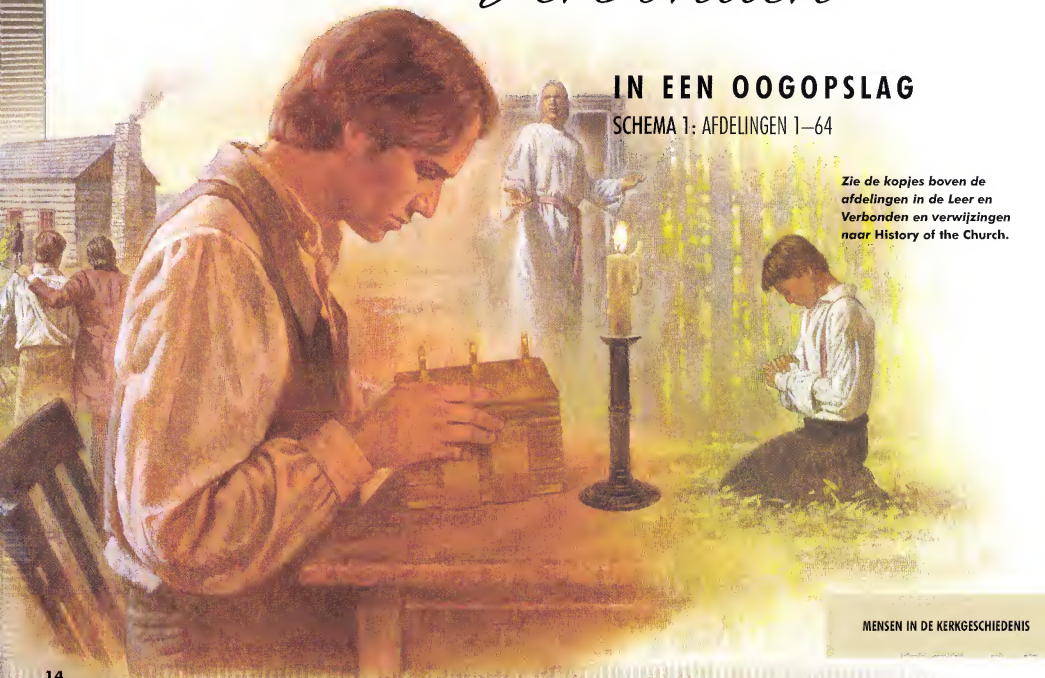
SOMMIGE DATUMS
ZIJN GESCHAT.

Leer en Verbonden

IN EEN OOGOPSLAG

SCHEMA 1: AFDELINGEN 1–64

Zie de kopjes boven de afdelingen in de *Leer en Verbonden* en verwijzingen naar *History of the Church*.

MENSEN IN DE KERKGESCHIEDENIS

- DEC. 1805** Joseph Smith jr. wordt in Sharon (Vermont) geboren, in het gezin van Joseph Smith sr. en Lucy Mack Smith (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:3).

- FEB. 1828** Martin Harris neemt afschriften van tekens op de gouden platen en de vertaling ervan mee naar geleerden in New York City (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:62–66; zie ook Isaiah 29:11–12).

- 1816** De familie Smith verhuist van Vermont naar de omgeving van Palmyra (New York).

- SEPT. 1823** De engel Moroni verschijnt voor het eerst aan Joseph Smith en vertelt hem dat er in een nabijgelegen heuvel gouden platen liggen. Moroni legt nadere bezopen af (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:29–54; zie ook LV 2).

- APR.–JUNI 1828** Joseph Smith, met Martin Harris als schrijver, voltooit de vertaling van de eerste 116 manscriptpagina's van het Boek van Mormon. Als Martin de pagina's kwijttraakt, neemt Moroni de platen terug van Joseph.

- VOORJAAR 1820** Het eerste visioen: God, de Vader, en zijn Zoon, Jezus Christus, spreken met de veertienjarige Joseph Smith in een bos bij de boerderij van zijn vader (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:5–20).

PALMYRA/ MANCHESTER New York

- OCT. 1825** Joseph Smith gaat voor Josiah Stowell (of Stool) werken. Daarbij maakt hij kennis met Emma Hale (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:55–57).

- JAN. 1827** Joseph Smith en Emma Hale trouwen in Bainbridge (New York) (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:57).

- ZOMER 1828** Joseph Smith bekeert zich en krijgt de platen en de gave van vertalen weer terug (zie LV 3, 10).

HARMONY Pennsylvania

- SEPT. 1827** Moroni vertrouwt de heilige platen en de Urim en Tummim toe aan Joseph Smith (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:59).

- DEC. 1827** Joseph en Emma Smith verhuizen naar Harmony (Pennsylvania) om aan vervolging te ontsnappen (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:60–62).

Nummer van de afdeling (zie ook de omcirkelde nummers hierboven), de datum van de openbaring, en de situatie waardoor de openbaring tot stand kwam.

- 1. 1 nov. 1831** Er wordt een comité aangesteld om een voorwoord op te stellen voor een verzameling openbaringen die onder de naam "The Book of Commandments" [Het Boek der Geboden] gepubliceerd zullen worden. Als zijn verslag uitbrengen aan de ouderlingen die vergaderd zijn voor de conferentie, vragen zij de profeet Joseph Smith om de Heer te vragen naar hun werk. De profeet dicteert deze openbaring door de Geest en Sidney Rigdon tekent hem op. (Deze vermelding staat op schema 2.)
- 2. 21 sept. 1823** De jonge Joseph Smith heeft er vertrouwen in dat hij een goddelijke manifestatie zal ontvangen. Hij bidt om vergeving van zijn zonden en vraagt hoe hij er bij de Heer voor staat.
- 3. Juli 1828** Als Martin Harris 116 bladzijden van het manuscript van het Boek van Mormon is kwijtgeraakt, vraagt Joseph Smith via de Urim and Tummim hoe hij er bij de Heer voor staat.

- 4. Feb. 1829** Joseph Smith sr. vraagt zijn zoon om de Heer te vragen hoe hij kan helpen met het werk van de Heer.
- 5. Mrt. 1829** Een bekeerde Martin Harris vraagt Joseph Smith of hij de platen nog heeft en wil dat hij de Heer vraagt of Martin die mag zien.
- 6. Apr. 1829** Joseph Smiths nieuwe schrijver, Oliver Cowdery, wil een extra getuigenis dat het vertaalwerk waar is. De profeet informeert ernaar via de Urim en Tummim.
- 7. Apr. 1829** Toen Joseph Smith en Oliver Cowdery aan de vertaling van de platen werkten, ontstond er een meningsverschil over wat er gebeurd was met Johannes de geliefde. De profeet informeert ernaar via de Urim en Tummim.
- 8. Apr. 1829** Nadat hem de gave van vertaling beloofd is (zie LV 6:25), wil Oliver Cowdery helpen met het vertaalwerk.
- 9. Apr. 1829** Als Oliver Cowdery faalt in zijn poging om te vertalen, vraagt Joseph Smith namens Oliver aan de Heer hoe dat komt.
- 10. Zomer 1828** Als Joseph Smith afdeling 3 ontvingen heeft, neemt Moroni de platen en de

- Urim en Tummim mee. Korte tijd later worden ze weer teruggebracht. De profeet Joseph vraagt de Heer hoe ze de vertaling moeten voortzetten.
- 11. Mei 1829** Hyrum Smith vraagt zijn broer Joseph om de Heer te vragen wat Hij wil dat hij doet. Joseph informeert ernaar via de Urim en Tummim.
- 12. Mei 1829** Joseph Knight sr. wil graag weten wat zijn taak in het werk van de herstelling is.
- 13. 15 mei 1829** Bij het vertalen van het Boek van Mormon willen Joseph Smith en Oliver Cowdery meer te weten komen over de doop ter vergeving van zonden. Ze lopen naar een nabijgelegen rivier en bidden. Johannes de Doper verschijnt.
- 14, 15, 16. Juni 1829** David Whitmer, John Whitmer en Peter Whitmer jr. willen weten wat hun taak in het werk van de Heer is. Joseph Smith informeert er namens hen naar via de Urim en Tummim.
- 17. Juni 1829** Oliver Cowdery, David Whitmer en Martin Harris vragen of zij de drie getuigen worden die in het Boek van Mormon genoemd worden. Joseph Smith informeert ernaar via de Urim en Tummim.

JOSEPH SMITH SR.
1771–1840

LUCY MACK SMITH
1775–1856

JOSEPH SMITH JR.
1805–1844

EMMA HALE SMITH
1804–1879

MARTIN HARRIS
1783–1875

HOOFDZETEL VAN DE KERK

Fayette (New York); juni 1829 – jan. 1831

4

5

6–9

11–12

13

14–16, 18

17

MEI 1829 Johannes de Doper herstelt het Aäronisch priesterschap. Joseph Smith en Oliver Cowdery ordenen en doopen elkaar (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:68–73; zie ook LV 13).

JUNI 1829 Joseph Smith voltooit de vertaling van het Boek van Mormon.

JUNI 1829 De engel Moroni toont de platen aan de drie getuigen en gebiedt hun te getuigen van de waarheid van het Boek van Mormon (zie LV 17).

FAYETTE
New York

JUNI 1829 Joseph Smith toont de platen aan de acht getuigen. Zij schrijven hun getuigenis van de waarheid van het Boek van Mormon.

MEI–JUNI 1829 Petrus, Jakobus en Johannes herstellen het Malchizedeks priesterschap en de sleutels van het apostelschap.

18. Juni 1829 Joseph Smith en Oliver Cowdery willen meer weten over het priesterschap en leggen de kwestie in nederig gebed voor.

19. mrt. 1830 Martin Harris neemt een hypotheek op zijn boerderij om het drukken van het Boek van Mormon te betalen. Hij vraagt Joseph Smith om bevestiging en leiding van de Heer.

20. Apr. 1830 De Heer openbaart aan Joseph Smith en Oliver Cowdery instructies aangaande het bestuur en de organisatie van de kerk, inclusief de exacte dag waarop ze zijn kerk opnieuw op aarde moeten stichten.

21. 6 apr. 1830 Tijdens de bijeenkomst om de kerk te stichten, dicteert de profeet Joseph Smith deze openbaring door de Geest.

22. Apr. 1830 Mensen die zich eerder al hadden laten doopen, willen weten of ze opnieuw gedoopt moeten worden om toe te treden tot de kerk.

23. Apr. 1830 Oliver Cowdery, Hyrum Smith, Samuel H. Smith, Joseph Smith sr. en Joseph Knight sr. willen graag weten wat hun taak in de pas gestichte kerk van de Heer is.

24. Juli 1830 Nadat de profeet Joseph en Oliver Cowdery na een periode van intense vervolging de leden in New York hebben bijgestaan, arriveren ze in Pennsylvania, en hebben ze bemoediging en instructie nodig.

25. Juli 1830 Emma Hale Smith en haar man, de profeet Joseph, hebben veel vervolging te

verduren gehad. De profeet ontvangt deze openbaring voor haar.

26. Juli 1830 De Heer geeft deze instructies ter bemoediging en instructie van de profeet Joseph, Oliver Cowdery en de Whitmers. Ze leren hoe belangrijk het is om in de kerk alles met algemene instemming te doen.

27. Aug. 1830 De profeet Joseph, Emma Smith en Newel en Lydia Knight willen deelnemen aan het avondmaal. De profeet gaat op stap om wijn voor de dienst te kopen, en er een verschiijnt een hemelse boodschapper aan hem.

28. Sept. 1830 De profeet Joseph is bezorgd om Hiram Page en een zienersteen die hij gebruikt.

29. Sept. 1830 Deze openbaring wordt gegeven in bijzijn van zes ouderlingen, in een periode waarin velen geïnteresseerd zijn in de levan van Zion of het nieuwe Jeruzalem.

30. Sept. 1830 De profeet Joseph ontvangt openbaringen voor David Whitmer, Peter Whitmer jr. en John Whitmer over hun handelens tijdens het incident met Hiram Page.

31. Sept. 1830 Thomas B. Marsh wil weten wat de wil van de Heer voor hem is.

32. Okt. 1830 Enkele ouderlingen, onder wie Oliver Cowdery en Peter Whitmer jr., vragen zich af of er meer zendingen kunnen worden gestuurd of de Lamaniëten het evangelie te leren.

33. Okt. 1830 Ezra Thayre en Northrop Sweet, pas geordende ouderlingen, willen weten wat de wil van de Heer voor hen is.

34. 4 nov. 1830 Orson Pratt legt 320 kilometer af om de profeet Joseph Smith te spreken, en de wil van de Heer voor hem te weten te komen.

35. Dec. 1830 Sidney Rigdon, die pas gedoopt

APR. 1830 De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen gesticht in Fayette (New York) (zie LV 21).

APR.–JULI 1830 Samuel H. Smith en anderen doen zendingswerk met het Boek van Mormon en doopen veel mensen.

20–21

MRT. 1830 Er worden vijfduizend exemplaren van het Engelstalige Boek van Mormon gedrukt in Palmyra (New York).

19

22–23

is, vraagt de profeet Joseph om de wil van de Heer voor hem te openbaren.

36. Dec. 1830 Edward Partridge vraagt de profeet Joseph om de Heer naar hem te vragen.

37. Dec. 1830 De kerk wordt in New York voortdurend lastig gevallen, en het leven van kerkleiders is er in gevaar. Als de profeet Joseph en Sidney Rigdon aan een geïnspireerde vertaling van de Bijbel werken, geeft de Heer dit gebod om naar Ohio te verhuizen.

38. 2 jan. 1831 Veel heiligen zijn arm en willen meer weten over de verhuizing naar Ohio.

39. 5 jan. 1831 James Covill, die al veertig jaar baptistenpredikant is, belooft om elk gebod te gehoorzamen dat de Heer hem door middel van de profeet Joseph Smith geeft. De profeet informeert namens hem bij de Heer.

40. Jan. 1831 Als James Covill het gebod van de Heer verwerpt, geeft de Heer deze openbaring aan de profeet Joseph en Sidney Rigdon.

41. 4 feb. 1831 De profeet Joseph constateert allerlei problemen onder de heiligen in Ohio. Hij vraagt de Heer hoe de kerk het beste bestuur kan worden.

42. 9 feb. 1831 Ouderlingen komen in gebed bijeen met het verlangen om de wet van de Heer te ontvangen, zoals beloofd in LV 38:32; 41:2–3.

43. Feb. 1831 Ene mevrouw Hubble, die beweert profetes te zijn, misleidt enkele heiligen met haar openbaringen. De profeet Joseph informeert bij de Heer aangaande de kwestie.

44. Feb. 1831 De profeet Joseph en Sidney Rigdon krijgen van de Heer instructies voor de volgende conferentie van de kerk.

45. 7 mrt. 1831 De profeet Joseph ontvangt deze openbaring aangaande de tekens der

OLIVER COWDERY
1806–1850HYRUM SMITH
1800–1844JOSEPH KNIGHT SR.
1772–1847DAVID WHITMER
1805–1888JOHN WHITMER
1802–1878

JUNI 1830 De profet Joseph Smith begint met de vertaling (aansprengen van geïnspireerde zingzangen in de tekst) van de Bijbel (zie Mozes 1-5).

SEPT.-OKT 1830 Oliver Cowdery en anderen worden geroepen om de Lamanieten te onderrichten (zie LV 28-8; 32).

OKT.-NOV. 1830 Zendingen bezoeken het noordoosten van Ohio en dopen 127 mensen.

NOV.-DEC. 1830 De profet Joseph Smith ontvingt door openbaring een deel van het oude boek van Henoch (zie Mozes 6-7).

24-26 27 28-31 32-33 34 35-37 38-40

FEB. 1831 De profet Joseph Smith en zijn gezin arriveren in Kirtland (Ohio). Edward Partridge wordt geroepen als eerste bisschop van de kerk, en de Heer begint de wet van toewijding te openbaren (zie LV 41-42).

KIRTLAND/ THOMPSON Ohio

FEB.-MEI 1831 Heiligen uit enkele gemeenten in de staat New York ondernemen de reis naar Kirtland. Maar ook mensen uit plaatsen rond Kirtland worden lid van de kerk.

MISSOURI

JULI-AUG. 1831 De profet Joseph Smith en Sidney Rigdon bezoeken Missouri en wijden het als een vergaderplaats en plek voor een tempel (zie LV 57-59).

AUG. 1831 De profet Joseph Smith keert terug naar Kirtland. De tegenstand en de afvalligheid gaan voort.

SEPT 1831 De profet Joseph en Emma Smith verhuizen naar Hiram (Ohio).

tijden in een periode waarin veel vaste berichten worden gepubliceerd.

46. 8 mrt. 1831 Na discussies of alleen kerkleden tot avondmaalsdiensten en bevestigingsdiensten moeten worden toegelaten, vraagt de profet de Heer ernaar.

47. 8 mrt. 1831 John Whitmer aarzelt om de verantwoordelijkheid voor het schrijven van een geschiedenis van de kerk op zich te nemen, maar wil het wel doen als het de wil van de Heer is. De profet Joseph informeert bij de Heer.

48. Mrt. 1831 De kerkleiders maken zich zorgen over de vraag hoe ze woonruimte moeten bieden aan heiligen uit New York die in Ohio arriveren. De profet Joseph informeert bij de Heer.

49. Mar. 1831 Omdat Leman Copley, voormalig Shaker, lid van de kerk is geworden, informeert de profet Joseph bij de Heer naar enkele leerlingen van zijn godsdienst.

50. Mei 1831 Enkele ouderlingen vragen de profet Joseph om bij de Heer te informeren naar vreemde geestelijke manifestaties onder de heiligen. De profet bidt samen met die ouderlingen en dicteert vervolgens het antwoord van de Heer.

51. Mei 1831 Bisschop Edward Partridge vraagt namens heiligen die in Ohio arriveren

om aanwijzingen voor het toepassen van de wet van toewijding

52. 7 juni 1831 Na een algemene conferentie waarbij de eerste hogepriesters zijn geordend, vraagt de profet Joseph de Heer wat de broeders tot de volgende conferentie moeten doen.

53. Juni 1831 Sidney Gilbert vraagt de profet Joseph om de Heer naar zijn roeping in de kerk te vragen.

54. Juni 1831 Wanneer Leman Copley zich niet houdt aan de afspraak om zijn grond in Thompson (Ohio) toe te wijden, informeert de profet Joseph wat hij moet doen.

55. Juni 1831 William W. Phelps, redacteur van een krant, vraagt de profet Joseph om de Heer naar hem te vragen.

56. Juni 1831 Als Ezra Thayre niet klaar is om naar Missouri te gaan, vraagt Thomas B. Marsh, zijn reisgezel, de profet wat hij moet doen.

57. 20 juli 1831 Na aankomst in Independence (Missouri) vraagt de profet Joseph de Heer naar de vestiging van Zion in de laatste dagen

en de tempel die daar gebouwd moet worden.

58. 12 aug. 1831 Veel heiligen die in Jackson County (Missouri) arriveren willen weten wat de wil van de Heer voor hen is.

59. 7 aug. 1831 Na de begraving van Polly Knight vraagt de profet Joseph de Heer om geruststelling inzake het lot van de heiligen in Missouri.

60. 8 aug. 1831 Wanneer zendingen zich opmaken om terug te keren naar Ohio, informeert de profet Joseph bij de Heer aangaande de reis.

61. 12 aug. 1831 Door een kano-ongeluk op de Missouri zijn de profet Joseph en tien ouderlingen genoodzaakt om hun kamp op te slaan. William W. Phelps ziet de vernietiger in macht over het water gaan. De profet gaat in gebed tot de Heer.

62. 13 aug. 1831 De profet Joseph komt vier zendingen tegen die laat naar Missouri gaan en bevestigt dat ze hun reis moeten voortzetten.

63. Aug. 1831 De heiligen in Ohio willen meer weten over het land Zion. De profet Joseph vraagt de Heer naar de aankoop van grond en andere kwesties.

64. 11 sept. 1831 Als de profet Joseph bekriftige wordt door enkele leden en de pers, waarschuwt de Heer voor kritiek.

PETER WHITMER JR. 1809-1836

SAMUEL H. SMITH 1808-1844

NEWEL KNIGHT 1800-1847

SIDNEY RIGDON 1793-1876

EDWARD PARTRIDGE 1793-1840

David O. McKay

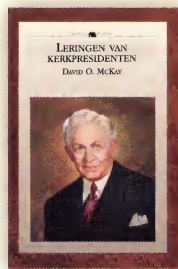
AMBASSADEUR VAN HET GELOOF

President McKay deed in zijn negentien jaar als president van de kerk zijn best om de hele wereld te bereiken. In die periode verdriedubbelde de kerk bijna in ledental.

WADE MURDOCK

Op een regenachtige ochtend in 1953 bracht de 79-jarige president David O. McKay een bezoek aan Thurso (Schotland) om het huis te bezichtigen van zijn voorouders die het herstellde evangelie meer dan honderd jaar daarvoor hadden geaccepteerd. President McKays zoon, Llewelyn, vergezelde hem op die reis en herinnerde zich later: '[Toen we het huis naderden] brak de zon door de wolken heen en straalde ons toe alsof zij de vreugde en het geluk in mijn vaders hart weerspiegelden. Toen we voor het huis stonden, kreeg mijn vader, die door de deur naar binnen keek, tranen in zijn ogen. "Als er rond 1850 geen zendelingen op deze deur hadden geklopt, zou ik hier vandaag niet zijn geweest!" zei hij.¹

Hoewel het huis vervallen was, en het op dat moment alleen als aardappelslag dienst deed, bleef president McKay enige tijd in de deuropening staan, vol liefde sprekend over wat daar had plaatsgevonden. De dankbaarheid en de vreugde die president McKay die dag uitte, waren kenmerkend voor zijn leven en zijn bediening. President McKay was bijna 64 jaar algemeen autoriteit, waarvan negentien jaar als de negende president van de kerk. Hij zette zich met al zijn energie in voor de mensen om wie hij zoveel gaf, en voor het evangelie, en was blij als hij die twee bij elkaar kon brengen.

Rechtschapen ouders

David Oman McKay is op 8 september 1873 in Huntsville (Utah) geboren, als oudste zoon van David en Jennette Evans McKay. Toen de jonge David nog maar zeven was, gaf zijn vader gehoor aan een oproep om een zending te vervullen in Schotland, ook al was zuster McKay toen in verwachting en had ze alleen haar jonge zoon om op de boerderij te helpen. Haar aanmoediging was duidelijk een beslissende factor. Zodra ze de zendingsoproep las, zei ze: 'Natuurlijk moet je gaan; je hoeft je over mij geen zorgen te maken. David O. en ik hebben de boel aardig in de hand.'²

De boerderij liep goed onder leiding van Jennette. Het materiële welzijn van het gezin tijdens de zending van David senior werd geëvenaard door de sterke geestelijke groei. 'Het gezinsgebed was een vaste gewoonte bij de familie McKay, en toen Jennette's gezin tijdelijk kleiner was geworden, leek het een nog belangrijker plaats in te nemen in de dagelijkse gebeurtenissen. David [O.] sprak, als het zijn beurt was, de ochtend- en avondgebeden uit, en leerde hoe belangrijk het is om de zegeningen van de hemel in huis te hebben.'³

Vele jaren later vertelde president McKay tijdens een algemene conferentie deze jeugdige ervaring met het gebed:

'Ik herinner me dat ik op een avond heel erg bang [in bed] lag. Als kind was ik van nature nogal, of misschien wel

Boven: de jonge David O. McKay in 1877. Onder: het gezin van David sr. en Jennette McKay in 1897. David O. staat (tweede van links). Rechts: ouderling McKay in 1898 tijdens zijn zending in Groot-Brittannië.

uitzonderlijk, bang in het donker, en vaak lag ik te denken aan inbrekers, "boemannen" en onzichtbare invloeden. En ook die nacht lag ik te huiveren; maar mij was geleerd dat God gebeden verhoort. Ik raapte al mijn moed bij elkaar, liet me uit bed glijden, knielde in het donker neer en bad God om dit angstige gevoel bij me weg te halen. En toen hoorde ik, net zo duidelijk als u nu mijn stem hoort, iemand zeggen: "Wees niet bang; er overkomt je niets." Sommigen zullen zeggen — "dat heb je je verbeeld." Zeg wat u wilt, maar ik weet dat mijn kinderziel de genoeidsrust had van een verhoord gebed.¹⁴

De leringen en het voorbeeld van zijn vader maakten net zoveel indruk als die van zijn moeder. Op een keer was David O. met zijn broers en zijn vader aan het hooien. Toen het tijd was om de tiende lading binnen te halen, die als tiende aan de kerk gegeven zou worden, zei David McKay sr. tegen de jongens dat ze naar een beter plekje moesten gaan dan waar ze de vorige tien ladingen verzameld hadden. Toen de jonge David O. zijn instructie tegensprak, zei zijn vader: "Dat is

de tiende lading, en het beste is nauwelijks goed genoeg voor God.' Jaren later zou David O. McKay zeggen dat dit 'de beste prediking over tiende was die ik ooit in mijn leven heb gehoord'.¹⁵

President McKays begrip van de invloed van zijn ouders werd alleen maar groter naarmate hij ouder werd. Als hij de kerkleden leerde hoe belangrijk het gezin was, zette hij zijn leringen met zijn eigen ervaringen in het juiste perspectief:

"Het besef dat mijn moeder van mij hield, en mijn bereidwilligheid om mij aan de regels van mijn voorbeeldige vader te houden, hebben mij in mijn (...) jeugd meer dan eens doen omkeren op de drempel van verleiding.

Als ik moest zeggen waar de wereld de grootste behoefte aan heeft, zeg ik zonder aarzelen *wijze moeders*; en op de tweede plaats *voorbeeldige vaders*.¹⁶

Waardering voor scholing en onderwijs

David O. McKay gaf als tiener en als jongvolwassene al blijk van grote talenten op veel gebieden, waaronder wetenschap, sport, muziek, spreken in het openbaar, en

leiderschap. Hoewel het beslist onmogelijk is om te bepalen wat zijn grootste talent was, staat onderwijzen toch wel in de top 3.

In 1889 (hij was toen 15) werd hij geroepen als secretaris van de zondagsschool in zijn wijk, een functie waarin hij vier jaar lang werkzaam was, tot hij geroepen werd als leraar in de zondagsschool. Tijdens zijn periode als zondagsschoolleerkracht in de kerk, was hij hoofd en onderwijzer aan de basisschool in Huntsville. Daarna volgde hij een universitaire studie.

Toen hij van 1894 tot en met 1897 naar de University of Utah ging, had hij al veel ervaring. Bij het afstuderen, was hij de student die de afscheidsrede hield. En hij had al een aanbod van een baan als onderwijzer in Salt Lake County. Maar na zijn afstuderen kreeg hij ook een andere kans om te onderwijzen: hij kreeg een oproep voor een zending in Groot-Brittannië, een roeping die hij van 1897 tot en met 1899 vervulde.

Samen met andere zendingen hield hij onder andere diverse openluchtbijeenkomsten op hoeken van straten en andere openbare plekken, waar zij het evangelie predikten of vlugschriften en brochures uitdeelden aan geïnteresseerden. Volgens zijn zendingsdagboek leverde elke bijeenkomst een unieke ervaring op. Na een bijzonder moeilijke openluchtbijeenkomst schreef ouderling McKay: 'Ik heb wel *duizend* zuchten geslaakt!' Na een meer veelbelovende bijeenkomst schreef hij: 'Heb enkele interessante gesprekken gehad. Bijna iedereen die afgelopen week een vlugschrift aanpakte, leek er blij mee te zijn. Enkele mensen vroegen wanneer we een volgende bijeenkomst hielden.'⁷

Toen hij in 1898 toezicht hield op het zendingswerk in heel Schotland, schreef hij een artikel voor een plaatselijke krant in Glasgow om laster te weerleggen die de krant over de kerk had gepubliceerd. In dit geval, en in soortgelijke omstandigheden die hij twintig jaar later als zendingspresident zou aantreffen, had hij succes met zijn ingezonden brieven omdat ze zo mild van toon waren en hij zijn leringen zo goed beredeneerde.⁸

Kort na zijn ontheffing van zijn zending werd hij geroepen als lid van het zondagsschoolbestuur in de ring Weber. Hij kreeg de opdracht om het onderwijs in de verschillende klassen te herorganiseren en nieuw leven in te

blazen, wat hij deed door leerkrachten te begeleiden en lesmateriaal te herzien. Na zes jaar in zijn functie in de ring Weber werd hij tweede assistent van de algemene superintendent van de zondagsscholen, destijds president Joseph F. Smith. In 1909 werd hij eerste assistent en in 1918 werd hij superintendent.

Toen hij pas in de zondagsschoolorganisatie werkzaam was, had hij bovendien een baan in het openbaar onderwijs. Hij gaf les aan de Weber Stake Academy in Ogden (Utah), die nu Weber State University heet, en werd daar later rector. Een van zijn studenten, Joseph Anderson — die later lid van de Zeventig werd — herinnerde zich: 'We vielen allemaal voor hem. En hij verdiepte zich zo in zijn onderwerp dat hij soms niet eens de bel hoorde.'⁹

Hij was er sterk van overtuigd dat al het onderwijs een christelijk karakter diende te bevorderen. 'Met goed onderwijs willen we niet alleen goede wiskundigen, bekwame taalkundigen, voortreffelijke geleerden of briljante schrijvers en dichters voortbrengen, maar ook eerlijke mensen, met deugd, matigheid en broederlijke liefde. We willen mensen scheppe die vinden dat deugden als waarheid, rechtvaardigheid, wijsheid, liefdadigheid en zelfbeheersing de basis zijn van een succesrijk leven.'¹⁰

Hij heeft zijn hele verdere leven evangelieonderricht gegeven, maar aan zijn formele voltijdwerk in het openbaar onderwijs kwam in 1906 een einde toen hij op 32-jarige leeftijd als apostel geroepen werd.

Boven: de McKays in de Europese Zending (1922-1924). Onder: het Eerste Presidium in 1951 — president McKay (midden); Stephen L. Richards, eerste raadgever (links); en J. Reuben Clark jr., tweede raadgever (rechts). Rechts: de McKays in Nederland in 1952, met zendingspresident Donovan H. VanDam (rechts) en zijn vrouw, Ada (links).

heeft het volgende over succes in het huwelijk gezegd:

‘Ik wil aandringen op *voortdurende hofmakerij* en dit toepassen op volwassen mensen. Er zijn te veel echtparen naar het altaar gekomen die de huwelijksceremonie zien als het einde van de hofmakerij in plaats van het begin van een eeuwige hofmakerij. Laten we niet vergeten dat er zich in elk gezin problemen voordoen, daar kunt u zeker van zijn, en dat zachte woorden van waardering en hoffelijke daden dan zelfs belangrijker zijn dan in die heerlijke dagen en maanden van de verkering.’¹¹

President McKay leefde zelf naar die raad. Hij schreef liefdesgedichten voor de verjaardag van zijn vrouw, hield de deur van de auto open voor haar, en begroette haar en nam afscheid van haar met een liefdevolle kus. Op een keer reisde president McKay met zijn vrouw door Californië, toen een jongetje dat hen had geobserveerd op haar af kwam en, wijzend op president McKay, zei: ‘Ik denk dat die man van u houdt.’¹²

De zeven kinderen van het echtpaar McKay hadden profijt van de rechtschapenheid en wederzijdse liefde van hun ouders. Een van hun zoons, David Lawrence McKay, herinnerde zich: ‘De verwachtingen van onze ouders gaven het pad aan dat wij moesten volgen, en onze liefde voor

hen voorzag ons van de onweerstaanbare motivatie om dat pad te volgen. We leerden van hen houden, omdat zij eerst hun grote liefde voor elkaar en voor ons hadden getoond.’¹³

Zijn werk in het Quorum der Twaalf Apostelen en het Eerste Presidium

Toen ouderling McKay in april 1906 geroepen was als apostel, hield hij tijdens de laatste bijeenkomst van de algemene oktoberconferentie van dat jaar zijn eerste conferentietoetspraak. Uit zijn woorden bleek hoe graag hij de kerk wilde dienen: ‘Ik geloof dat wij (...) als leden van de kerk naar huis moeten gaan met het vaste voornemen om de taak uit te voeren die op onze schouders ligt. Niet alleen omdat deze leiders ons daartoe hebben aangespoord, maar omdat dat het verlangen van onze ziel is.’¹⁴

In 1920 werd ouderling McKay op 47-jarige leeftijd door het Eerste Presidium geroepen om een jaar lang gemeenten en zendingsgebieden over de hele wereld te bezoeken en ze te sterken. Die reis was in veel opzichten een voorbode van de wereldwijde aanpak die hij later als president van de kerk had. Zijn reisgezel, Hugh J. Cannon, president van de ring Liberty in Salt Lake City, en hij legden ongeveer 95 duizend kilometer af en deden daarbij kennis op die de kerk mede voorbereidde op verdere wereldwijde groei.

Kort na terugkeer van zijn opdracht van een jaar werd hij geroepen om met zijn gezin naar Engeland te gaan en de Europese Zending te presideren. Bij het vervullen van die roeping werd ‘ieder lid een zending’ zijn motto. Hij zei: ‘[Ieder lid] heeft tot taak iemand — moeder, vader, buur, collega, kennis — wie dan ook in contact te brengen met de boodschappers van het evangelie. (...) En het is dat persoonlijke contact dat invloed zal hebben op die onderzoekers. (...) Het is wat u bent, niet

wat u voorgeeft te zijn, dat mensen ertoe zal brengen de kerk te onderzoeken.¹⁵

In 1934 werd hij geroepen om als raadgever van president Heber J. Grant deel uit te maken van het Eerste Presidium. In 1945 werd hij geroepen als raadgever van president George Albert Smith. In die jaren deed hij waardevolle ervaring op en voerde hij omvangrijke bestuurlijke en kerkelijke taken uit.

In het voorjaar van 1951 verlieten president en zuster McKay Salt Lake City voor een welverdiende vakantie. Maar tijdens hun eerste nacht van huis werd president McKay wakker met een sterk gevoel dat ze terug moesten keren naar de hoofdzetel van de kerk, wat ze de volgende ochtend deden. Enkele weken later kreeg president Smith een beroerte en overleed hij.¹⁶

Profeet en president van een wereldwijde kerk

David O. McKay was al zeventien jaar lang werkzaam geweest in het Eerste Presidium toen hij in april 1951 de negende president van de kerk werd. Destijds had de kerk iets meer dan een miljoen leden en acht tempels in bedrijf (alle in de Verenigde Staten, Hawaï en Canada).

President McKay was vastbesloten om te zorgen dat de kerk over de hele wereld groeide. Zendingswerk was zijn

voornaamste insteek. In 1952 introduceerde het Eerste Presidium het eerste uniforme systeem voor evangelieonderwijs door voltijdzendingen. In 1961 riep president McKay de eerste wereldwijde studiebijeenkomst voor alle zendingspresidenten bijeen. Ze leerden er hoe belangrijk het geven van een goed voorbeeld en zorgen voor begeleiding van onderzoekers was in het zendingswerk. Hij beklemtoonde ook het denkbeeld dat 'ieder lid een zending' was.

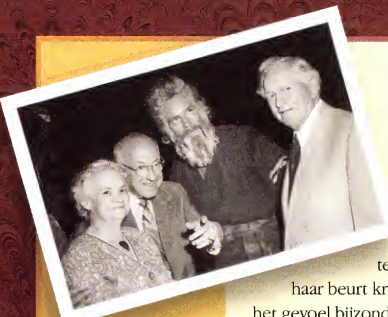
President McKay vond dat een andere sleutel tot de groei van de kerk was om de heiligen over de hele wereld individueel te sterken. In een conferentietoespraak die hij als president van de kerk hield, zei hij: 'God zegene de kerk. Zij is wereldwijd. Haar invloed hoort in alle naties gevoeld te worden. Moge Gods Geest mensen over de hele wereld beïnvloeden en hun hart neigen tot goedwilligheid en vrede.'¹⁷ Van 1952 tot en met 1963 bezocht hij de heiligen in Europa enkele malen en ondernam hij reizen naar Zuid-Afrika, Zuid-Amerika en het zuidelijk deel van Oceanië.

Bovendien wilde hij de zegeningen van de tempel beschikbaar stellen aan meer leden van de kerk. Tijdens zijn periode als president van de kerk wijdde hij tempels bij Bern (Zwitserland), Los Angeles (Californië), Hamilton (Nieuw-Zeeland), Londen (Engeland) en Oakland (Californië) in. Hij schreef: 'Ik wil de tempel naar de mensen brengen'; omdat hij er vast van overtuigd was dat het 'een van de kenmerken van de herstelde Kerk van Jezus Christus is dat de verordeningen en ceremonies eeuwig van aard zijn'.¹⁸

Over de hele wereld werd president McKay beschouwd als een belangrijk geestelijk leider. Gedurende een bezoek aan de koningin van Nederland in 1952 hadden president en zuster McKay een interessante ervaring. Toen broeder en zuster McKay om godsdienstige redenen thee weigerden, vroeg de koningin: 'Wilt u mij zeggen dat u geen slokje thee drinkt, zelfs niet met de koningin van Nederland?' President McKay antwoordde: 'Zou [u] de leider van 1,3 miljoen mensen vragen iets te doen wat hij zijn mensen leert niet te doen?' Zij antwoordde: 'U bent een groot man, president McKay. Ik zou u dat niet durven vragen.'¹⁹

De kerkleden hoorden president McKay graag spreken en wilden gewoon bij hem zijn. Ondanks zijn vele taken bleef hij na bijeenkomsten vaak om iedereen de hand te schudden. Een lid dat de inwijding van de Londentempel bijwoonde, herinnerde zich dat ze 'in eindeloos lange

Boven: president en zuster McKay in 1955 op de set van de speelfilm *The Ten Commandments*, met regisseur Cecil B. DeMille en acteur Charlton Heston (in kostuum als Mozes). Rechts onder: president McKay op hogere leeftijd. Hugh B. Brown heeft over hem gezegd: 'President McKay heeft een christelijk leven geleid dat bijna zo goed was als het een mens maar mogelijk is.'

rijen' moest staan om de profet te ontmoeten, maar dat ze uiteindelijk haar beurt kreeg. 'Hij gaf ieder van ons het gevoel bijzonder te zijn, terwijl we zo makkelijk gewoon één van de honderden hadden kunnen zijn', zei ze.²⁰

In de jaren 1960 begon president McKays gezondheid af te nemen en werden er extra raadgevers geroepen om het Eerste Presidium met het werk te helpen. Maar hij bleef met zijn conferentietoespraken de leden sterken. Soms hield hij ze in eigen persoon, en soms liet hij een van zijn zoons een toespraak voorlezen.

Bij zijn dood in januari 1970 had het leden-tal van de kerk bijna de drie miljoen bereikt. President Joseph Fielding Smith, die president McKay als president van de kerk opvolgde, zei over deze man die zo onvermoeibaar had onderwezen in het belang van het gezin, zelf-beheersing, karakter, zendingswerk en geloof in Jezus Christus: 'Hij was een man met grote geestelijke kracht, een geboren leider, een man die geliefd was bij zijn eigen volk en gerespecteerd door de wereld. In toekomstige tijden zullen mensen zijn naam prijzen.'²¹

President Hugh B. Brown, die eerste raadgever van president McKay was, vatte zijn leven als volgt samen: 'President McKay heeft een christelijk leven geleid dat bijna zo goed was als het een mens maar mogelijk is. Hij vond de oplossing voor het verlangen van het mensenhart naar volheid in een onzelf-zuchtig leven in liefde. Hij bewees de waarheid van Christus' tegenstrijdige uitspraak: 'Ieder, die zijn leven verloren heeft om Mijnentwil, die zal het vinden.' Hij was een waar dienstknecht van de Heer. Hij leefde naar zijn leringen.'²² ■

Wade Murdock is lid van de wijk South Jordan 3 in de ring South Jordan (Utah).

NOTEN

1. Aangehaald in *Leringen van kerkpresidenten: David O. McKay* (2003), p. 49.
2. Aangehaald in *Leringen van kerkpresidenten*, p. XIV.
3. Jeannette McKay Morrell, aangehaald in *Leringen van kerkpresidenten*, p. XIV.
4. *Leringen van kerkpresidenten*, p. 29.
5. *Zic Leringen van kerkpresidenten*, p. XV.
6. Llewelyn R. McKay, *Home Memories of President David O. McKay*, (1956), p. 4.
7. David Lawrence McKay, *My Father, David O. McKay*, (1989), p. 18, 24.
8. *Zic My Father, David O. McKay*, 29.
9. *Zic My Father, David O. McKay*, p. 36.
10. *Leringen van kerkpresidenten*, p. XIX-XX.
11. *Leringen van kerkpresidenten*, p. 149.
12. Aangehaald in *Leringen van kerkpresidenten*, p. 143.
13. Aangehaald in *Leringen van kerkpresidenten*, p. 153.
14. In Conference Report, oktober 1906, p. 112.
15. *Leringen van kerkpresidenten*, p. 53.
16. Zic Francis M. Gibbons, *David O. McKay: Apostle to the World, Prophet of God* (1986), p. 272-273.
17. *Leringen van kerkpresidenten*, p. XXVI.
18. *Leringen van kerkpresidenten*, p. 126.
19. Aangehaald in *Leringen van kerkpresidenten*, p. 103.
20. *Zic My Father, David O. McKay*, p. 259-260.
21. Aangehaald in *Leringen van kerkpresidenten*, p. XXVIII.
22. 'God Makes a Giant among Men', *Church News*, 24 januari 1970, p. 13.

Kerknieuws

President Hinckley steekt eerste spade voor bouw Sacramentotempel

President Gordon B. Hinckley presideerde op 22 augustus 2004 de ceremonie voor het steken van de eerste spade voor de bouw van de Sacramentotempel. De tempel wordt de zevende die in de staat Californië gebouwd wordt.

Voorafgaand aan de eerstespade-sterking sprak president Hinckley bijna tweeduizend leden toe die bijeen waren gekomen in het naast de bouwplaats voor de tempel gelegen centrum van de ring Fair Oaks, waar hij een kort wijdingsgebed uitsprak. Duizenden anderen volgden dankzij een satellietuitzending de gebeurtenissen in meer dan veertig kerkgebouwen in het tempeldistrict. Het tempeldistrict zal ongeveer tachtigduizend inwoners van Californië bevatten van Stockton tot Red Bluff.

'Ik bid dat dit gebouw in uw midden met de inwijding een sterkere geest van getuigenis en geloof met zich mee zal brengen, alsmede liefde voor de Heer en zijn grote werk, toewijding aan zijn werk en zijn koninkrijk', zei president Hinckley voordat hij de bouwplaats wijdde. 'Ik bid dat de gezinnen hier gezegend mogen worden en in liefde en vrede met onderling respect en waardering mogen samenleven. Ik bid dat het evan-

President Gordon B. Hinckley steekt de eerste spade voor de bouw van de nieuwe tempel in Sacramento (Californië).

geliecht mag schijnen op het gelaat van de leden van zijn kerk in dit gebied, zodat zij bekend en herkend mogen worden als zij die wandelen in het licht dat van de God des hemels is gekomen door de herstelling van dit grote werk in deze laatste bedeling der tijden. Ik bid dat de Geest des Heren op dit hele gebied moge rusten en dat die Geest het hart en het verstand moge raken van mensen die het evangelie zullen omarmen en zullen deelhebben aan de rijkste zegeningen ervan.'

Buiten voegde president Hinckley zich bij enkele plaatselijke priesterschapsleiders en politici voor het steken van de eerste spade. De heer F.C. 'Rocky' Rockholm, burgemeester van Roseville, gedeputeerde John Doolittle van de staat Californië en president Hinckley staken, ieder gewapend met een vergulde spade, de eerste spade voor de bouw van de tempel. ■

Church News heeft bijgedragen aan dit artikel.

FOTO MET DANK AAN GREG HILL/CHURCH NEWS

Kerk maakt groei door in 160 landen

In 2004 heeft de kerk wereldwijd een ledental van twaalf miljoen bereikt. De kerk was een van de snelst groeiende in de Verenigde Staten, en Mexico werd het eerste land buiten de

VS met meer dan een miljoen leden. Brazilië zal in 2006 waarschijnlijk meer dan een miljoen leden hebben.

De groei buiten de Verenigde Staten blijft de groei binnen de VS overtreffen.

fen. Meer dan de helft van alle kerkliden woont buiten de Verenigde Staten. Er zijn leden van de kerk in meer dan 160 landen en territoriums, verdeeld over meer dan 178 talen.

Op bijgaande kaart is de verdeling van het ledental over de wereld te zien. ■

Landen met de meeste kerkliden

1. Verenigde Staten	5.503.192
2. Mexico*	980.053
3. Brazilië	866.988
4. Chili	530.739
5. Filipijnen	526.178
6. Peru	384.663
7. Argentinië	330.349
8. Guatemala	192.207
9. Canada	166.442
10. Ecuador	161.396

* In Mexico werd de één miljoen gepasseerd nadat deze cijfers waren vastgesteld.

Landen met het hoogste percentage kerkliden*

1. Tonga	46,0 (1 op de 2)
2. Samoa	34,0 (1 op de 3)
3. Amerikaans Samoa	19,1 (1 op de 5)
4. Kiribati	10,0 (1 op de 10)
5. Frans Polynesië	7,8 (1 op de 13)
6. Chili	3,4 (1 op de 30)
7. Uruguay	2,4 (1 op de 42)
8. Nieuw-Zeeland	2,3 (1 op de 43)
9. Honduras	1,6 (1 op de 62)
10. Bolivia	1,5 (1 op de 64)

*Minimaal tienduizend leden. Vier landen hebben een hoger percentage, maar minder dan tienduizend leden: Niue (13,0), Marshall-eilanden (6,8), Cookeilanden (6,5) en Micronesië (3,1).

Deze cijfers zijn gebaseerd op de eindtotaal van 2003.

De meest gesproken talen onder de kerkleden

1. Engels	5.828.000	6. Japans	117.000
2. Spaans	3.681.000	7. Ilokano (Filipijnen)	109.000
3. Portugees	907.000	8. Samoans	102.000
4. Tagalog (Filipijnen)	165.000	9. Tongaans	76.000
5. Cebuano (Filipijnen)	126.000	10. Koreaans	75.000

Deze cijfers zijn gebaseerd op de eindtotaal van 2003.

Leden overleven dodelijke stormen

Leden in Taiwan zijn geraakt door de tyfonen Rananim en Aere, terwijl leden in het zuidoosten van de Verenigde Staten te kampen hadden met orkaan Charley. Gelukkig heeft er geen enkel lid levensgevaarlijke verwondingen opgelopen. Nu, maanden later, zijn de inwoners van de geraakte gebieden nog steeds bezig hun leven weer op de rails te zetten, terwijl leden van de kerk helpen waar zij kunnen.

Snelle verwoesting, traag herstel na twee tyfons

Slechts twee weken nadat tyfoon Rananim bij het bestoken van de noordelijke punt van Taiwan een man had gedood, overleefden de leden daar een tweede dodelijke tyfoon, Aere, die op 24 en 25 augustus de noordelijk helft van Taiwan teisterde.

Bij geen van de stormen vielen er dodelijke slachtoffers onder de leden, maar bij Aere raakten enkele leden hun bezittingen kwijt en ontstond er bij overstromingen waterschade aan hun woning in Soentsjoeng-Stad in Taipei, en moesten enkelen het in de provincie Taoyuan zonder drinkwater stellen.

'Ook al zijn we wat bezittingen

kwijt, we zijn allemaal veilig', zegt bisschop Sjeng-Hsjoeng Wang van de wijk San Tsjoen in de ring Taipei-Midden (Taiwan). 'We hadden het gevoel dat de Heer ons beschermde.'

James Tsjao, manager van het dienstencentrum van de kerk in Taiwan, verdeelde tijdens het waterterkort tienduizend liter water onder zowel kerkleden als andere burgers.

Aere veroorzaakte een aardverschuiving die een andere kerk bedolf, waarbij twee mensen het leven lieten die daar hun toevlucht hadden gezocht. Nog zeven anderen zouden het leven hebben gelaten. Ongeveer een miljoen woningen over het hele eiland kwam zonder water of elektriciteit te zitten.

Ongeveer twee weken daarvoor hadden leden in Taiwan opgelucht afscheid genomen van Rananim, een tyfoon met een naam die 'hallo' betekent in het Chuukees, een taal die men in Micronesië spreekt.

Toen de tyfoon de noordoostelijke punt van Taiwan bereikte, kostte hij één burger het leven. Op 12 augustus sloeg hij tegen de zuidoostelijke kust van China en eiste daar 115 levens op. In de daaropvolgende dagen werden nog eens zestien mensen vermist en raakten achttienhon-

derd mensen gewond. Het was voor China al de veertiende tyfoon in 2004 en sinds tyfoon Winnie, die in 1997 250 mensen het leven kostte, was het de krachtigste.

In Taiwan was men vanwege het vele overtollige water gedwongen de sluisdeuren open te zetten van het grootste reservoir, het Sjimen Reservoir. De overheid spoorde de inwoners van het verderop gelegen dal aan om zo nodig te evacueren.

Naar verwachting zal de schade die tyfoon Rananim onder meer dan acht en een half miljoen mensen heeft aangericht, oplopen tot ruim anderhalf miljard euro. De centrale overheid van China reserveerde ongeveer zeven miljoen euro voor noodhulp. Al gauw na het toeslaan van de storm arriveerden er reddingswerkers in de rampgebieden, en zij boden hulp bij de heropbouw van de getroffen gebieden in China en Taiwan.

Kerk helpt opruimen na orkaan Charley

Monsterachtig grote golven, windsnelheden van 290 kilometer per uur, en regengordijnen waren slechts enkele kenmerken van de orkaan waar inwoners van Florida in augustus uitgebreider mee kennismaakten dan hen lief was. Orkaan Charley gooidde het leven van

George Mazzeo geeft leiding aan een ploeg vrijwilligers uit de wijken Plantation en Davie van de ring Fort Lauderdale (Florida) die stukken van een boom van een dak verwijderen.

duizenden mensen op zijn kop en liet een spoor van vernietiging na, met een geschatte waarde van meer dan tien miljard. Maar hij werd gevolgd door hulpverleners die bereidwillig van hun tijd en middelen gaven om mensen te helpen die ernstig door de storm getroffen waren.

De kerk gaf gehoor aan het hulpverzoek van hen die geen elektriciteit, voedsel of onderdak meer hadden. Er werden onmiddellijk vrachtwagens vol hulpgoederen, zoals voedsel, water, tenten, beddengoed, gereedschappen en dakbedekkingsmateriaal, naar Port Charlotte gestuurd, waar de storm het hardst had toegeslagen.

Toen men de schade had vastgesteld, werden er meer hulpgoederen en geld gestuurd om de slachtoffers te helpen. Uit magazijnen van de kerk in Orlando en Plant City (Florida), en Atlanta (Georgia), werd voedsel verschaft aan duizenden mensen die wekenlang na de storm dakloos waren. En er werden meer dan 23 duizend hygiënesets verschaft om tegemoet te komen aan hun fundamenteelste behoeften.

Met de voorraden arriveerde er ook een vrijwilligersleger van vijftienhonderd heiligen, onder wie volzijdendingen en leden uit meer dan 130 units in het zuiden van Florida. Ze brachten hun eigen gereedschap, water, voedsel en kampeerar-tikelen mee om niets te hoeven gebruiken dat bestemd was voor hen die niets meer hadden.

Sommige vrijwilligers repareerden huizen van ziekenhuispersoneel in Port Charlotte, zodat zij weer aan het werk konden om in de gezondheidszorg van de leden van de gemeenschap te voorzien. Ze boden bovendien hulp in Wauchula, Kissimmee, Arcadia en Punta Gorda en andere plaatsen.

Er kwamen veel vrijwilligers uit Miami, waar de kerkleden zich nog herinneren hoe hulpvaardig anderen waren toen daar in 1992 orkaan Andrew had toegeslagen. 'Bij orkaan Andrew kwamen er mensen uit andere delen [van Florida] naar Miami om ons te helpen opruimen, en we willen graag wat terugdoen', zegt M. Anthony Burns, president van de ring Homestead.

Leden van de ring Brandon, in de omgeving van Tampa, hadden leden in Port Charlotte aan de telefoon toen ze hoorden dat Port Charlotte de voornaamste klappen van de storm zou opvangen. Ze arriveerden voordat hulpverleners de tijd kregen om hun kamp op te slaan, en dus begonnen ze met behulp van gereedschap en machines van de plaatselijke boerderij van de kerk met opruimen van het terrein rond het kerkgebouw. Vervolgens brachten ze de behoeften van leden in kaart.

Er werden in heel Florida geen leden vermist en er waren geen meldingen van gewonde leden, hoewel sommige leden wel hun huis kwijt waren. Alle zendingen waren vóór de storm geëvacueerd, maar zij kwamen later terug om bij de hulpwerkzaamheden te assisteren. Minstens zeven kerkgebouwen liepen schade op, maar er werden meteen herstelwerkzaamheden gestart.

Terwijl leden vrijwilligerswerk deden bij het opruimen, hielpen therapeuten van LDS Family Services in Salt Lake City de mensen om de gebeurtenissen te verwerken. 'Onder deze abnormale omstandigheden bestaat wat wij doen vooral uit het terugbrengen van de gezinsroutine, en het bevorderen van de hoop in de gemeenschap', zegt Doug LeCheminant, specialist van LDS Family Services. De organisatie heeft ook hulp verleend na de ramp van 11 september 2001 en bij de crisis met de vluchtelingen uit Kosovo. ■

Volrijdzendingen in Griekenland zijn tijdens de Olympische Spelen van 2004 ingezet als vrijwilligers.

Zendingen in Griekenland leveren een Olympische inspanning

Zendingen in alle delen van de wereld spannen zich in om de beste contacten op te doen, maar afgelopen augustus hebben de zendingen van het zendingsgebied Athene zich ingezet om sportlieden te helpen die zich inspanden om de beste Olympische prestaties te leveren.

Van de zeventigduizend onbetaalde vrijwilligers bij de Olympische Spelen in Athene waren er 76 volrijdzending, onder wie veertien oudere zendingegechtparen die urenlang in de zonneschijn bij allerlei activiteiten assisteerden, variërend van schietwedstrijden tot ruiterevenementen, en van zwemmen tot judo.

'[Degenen die leiding gaven aan de vrijwilligers] waren erg onder de indruk van onze zendingen, en dat hadden we ook wel verwacht', zei zendingpresident John B. Ludwig tijdens de Olympische Spelen. '[De zendingen] krijgen er veel nieuwe vrienden bij.'

Lisa Wardle, vrijwilligerscoördinator van het organisatiecomité, liet de zendingen op de lijst met vrijwilligers toe omdat ze voor de Olympische Winterspelen in Salt Lake City al met veel kerkleden had samengewerkt. Sindsdien heeft ze veel opmerkingen gekregen dat er iets 'anders' is aan de zendingen die als vrijwilligers werkten – 'iets in hun gelaat', aldus president Ludwig.

'Ik wist dat er geestelijk en lichamelijk over de zendingen gewaakt zou worden, en dat ze geholpen zouden worden', zegt president Ludwig. 'Ik wist dat anderen onze aanwezigheid zouden voelen, ook al hadden de zendingen hun stropdas niet om en hun naamplaatje niet op.'

Toen er eenmaal speciale toestemming van de kerk was, moesten de zendingen en president Ludwig nog een lange procedure doorlopen voordat de uiteindelijke toestemming kwam om bij de spelen te helpen. Ze vulden al meer dan tien

maanden voorafgaand aan de Olympische Spelen lange formulieren in. Vervolgens moesten ze deelnemen aan een veiligheidscontrole en moesten ze bewijzen dat hun aanwezigheid in het land wettig was.

Aanvankelijk aarzelden het Olympisch Comité om zendingen als vrijwilligers aan te nemen omdat ze bang waren dat ze zendingswerk zouden doen. Lisa Wardle verzekerde het comité echter dat dit geen probleem zou zijn. En toen de leden van het Olympisch Comité de zendingen ontmoetten, gaven ze toe dat ze nog nooit een fijnere groep jonge mensen hadden gezien, en waren ze enthousiast om ze toe te laten, aldus president Ludwig.

En toen de zendingen eenmaal met de training waren begonnen, vroegen de leiders of ze meer van zulke vrijwilligers konden krijgen. Ze waren onder de indruk van de gevarieerde achtergrond en de talen die ze spraken.

Maar de leden van het Olympisch Comité waren niet de enigen met reserves. 'Mijn primaire zorg was veiligheid. En het feit dat ze uit hun zendingenroutine werden gehaald', aldus president Ludwig. Soms moesten de zendingen al om vijf uur 's morgens opstaan en moesten ze om half zeven op hun bestemming zijn. Andere keren begonnen ze om drie uur 's middags en keerden pas om half een of een uur 's nachts terug.

Om er zeker van te zijn dat alle

zendingen veilig waren, richtte president Ludwig in het zendingshuis een 'commandopost' op. Alle zendingen moesten zich dagelijks melden en verslag uitbrengen.

'Het was wel moeilijk omdat [de zendingen] van hun gebruikelijke schema zijn afgeweken, maar over het algemeen vonden ze het een mooie ervaring om het Griekse volk in een ander licht te zien', zegt president Ludwig. 'We vonden het heel verfrissend.'

Enkele zendingen zien de gelegenheid om als vrijwilliger te helpen bij de spelen als een antwoord op hun gebeden, omdat er in het verle-

den problemen waren met de publieke opinie over de zendingen. Nu doen de zendingen nieuwe vriendschappen op en dragen ze ertoe bij dat het imago van de zendingen van de kerk in Griekenland verbeterd. 'Als ze ons nu zien, hebben ze een heel andere houding. Velen zullen nu wel met ons praten', meent president Ludwig.

Zelfs als ze door hun vrijwilligerswerk geen enkele zendingenles extra geven, vinden de zendingen toch dat ze belangrijk werk hebben gedaan door te tonen dat de kerk bereid is om anderen te helpen. ■

Geschiedenis koor: van alsemstruiken tot monumentale concertzalen

Het Mormoons Tabernakelkoor heeft een fascinerende geschiedenis – van het begin onder een afdakje van alsemstruiken tot de uitvoeringen in monumentale concertzalen voor presidenten en koningen.

Afgelopen jaar ging het radioprogramma van het koor, *Music and the Spoken Word*, zijn vijfenzeventigste jaar in, waarmee het de langstlopende uitzending van de gezamenlijke Amerikaanse radiozenders in de geschiedenis werd en een plek verdiende in de National Association of Broadcasters Hall of Fame. Maar die geschiedenis is slechts een van de vele onderdelen van het hele plaatje van het koor.

Regisseur/producent Lee B.

Groberg en auteur Heidi S. Swinton hebben een documentaire geproduceerd over de geschiedenis van het koor. De documentaire, met de titel *America's Choir: The Story of the Mormon Tabernacle Choir*, is in november 2004 in de Verenigde Staten uitgezonden.

De film is een mengeling van beelden van uitvoeringen, persoonlijke gesprekken, nagespeelde historische voorvallen en archiefbeelden, met onder meer Walter Cronkite als verteller en commentaren van diverse bekendheden, en volgt de rol die het koor bij bijzondere gebeurtenissen in de 158 jaar van haar bestaan heeft gespeeld.

Het eerste optreden van het koor

Optreden van het Mormoons Tabernakelkoor tijdens de Olympische Winterspelen van 2002.

was ter gelegenheid van een algemene conferentie van de kerk op 22 augustus 1847 – slechts 29 dagen nadat de eerste pioniers van de kerk in de vallei waren aangekomen. Het koor telt nu 360 leden en wordt meestal begeleid op een pijporgel met 11.623 pijpen en een 110-koppig orkest.

Zowel het Tabernakelkoor als het Orchestra at Temple Square bestaan volledig uit onbetaalde vrijwilligers. Sommigen reizen wel 160 kilometer, heen en terug, om aan de repetities en uitvoeringen in Salt Lake City deel te nemen. Maar de koorleden zien hun opofferingen als een zegen.

'Velen van ons werken de hele dag voordat we 's avonds naar de koorrepetitie gaan', zegt koorlid Cindy Staheli. 'Soms is het na een lange dag moeilijk voor te stellen dat je twee en een half uur gaat zingen. Maar hoe moe ik ook ben, tegen de tijd dat de repetitie voorbij is, zou ik nog wel twee en een half uur kunnen zingen. Het verheft mijn ziel en ik knap er van op.'

Het mag dan moeilijk zijn om je opofferingen te getroosten om deel uit te maken van het koor, het is nog moeilijker om erin te worden opgenomen. In de documentaire wordt de lange procedure daarvoor beschreven. Meestal duurt het negen maanden. Geïnteresseerde zangers dienen eerst een opname in waaruit hun stembereik blijkt. Vervolgens moeten ze een proef doorstaan waarbij hun muziekkennis wordt getest. Als ze tachtig procent of meer scores, worden ze uitgenodigd voor een auditie. Als de auditie-selectie doorstaan, worden ze gevraagd voor de Temple Square Chorale, die dienst doet als training voor het Tabernakelkoor. De koorleden variëren in leeftijd van 25 tot 60 jaar en mogen maximaal twintig jaar in het koor blijven.

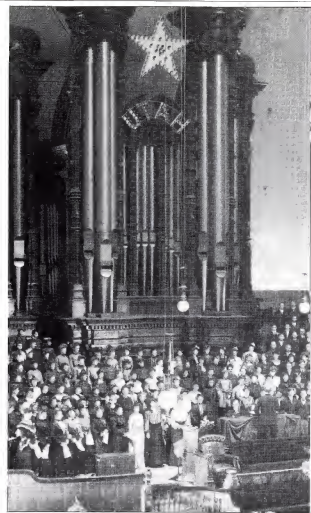
Tegenwoordig krijgt het koor zoveel gelegenheden om tournees te maken over de hele wereld, dat de eerste koorleden het vast voor onmogelijk gehouden zouden hebben. De eerste tournee van het koor was naar de Columbustoonstelling die in 1893 in Chicago plaatsvond. In 1911 traden ze voor het eerst voor een president van de Verenigde Staten op, William Howard Taft, en in 1955 hadden ze hun eerste Europese tournee. Sindsdien hebben ze op allerlei uiteenlopende locaties opgetreden, onder meer in het Russische Bolsjoi Theater en de Royal Albert Hall in Londen. Ze hebben zelfs in Israël met de Jerusalem Symphony opgetreden.

Ze hebben ook opgetreden bij bijzondere evenementen zoals inhuldigingsceremonies en begrafenisdiensten. Op 11 september 2001 was het koor optreden voor een groep congressangere in de Tabernakel op Temple Square. Vanwege de terroristische aanslagen die eerder die dag in de Verenigde Staten hadden plaatsgevonden, werd de uitvoering omgezet in een herdenkingsconcert. Als blijk van respect verzocht president Gordon B. Hinckley het publiek om niet te klappen.

‘Halverwege het concert zongen we “America the Beautiful”. Daar het publiek niet kon klappen, stond iedereen op toen we begonnen te zingen. Toen we bij het derde couplet kwamen, waar we zingen: “Oh, beautiful for patriot dream that sees beyond the years, thine alabaster cities gleam, undimmed by human tears”, waren we allemaal in tranen ... Die ervaring maakte grote indruk op ieder van ons’, aldus koorlid Stephen Stoker.

Ze traden tijdens de Olympische Winterspelen van 2002 in Salt Lake City ook op met popmusicus Sting. Toen Sting het koor voor het eerst hoorde zingen, zei hij dat het voor hem een bevestiging was van zijn ‘overtuiging dat muziek werkelijk een uiting kan zijn van de hoogste menselijke idealen.’

In de documentaire gaat men ook terug in de tijd – de eerste radio-uitzending van *Music and the Spoken Word* van 15 juli 1929 is voor de film nagespeeld. In het segment zijn re-

Het Mormoons Tabernakelkoor viert in 1896 in de Tabernakel de erkenning van Utah als staat.

plica's te zien van oude radioapparatuur en zijn 150 koorleden uit deze tijd in historisch kostuum gekleed. Degene die de aankondigingen deed moest het hele programma hoog op een ladder blijven staan om de enige microfoon te bereiken.

Maar in de hele geschiedenis van het koor is één aspect hetzelfde gebleven: het feit dat ze in staat zijn om mensen in het hart te raken.

‘Er is wel eens gezegd dat we door woorden denkbeelden krijgen, en dat we door muziek gevoelens krijgen’, aldus koorlid Stan Smith. ‘Maar omdat een lied die twee combineert, kunnen we er denkbeelden door voelen.’ Zuster Staheli voegt daaraan toe: ‘Ik denk dat muziek het hart van de mens kan raken op manieren die voor woorden soms onmogelijk zijn.’ ■

Extra ideeën voor de participatieperiode, januari 2005

Jeugdwerkleidsters kunnen de volgende ideeën gebruiken als aanvulling op

de participatieperiode in deze uitgave van de Liahona. Voor de les, de instructies en de activiteit die bij deze ideeën horen, raadpleegt u 'Het Licht van Christus' op blz. K8 en K9 van De Kindervriend in deze uitgave.

1. Help de kinderen met het uit het hoofd leren van Mozes 1:39 (zie *Onderwijzen – geen grotere roeping* [1999], pp. 171–172). Leer ze het heilsplan aan de hand van stations die elk een fase van ons bestaan voorstellen: het vooraardse leven, het aardse leven, de geestenwereld en de graden van heerlijkheid. (U moet dat wel in chronologische volgorde doen. Als uw jeugdwerk klein is, ga dan met de hele groep naar elk station toe. Hebt u veel kinderen, maak dan kleine groepjes die namens de hele groep voor de klas van station naar station gaan.) Als de kinderen van het vooraardse naar het aardse leven gaan, komen ze door de 'sluier' die de geboorte voorstelt. Gaan ze van de aarde naar de geestenwereld, dan komen ze door de 'sluier' die de dood voorstelt. Gaan ze van de geestenwereld naar de gra-

den van heerlijkheid, leg dan de begrippen opstanding en oordeel uit. Gebruik schriftteksten, verhalen, liedjes en getuigenissen (zie de onderstaande suggesties) om ze te leren wat we in elke fase van ons bestaan hebben gedaan of wat er van ons verwacht wordt.

Voorwaards leven: Abraham 3:22–26; LV 138:55–56; 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld', alinea's 2–3; 'Lang geleden in de hemel' (*De Ster*, april 1999, K5). *Aards leven:* geloofsartikelen; *Mijn evangelienormen*; de rol van de Heiland; verhalen uit de Schriften over het goede kiezen; een liedje of lofzang over gehoorzaamheid. *Geestenwereld:* Alma 40:9–14; LV 138:57 (recht-schapenen doen zedingswerk); een liedje of lofzang over zedingswerk; een toespraakje over het belang van tempelwerk voor de doden. *Graden van heerlijkheid:* LV 76:50–112; Artikelen des geloofs 1:3–4; een liedje of lofzang over het eeuwige gezin.

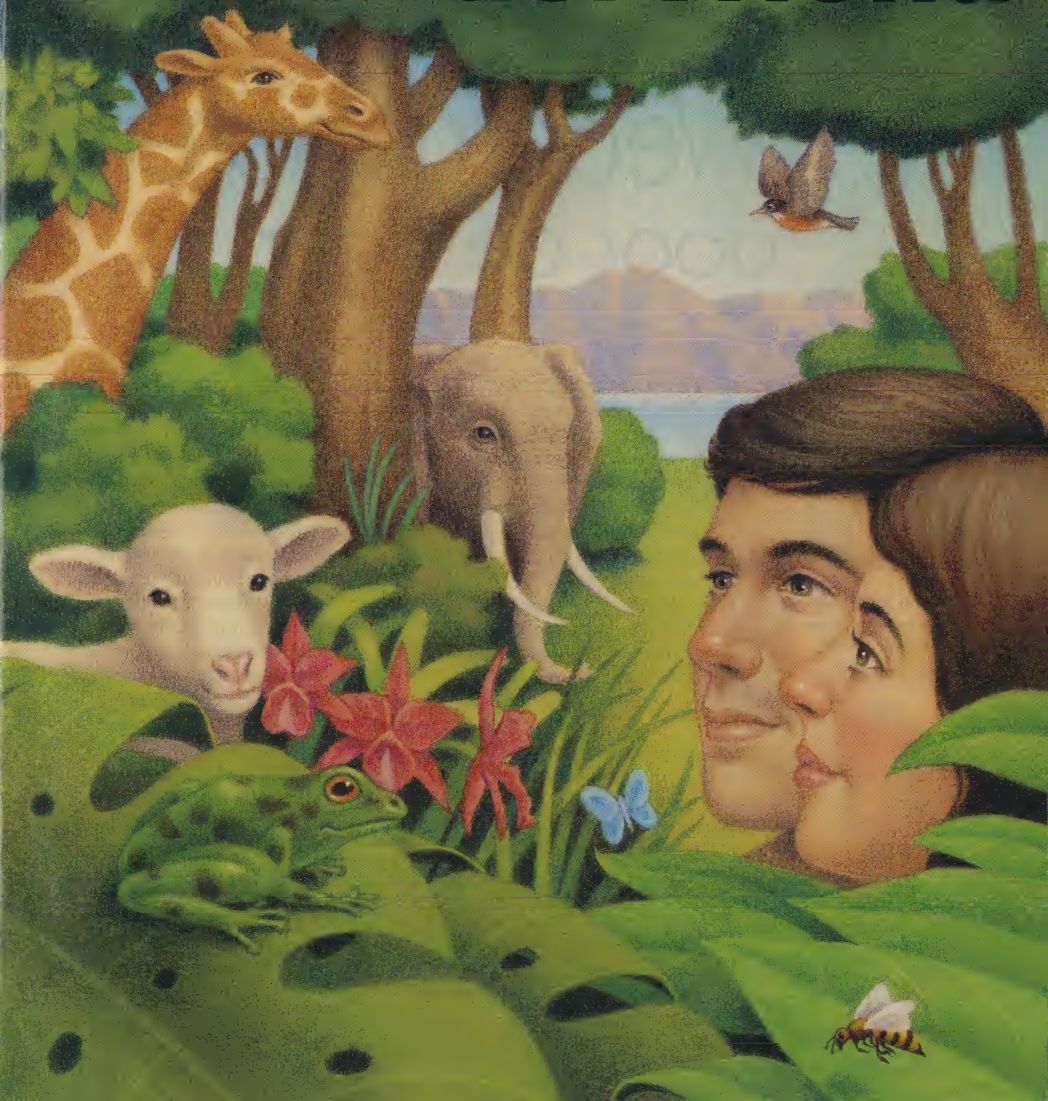
Kopieer het schema van het heilsplan op pagina 2 in het lesboek *Jeugdwerk 6*. Maak voor ieder kind een kopie om in te kleuren als hij of zij van het ene station naar het andere gaat. Moedig de kinderen aan om het schema thuis aan hun huisgenoten te laten zien.

2. Gebruik de platen 101 (Adam en Eva in de Hof) en 119 (Adam en Eve onderwijzen hun kinderen) uit de set *Evangelieplaten* om de kinderen het verhaal van Adam en Eva te vertellen en ze te leren welke rol

Adam en Eva speelden in het plan van onze hemelse Vader. Hang beide platen op. Maak woordstroken over de toestand die in de hof van Eden heerste (bijvoorbeeld: geen dood, tegenwoordigheid van onze hemelse Vader, geen ziekte of pijn, alle dieren leefden in vrede samen, geen kinderen, Adam en Eva werkten niet om in hun onderhoud te voorzien) en woordstroken over de toestand in de wereld na de val (bijvoorbeeld: dood en pijn, geloof hebben, Adam en Eva kregen kinderen, kennis, vooruitgang). Doe de woordstroken in een doos en geef onder het zingen van een liedje of lofzang de doos door. Zet de muziek geregeld stil. Zodra dat gebeurt, pakt het kind dat de doos heeft een woordstrook en plaatst die onder de bijbehorende plaat. Laat de kinderen in Mozes 5:10–12 het getuigenis van Adam en Eva opzoeken. Wijs erop dat wij dankzij Adam en Eva naar de aarde en in een gezin terecht zijn gekomen. Zij leerden hun kinderen het evangelie, en wij kunnen thuis ook het evangelie leren en naleven.

Deel het jeugdwerk op in drie groepjes. Laat de eerste groep bedenken wat wij kunnen doen om thuis de geboden na te leven, de tweede wat zij kunnen doen om op school de geboden na te leven, en de derde wat zij kunnen doen om in de kerk de geboden na te leven. Laat uit elke groep één kind op het bord een tekening maken van iets wat ze kunnen doen om de geboden na te

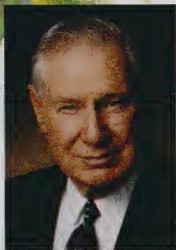
De Kindervriend

Wedergeboren door de doop

PRESIDENT JAMES E. FAUST

Tweede raadgever in het Eerste Presidium

President Faust legt uit hoe belangrijk de eerste verordening van het evangelie is.

De Heiland heeft ons geleerd dat alle mensen wedergeboren moeten worden. Onze eerste geboorte vindt plaats als we op aarde geboren worden. Onze wedergeboorte vindt plaats als we ons in het water laten dopen door iemand die Gods priesterschap draagt, en we daarna bevestigd worden.

Enkele jaren geleden heeft Albert Peters verteld wat zijn zendingscollega en hij eens meemaakten met een man die wedergeboren werd. Op een dag gingen ze op Samoa in het dorpje Sasina naar de hut van Atiati. Ze vonden een ongeschoren, misvormde man op bed. Hij wilde naar hun boodschap luisteren. Ze gaven hem de eerste zendingenles, gaven hun getuigenis, en vertrokken. Toen ze de hut verlaten hadden, bespraken ze Atiati's toestand. Hij had al 22 jaar polio toen hij door de ziekte zijn armen en benen niet meer kon gebruiken, dus hoe konden ze iemand die zo volledig gehandicapt was ooit dopen?

Toen ze hun nieuwe vriend de volgende dag bezochten, zag hij er gladgeschoren en

netjes uit; zelfs zijn bed was verschoond. 'Vandaag begin ik een nieuw leven', zei hij. 'Want gisteren zijn mijn gebeden verhoord. (...) Ik heb al meer dan twintig jaar gewacht tot iemand me zou komen vertellen dat hij het ware evangelie van Christus had.'

Wekenlang onderwezen de twee zendingelingen de oprechte, intelligente man het evangelie. Hij vroeg ze om samen met hem te vasten zodat hij de kracht zou hebben om het water in te gaan en zich te laten dopen. De dichtstbijzijnde doopvont bevond zich op dertien kilometer afstand. En dus droegen ze hem naar hun auto en reden hem naar de kerk. Toen pakten ouderling Peters en zijn collega Atiati op en droegen hem naar de vont. Atiati zei: 'Zet me alstublieft neer. Dit is de belangrijkste dag in mijn leven. Ik weet zonder enige twijfel dat dit de enige weg tot eeuwig heil is. *Ik laat me niet naar mijn heil dragen!*' En dus lieten ze Atiati op de grond zakken. Met een enorme inspanning wist hij zich op de been te hijsen. De man die twintig jaar lang onbeweeglijk had gelegen, stond

op zijn benen. Langzaam, wankelend, voetje voor voetje, ging Atiati het trapje af het water in, waar de stomverbaasde zendeling hem bij de hand pakte en hem doopte.

Hij zei tegen ouderling Peters dat hij geweten had dat hij op de ochtend van zijn doop zou kunnen lopen. Hij zei: 'Daar geloof een onverzettelijke berg kan verplaatsen, had ik geen enkele twijfel dat het mijn ledematen in orde zou maken.'

(Zie 'Wankelend, voetje voor voetje', *De Ster*,

juni 1995, p. 28-31.)

Ik geloof dat we wel

kunnen stellen dat Atiati waarlijk werd wedergeboren!

Net als Atiati worden we bij onze doop geestelijk uit God geboren en hebben we er recht op om zijn beeld in ons gelaat te ontvangen. Zoals Nephi heeft gezegd: de doop is de poort, 'en dan komt vergeving uwer zonden door vuur en door de Heilige Geest' (2 Nephi 31:17). De poort van de doop verschaft toegang tot aanvullende zegeningen

en verbonden. ●

Uit een toespraak, gebouwd tijdens de algemene aprilconferentie van 2001.

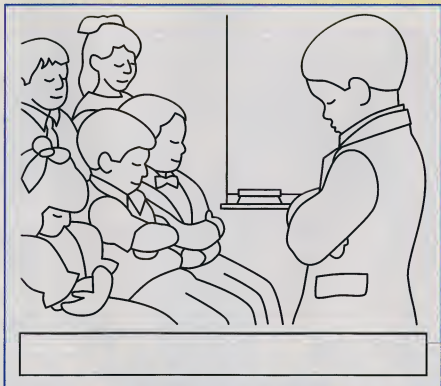
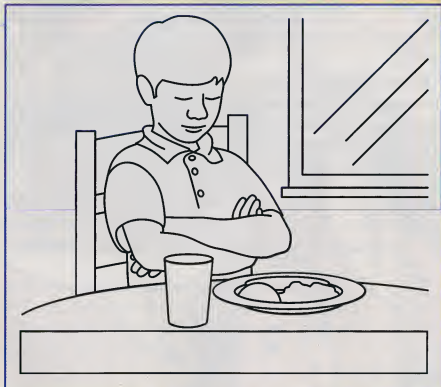
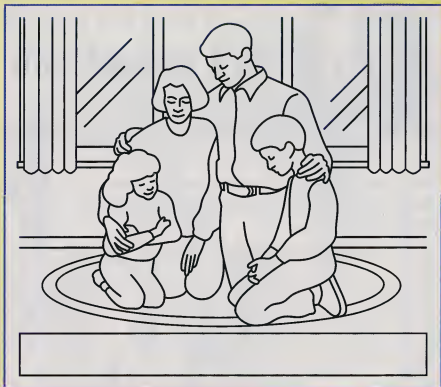
Gebed

Het gebed is een van de grote zegeningen die onze hemelse Vader ons heeft gegeven. Wij kunnen rechtstreeks tot Hem — de grote God des hemels — spreken, waar of wanneer dan ook.

Er zijn veel verschillende soorten gebeden en veel verschillende gelegenheden waarbij mensen vaak een gebed opzeggen. Hier staan er een paar die je kunt kleuren. Als je een plaatje kleurt, schrijf er dan onder wat voor soort gebed het is. Een voorbeeld: het eerste plaatje stelt het avondmaal voor. Bespreek met je familie wie elke soort gebed mag uitspreken, waarover de persoon die het uitspreekt zou kunnen bidden, en wanneer dat gebed wordt uitgesproken.

Hang de kleurplaten ergens op waar je ze vaak ziet, zodat je eraan zult denken wat een fijne zegening het gebed is. ●

UIT HET LEVEN VAN PRESIDENT DAVID O. MCKAY

Het geloof van zijn ouders

Toen David O. McKay nog een kleine jongen was, overleden zijn twee oudere zussen minder dan een week na elkaar aan ziekte.

Ik weet niet waarom Margaret en Ellena zijn overleden, maar we kunnen vertrouwen op de wil van de Heer en eraan denken dat we ze terug zullen zien.

Niet lang na deze beproeving van hun geloof werd Davids vader op zending geroepen naar Schotland, het land waar hij geboren was.

Ik kan nu niet op zending! De meisjes zijn er niet om je te helpen, en er is een nieuwe baby op komst. Ik zal vragen of ik kan het uitstellen.

Het is de wil van de Heer dat je nu op zending gaat, en ik vertrouw op Hem. David en ik zullen ons prima redden.

Tijdens de zending van zijn vader, was de zevenjarige David 'de man in huis'. Hij melkte de koeien, voerde het vee en deed karweitjes thuis.

Toen Davids jongere zusje Annie werd geboren, bracht ze het hele gezin vreugde.

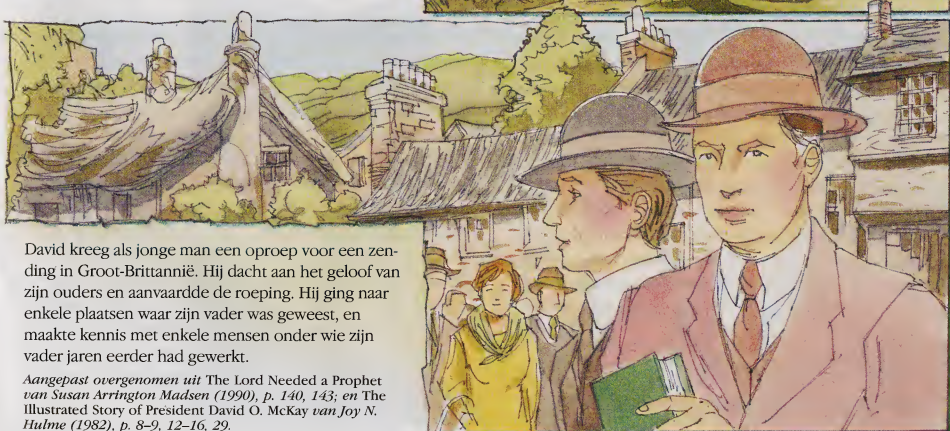
Ze is zo mooi, moeder!
Vader zal trots zijn.

Kinderen, jullie moeder is een wonder. Kijk eens wat ze heeft bereikt terwijl ik weg was.

De Heer heeft over ons gewaakt.

Toen Davids vader twee jaar later thuishkwam, was hij dolgelukkig om weer bij zijn gezin te zijn, en zijn nieuwe dochtertje te zien. Hij was verbaasd dat er zelfs een uitbouw aan het huis was gekomen.

David kreeg als jonge man een oproep voor een zending in Groot-Brittannië. Hij dacht aan het geloof van zijn ouders en aanvaardde de roeping. Hij ging naar enkele plaatsen waar zijn vader was geweest, en maakte kennis met enkele mensen onder wie zijn vader jaren eerder had gewerkt.

Aangepast overgenomen uit 'The Lord Needed a Prophet van Susan Arrington Madsen (1990), p. 140, 143; en The Illustrated Story of President David O. McKay van Joy N. Hulme (1982), p. 8-9, 12-16, 29.

HET PLAN VAN GELUK

'Want zie, dit is mijn werk en mijn heerlijkheid — de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen' (Mozes 1:39).

MARGARET LIFFERTH

Veel mensen willen weten waar ze vandaan komen, waarom ze hier zijn, en waar ze naartoe gaan. Het plan van geluk van onze hemelse Vader geeft antwoord op die vragen.

Voordat we werden geboren, woonden we allemaal bij elkaar in de hemel, bij onze hemelse Vader en Jezus Christus. We leerden en maakten vooruitgang zoveel als we konden. Maar uiteindelijk riep onze hemelse Vader al zijn kinderen in raadsvergadering bijeen en vertelde dat we de hemel een tijdje moesten verlaten als we zo wilden worden als Hij. Hij zou een aarde voor ons scheppen, zou ons de vrijheid geven om te kiezen tussen goed en kwaad, en zou ons laten zien hoe we erachter konden komen wat goed was. Hij zou ons een heiland geven zodat we ons van onze zonden konden bekeren en toch bij Hem terug konden komen.

We gingen naar de aarde om een lichaam te krijgen en in geloof te leven. We kunnen ons dat hemelse thuis niet herinneren, maar we kunnen wél het goede kiezen door het voorbeeld van Jezus te volgen, onze ouders te gehoorzamen, en te leven naar Mijn evangeliënormen.

Na onze dood leven we verder wegens de verzoening van Jezus Christus. Hij overwon door de opstanding de dood, en daardoor zal iedereen opstaan. Hij overwon ook de zonde, en wie geloof heeft, zich bekeert, zich laat dopen, de Heilige Geest ontvangt, en de geboden naleeft, keert terug om bij zijn hemelse Vader en Jezus Christus te wonen. Zij krijgen de gave van het eeuwige leven, en daar draait het hele plan van geluk om.

Heilsplanboekje

Haal pagina K9 uit de *Liabona* en plak hem op stevig papier. Knip langs de doorgetrokken strepen. Plak de

tweede strook op de tab van de eerste strook. Vouw heen en weer langs de onderbroken strepen.

Ideeën voor de participatieperiode

1. *Deel de jeugdwerkkinderen op in zeven groepen en geef elke groep een schrifttekst over een van de zeven dagen van de schepping (zie Genesis 1:3–2:3; Moses 2:3–3:3). Laat elke groep een tekening maken van hun deel van de schepping. Laat ze vervolgens hun tekening omhoog houden en hun tekst oplezen. Begin met dag één en ga door tot en met dag zeven. Laat de kinderen hun tekeningen aan een grote cirkel bevestigen die de aarde voorstelt. Wijs erop dat onze hemelse Vader de wereld voor ons heeft geschapen omdat Hij ons liefheeft. Wij tonen onze liefde voor onze hemelse Vader door zijn scheppingen eerbiedig te behandelen.*

2. *Schrijf de woorden van het derde geloofsartikel op het bord, met veel extra woorden ertussen. Lees het geloofsartikel voor en laat de kinderen ondertussen de overvloedige woorden wegeven. Zeg het geloofsartikel samen enkele keren op. Veeg vervolgens een voor een de woorden van het geloofsartikel weg totdat de kinderen het zelfstandig kunnen opzeggen. Leer ze dat de verzoening uit twee onderdelen bestaat: 1. Jezus Christus heeft de val en de lichamelijke dood overwonnen door de opstanding. Iedereen die ooit heeft geleefd, zal opstaan. 2. Jezus Christus heeft ook de geestelijke dood voor ons overwonnen door onze zonden op Zich te nemen. Om uit onze zonden verlost te worden, moeten we de wetten en verordeningen van het evangelie gehoorzamen. Maak iets dat het celestiale koninkrijk voorstelt, zoals een zon. Knip hem in puzzelstukken. Schrijf op elk stuk een tekst waaruit we iets leren over wetten (bijvoorbeeld: tiende, woord van wijsheid, vergeving) en verordeningen (doop, avondmaal). Geef elke groep kinderen een stuk. Laat de groepen hun tekst opzoeken, de wet of verordening uitleggen, en hun stuk aan de puzzel leggen. ●*

Ik werk mee aan Gods plan voor mij

Vóór onze geboorte, woonden wij bij onze hemelse Ouders in de hemel. Onze hemelse Vader wilde dat wij meer zouden worden zoals Hij, dus legde Hij ons een plan voor. Hij vertelde ons dat er een nieuw thuis voor ons zou worden geschapen, dat aarde heette, waar we een stoffelijk lichaam konden krijgen, op de proef worden gesteld, en leren om het goede te kiezen en te doen. Jezus Christus zei dat Hij onze Heiland zou zijn, zodat we ons van onze zonden konden bekeren en terugkeren naar ons hemels thuis. Als we ons geloof stelden in Jezus Christus, zijn geboden gehoorzaamden, en zijn voorbeeld volgden, zouden we gelukkig zijn. We waren blij met het plan van geluk van onze hemelse Vader, en kozen om het te volgen.

Als je de thema's en teksten op de poster van dit jaar leest, en elke maand een doel stelt en eraan werkt, zul je meer leren over het plan van geluk dat je hemelse Vader voor je heeft, en hoe je eraan mee kunt werken.

Instructies

1. Sla de bladzijde om, buig de nietjes open, haal de poster eruit, en doe de nietjes weer dicht.
2. Knip de plaatjes/doelen uit en het zakje 'Mijn plannen om mee te werken aan HET PLAN' aan de rechterkant van de poster. Doe de plaatjes/doelen in een envelop. Knip gleuven in de twee onderbroken strepen op het zakje. Vouw de tabs naar de achterkant van het zakje, langs de ononderbroken strepen. Plak de zij- en ondertabs van het zakje aan de linkerkant van de poster op de aangegeven plekken dicht, maar laat de bovenkant open. Hang de poster op.
3. Lees aan het begin van elke maand het thema en de tekst voor die maand. Zoek vervolgens het juiste plaatje/doel op. Knip het doelstrookje eraf. Plak het plaatje op de juiste plek op de poster. Beslis nu wat je die maand gaat doen om mee te werken aan Gods plan, en schrijf je doel op het strookje. Een voorbeeld. Het thema voor februari is 'Ik ben een kind van God.' Je zou als doel op kunnen schrijven: 'In februari denk ik eraan dat mijn hemelse Vader van mij houdt en ik bid elke ochtend en avond tot Hem.' Doe de uiteinden van het strookje in de gleuven van het zakje 'Mijn plannen om mee te werken aan HET PLAN' en doe wat je hebt opgeschreven. Als je de volgende maand het volgende doel wilt plaatsen, haal dan het doel van de vorige maand weg en doe het in het zakje. Aan het eind van het jaar is het zakje vol doelen die je hebt bereikt om mee te werken aan het plan dat je hemelse Vader voor je heeft.

Bij het distributiecentrum zijn meer posters (bestelnummer 25959 120) beschikbaar.

Ik werk mee aan G

'Want zie, dit is mijn werk en mijn heerlijkheid — de onsterfelijkheid en

PLAK HIER

Februari

Ik ben een kind van God.

Lees Romeinen 8:16

PLAK HIER

Maar

Jezus Christus is
geweest en is onz

Lees Johann

PLAK HIER

Januari

Onze hemelse Vader heeft ons
een plan voorgelegd waarmee we op
Hem kunnen gaan lijken.

Lees Mozes 1:39

PLAK HIER

December

Het plan van onze hemelse Vader
brengt ons veel zegeningen.

Lees Leer en Verbonden 14:7

PLAK HIER

Okto

Ik volg het plan dat
Vader voor mij heeft als

Lees Jozua

PLAK HET ZAKJE HIER

PLAK HIER

November

Ik kan het evangelie uitdragen,
zodat anderen het plan van onze
hemelse Vader kunnen volgen.

Lees Matteüs 5:16

PLAK HIER

Septemb

Ik volg het plan dat mij
voor mij heeft als ik h

Lees Geloofsartik

Gods plan voor mij

'om het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen' (Mozaes 1:39).

PLAK HIER

April

Ik volg het plan van onze hemelse Vader voor mij en doe mijn deel om een eeuwig gezin te hebben.

Lees aline 3 van 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld', Lahona, oktober 2004, p. 49

PLAK HIER

Mei

Jezus Christus heeft in de laatste dagen zijn kerk hersteld.

Lees Leer en Verbonden 35:17

PLAK HIER

Juni

Ik volg in geloof het plan dat mijn hemelse Vader voor mij heeft.

Lees Geloofsartikelen 1:4

PLAK HIER

Juli

Ik volg het plan dat mijn hemelse Vader voor mij heeft door mij te bekeren en mij te laten dopen.

Lees 2 Nephi 9:23

PLAK HIER

Augustus

De Heilige Geest is een geschenk van onze hemelse Vader.

Lees Moroni 10:5

Plak hier een foto of tekening van jezelf

In januari ga ik _____

In februari ga ik _____

In maart ga ik _____

In april ga ik _____

In mei ga ik _____

In juni ga ik _____

In juli ga ik _____

In augustus ga ik _____

In september ga ik _____

In oktober ga ik _____

In november ga ik _____

In december ga ik _____

Alleen tab plakken

Alleen tab plakken

← Zakje

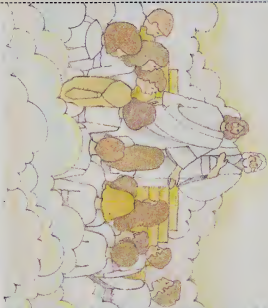
Alleen tab plakken

DUTCH
4 02259 59120 7

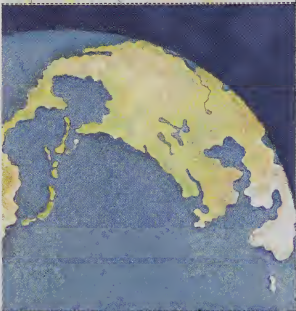

Onze hemelse Vader en zijn plan voor mij

(Zie Mozes 1:39.)

Wij woonden voor onze geboorte
bij onze hemelse Vader en
Jezus in de hemel.
(Zie Abraham 3:22-26.)

Er werd een aarde geschapen.
(Zie Mozes 2:1-3:5.)

Adam en Eva en de val hoorden ook
bij het plan van onze hemelse Vader.
(Zie Mozes 4:6-5:12.)

Jezus Christus ging naar de aarde. Hij
is onze Heiland. Hij heeft de gewogenen
van de val overwonnen. Dankzij Hem
zullen wij altijd blijven leven.
(Zie Abraham 3:27-28.)

In een gezin terechtkomen, hoort ook
bij het plan van onze hemelse Vader.
(Zie de alinea's 1-4 van 'Het gezin:
een proclamatie aan de wereld',
Labornu, oktober 2004, p. 49.)

Wij zullen allemaal doodgaan, maar
dankzij Jezus Christus staan
we allemaal weer op.
(Zie Alma 11:42-45.)

Als we het voorbeeld van Jezus
Christus volgen, kunnen we het
celestiale koninkrijk beërvan.
(Zie IV 76:54-70.)

Plakken

NB: als je deze pagina's niet uit dit tijdschrift wilt halen, dan kun je de
activiteit ook kopiëren of overtrekken, of van het internet afdrukken via
www.lds.org. Klik voor het Engels op "Gospel Library". Klik voor andere talen
op de wereldkaart.

De lamp

'Want Ik ben God (...) en Ik zal mirakelen, tekenen en wonderen tonen aan allen, die in mijn naam geloven' (LV 35:8).

BO PEDERSEN

Gebaseerd op een waar verhaal

Komt papa vanavond thuis?' vroeg Benjamin. Papa werkte als zeeman ergens op zee, vlakbij hun woonplaats in Denemarken.

'Nee,' zei mama, 'hij komt over vier dagen thuis.'

Papa had Benjamin beloofd dat ze zouden voetballen als hij terugkwam. Benjamin miste papa.

'Voordat ik vanavond naar bed ga, bid ik dat hij veilig thuiskomt', dacht Benjamin.

***

Benjamins papa stond in de ijskoude regen op het schip. Hij haastte zich om zijn werk af te maken vóór het avondeten. Hij was moe en had het koud, en hij dacht aan zijn gezinsleden thuis.

Plotseling sloeg er een enorme golf tegen het schip. Er viel van alles op de grond en zeelieden riepen verward door elkaar. De kapitein turde de duisternis in maar kon Benjamins papa niet meer op het dek zien.

'Man overboord!' riep hij.

***

Later die avond keek Benjamin toe terwijl mama de borden in de gootsteen stapelde. Tijdens de afwas keek ze door het raam naar de tuin. De bomen zwiepten in de harde wind. Benjamin zag het bezorgde gezicht van zijn moeder en maakte zich ook zorgen. Zou papa wel veilig blijven in deze storm?

***

Benjamins papa kon de alarmbellen van het schip horen, maar het geluid werd minder toen de sterke golven hem verder weg van het schip duwden. Zeelieden gooiden reddingsboeien in het water in de hoop hem te redden, maar ze konden in de stormachtige duisternis niets zien.

Hij probeerde kalm te blijven en zijn hoofd boven water te houden. Hij vond de zaklamp die aan zijn reddingsvest hing en richtte die op het schip zodat de zeelieden konden zien waar hij was, maar de zaklamp deed het niet.

Aan boord van

'Bescherm papa alstublieft en breng hem veilig weer thuis naar mama en mij', bad Benjamin.

het schip riep de kapitein via de radio hulp in. Al gauw vloog er een helikopter boven de oceaan en scheen met een lamp op de enorme golven.

'We kunnen hem niet vinden', zei de helikopterpiloot over de radio tegen de kapitein. De kapitein vocht tegen zijn tranen, want hij vreesde het ergste voor zijn vriend. 'Maar we proberen het nog een keer', besloot de piloot. Hij was bang dat de helikopter zonder brandstof zou komen te zitten, maar hij wist dat hij de laatste hoop van de vermiste zeeman was.

Benjamins papa kreeg het kouder en kouder. Zijn tanden klapperden terwijl hij de kapotte zaklamp in zijn verkleumde vingers hield.

***

Thuis was het bedtijd voor Benjamin. Mama luisterde naar hem toen hij bij zijn bed knielde en bad: 'Hemelse Vader, bescherm papa alstublieft en breng hem veilig weer thuis naar mama en mij.'

***

Benjamins papa zag een helikopter laag aanvliegen. Hij probeerde met zijn arm te zwaaien, maar hij was zo moe en had het zo koud dat hij die bijna niet kon bewegen.

Toen hoorde hij in gedachten een stem die zei: 'Doe de zaklamp aan.'

'Maar die werkt niet', dacht hij.

'Doe de zaklamp aan', zei de stem nog een keer.

'Waarom zou ik?' mompelde hij terwijl hij met zijn verkleumde vingers probeerde de schakelaar om te zetten. 'Het gloeilampje is opgebrand of de batterijen zijn leeg.'

De helikopter kwam steeds dichterbij. Toen hij bijna boven hem vloog, richtte Benjamins papa de zaklamp op de lucht en haalde de schakelaar over.

Precies op dat moment zag de piloot een lichtflits op het water onder hem. 'We hebben hem gevonden!' riep hij over de radio. De zeelieden op het schip juichten. Enkele minuten later was Benjamins papa de warme veiligheid van de helikopter ingehesen. Met een deken om zich heen hoorde hij de motor dreunen. Het leek wel of die zong: 'Naar huis, naar Benjamin, naar Benjamin!'

Toen de helikopter geland was, bracht een ziekenauto Benjamins papa naar het ziekenhuis. De helikopterpiloot liep terug naar de plek waar Benjamins papa had uitgerust. Op de vloer lag de zaklamp. Nieuwsgierig raapte hij hem op en maakte hem open. Er vielen twee oude, roestige batterijen uit.

'Deze batterijen kunnen onmogelijk werken', dacht hij. 'Maar als ik op de oceaan geen licht van deze lamp zag, wat zag ik dan wél?'

'God moet over deze zeeman gewaakt hebben', zei hij hardop tegen zijn copiloot, die naast hem stond. Ze knikten allebei in stilte.

'Wonderen — die niet logisch te verklaren zijn — doen zich voor als gevolg van gehoorzaamheid aan Gods geboden.'

Ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Miracles', *Ensign*, juni 2001, p. 9.

***

Benjamins mama voelde zich plotseling weer blij. Het gevoel van ongerustheid was weg.

Ze deed Benjamins deur op een kier en tuurde naar binnen. Ze zag dat hij diep in slaap was.

Benjamin lag te dromen over het partijtje voetbal dat zijn vader hem had beloofd. Hij had een warm en geruststellend gevoel dat zijn hemelse Vader zijn gebed zou verhooren en dat papa gauw weer thuis zou zijn. ●

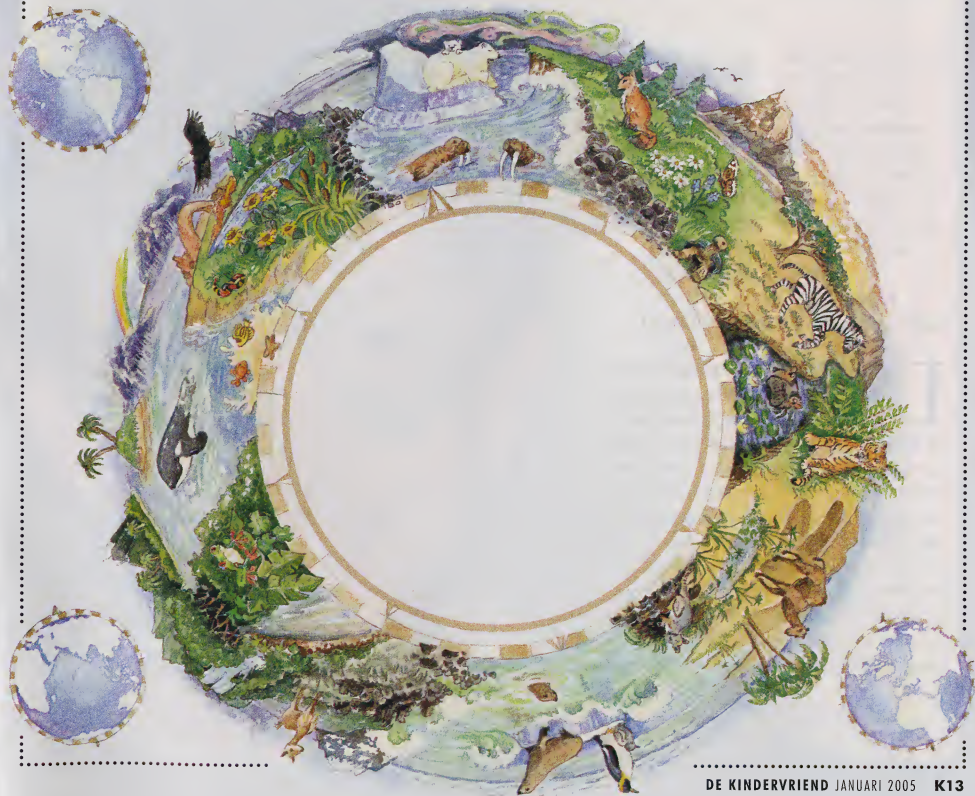
Bo Pedersen is lid van de wijk Allerød in de ring Kopenbagen (Denemarken).

Onze prachtige WERELD

ONDERDEEL VAN HET PLAN

Als onderdeel van zijn geweldige plan voor ons, schiep onze hemelse Vader een prachtige wereld waar wij een lichaam konden krijgen en konden bewijzen dat wij het verdienden om terug te keren naar Hem. Kijk naar de kleinere cirkels die verschillende delen van de wereld aangeven.

Vind de cirkel die aangeeft waar jij woont, en zet een sterretje op de plek waar je woont. Teken daarna in de grote cirkel een portret van jou zelf, die van onze prachtige wereld geniet. Denk er elke dag aan om je hemelse Vader te danken voor onze prachtige wereld. ●

Jairo Eli Xocop

UIT COMALAPA (GUATEMALA)

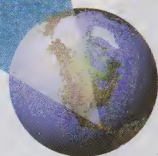
DALILA XOCOP EN VIRNA RODRÍGUEZ

De oude Maya-ruïnes van Iximché zijn omringd door weelderig groeiende struiken en pijnboombossen. Jairo Eli Xocop (11) uit Comalapa in Guatemala gaat graag naar de ruïnes en praat dan met zijn familie over hun familiegeschiedenis en hun voorouders. Lang geleden bouwden kundige metselaars van de Cakchiquel deze enorme vestingsteden. En in deze tijd bouwt Jairo net zo hard aan een fundament van geloof en goede werken in het evangelie nu hij zich voorbereidt op zijn ordening als diaken.

Jairo gaat graag naar de oude ruïnes van Iximché (boven) om over zijn familiegeschiedenis te praten. Sinds hij een klein jongetje was, leest en leert hij graag uit het Boek van Mormon (links).

Jairo is lid van de gemeente Comalapa in de ring Chimaltenango en woont in een klein plaatsje in de bergen, waar men het Cakchiquel nog spreekt.

Jairo let vaak op de kalender. Hij wordt gauw twaalf en wil maar al te graag het priesterschap ontvangen en lid van het diakenenquorum worden. Zijn goede vriend en neef, César Samuel (16) gaat elke zondag met hem en zijn familie naar de kerk. Jairo wil graag leren van de voltijdzendingen die in zijn gemeente de les geven in de

Aäronisch-priesterschapsklas.

Hij is een actieve jongen die van pret houdt en graag omgaat met de andere dertig kinderen in het jeugdwerk van zijn gemeente. Jairo's lievelingsonderdeel van het jeugdwerk is de participatieperiode, maar hij zingt ook graag lofzangen en hoort zijn leerkrachten graag verhalen uit het leven van de profeten vertellen.

Hij zit in de zesde klas en houdt van sport, vooral verspringen, waar hij al drie jaar voor oefent. Bij een schoolwedstrijd

Jairo maakt veel plezier met zijn zussen, Mildred, Melissa en Daly (rechts), en met zijn vrienden in het jeugdwerk (onder).

werd hij tweede bij zowel snelwandelen als verspringen. En hij voetbalt graag.

Jairo bereidt zich voor op een zending door het Boek van Mormon en andere boeken van de kerk te lezen. Hij gaat naar alle kerkbijeenkomsten en heeft een spaarrekening voor zijn zending.

Jairo is een intelligente jongen en hij doet erg zijn best om gehoorzaam te zijn. Als hij zo doorgaat, wordt hij een getrouwe man en een goede zendeling', zegt zijn moeder.

Zijn zus, Melissa (20), zegt dat ze hem bewondert omdat hij elke zondagochtend zo vroeg opstaat en zich snel klaarmaakt dat hij samen met zijn neef César naar de kerk kan lopen. Ze zijn er altijd op tijd en zitten dan op een van de voorste rijen.

Jairo groeit dagelijks. Met zijn ervaringen legt hij een fundament voor een leven van hard werken in de dienst aan anderen. ●

Dalila Xocob is lid van de gemeente Comalapa in de ring Chimaltenango (Guatemala). Virna Rodriguez is lid van de wijk Panorama in de ring Guatemala-Stad-Mariscal (Guatemala).

leven. Laat ze die tekeningen maken terwijl de kinderen een versje, liedje of lofzang zingen. Laat de kinderen raden welke bezigheden de tekeningen voorstellen. Herhaal dit als de tijd het toelaat. Geef uw getuigenis dat Adam en Eva een belangrijk onderdeel waren van het plan van onze hemelse Vader; zij waren onze stamouders en leerden hun kinderen het evangelie. Wij kunnen thuis ook het evangelie leren en naleven. ■

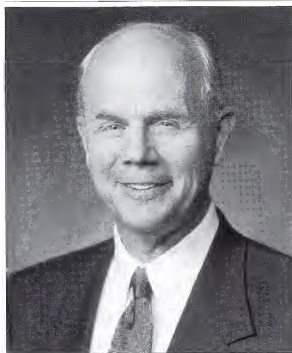
Eigentijds advies

Wij hebben een geestelijk kompas nodig, aldus ouderling Wickman

Wat brengt duizenden leden van verre bijeen voor kerkconferenties of evenementen zoals de onderwijsweek aan de Brigham Young University? Dat was de vraag die ouderling Lance B. Wickman van de Zeventig stelde in zijn devotionaltoespraak van 18 augustus 2004.

Hij stelde dat onze tijd niet zo anders is dan de tijd van Joseph Smith, toen velen naar godsdienstige bijeenkomsten gingen, op zoek naar iets. 'Wij zijn hier letterlijk op zoek naar het *woord* van wijsheid', zei hij.

'Er zit meer verborgen in de spaarzame syntaxis van afdeling 89 van [de Leer en Verbonden] dan het *verbieden* van schadelijke stoffen of zelfs het *voorschrijven* van gezonde voeding. Het gaat verder dan een verklaring van beginselen van een gezond leven, het beschrijft de basis

Ouderling Lance B. Wickman

van de levenswijze van een discipel – een houding, een persoonlijke discipline – die niet alleen gezondheid geeft, maar bovendien grote schatten van kennis, ja verborgen schatten.'

Maar waar vinden we wijsheid? Dat is een vraag die de mensen in alle tijdperken heeft beziggehouden – zelfs Job heeft zich dat afgevraagd (zie Job 28:12). De ongeschoolden kunnen die net zo makkelijk vinden als de geschoolden, want de Heer heeft altijd wijsheid geopenbaard door middel van de stille, zachte stem van de Heilige Geest. Men heeft alleen maar een kompas nodig om door het duister te navigeren.

Bijna veertig jaar geleden leerde ouderling Wickman in de duistere moerassen van Florida een belangrijke les tijdens zijn training als Ranger in het leger van de Verenigde Staten. 'Van alles wat ik tijdens de training als Ranger leerde, was kompas lezen en het vertrouwen om dat eenvoudige hulpmiddel te volgen het belangrijkste', zei hij.

Wij hebben dringend een geestelijk kompas nodig om ons de weg te

wijzen. 'De sleutel tot wijsheid (...) schuilt in de wetenschap waar we [de Heer] kunnen vinden en hoe wij Hem moeten volgen, niettegenstaande de donkere, sombere woestijnen en de duistere nevels die zo overheersen en ons kunnen tegenhouden', aldus ouderling Wickman.

Die donkere en sombere woestijnen achtervolgen ons nu echter op agressieve wijze en sijpelen zelfs door in onze woning, die eerst een toevluchtsoord was. 'Het bloed van het Lam is onze enige bescherming.'

We moeten de Heer met heel ons hart aanbidden volgens ouderling Wickman, maar hij zei ook dat sommigen naar buiten toe lid van de kerk zijn, maar in werkelijkheid 'één voet in de wereld en de andere op een bananenschil hebben.' En volgens hem kan de wijsheid ons dan ontgaan.

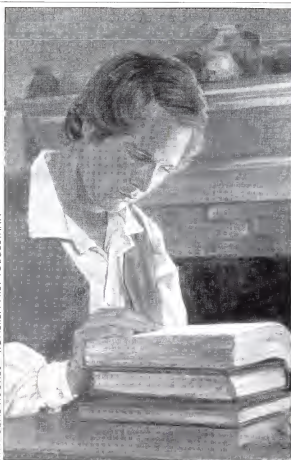
We experimenteren met het woord om de grote schat van een volheid aan kennis te verwerven. 'En daarmee zijn we terug bij het begin – we concentreren ons op het woord, het *woord* van wijsheid', zei hij.

Uiteindelijk komt het erop neer dat het *woord* van wijsheid aanvaarden betekent het Woord zelf te aanvaarden. Hij die 'ons eeuwig Kompas is, die verlicht en geruststelt. (...) Waarom zijn wij vandaag hier, in plaats van op het strand? Wij zijn hier omdat wij waarlijk wijsheid zoeken, en grote schatten aan kennis, ja, verborgen schatten.' ■

Project om documenten Joseph Smith te publiceren voor tweehonderdjarig jubileum

De Brigham Young University heeft een project opgezet om een breed scala aan documenten te publiceren die verband houden met de profeet Joseph Smith. Op deze wijze verschaft men binnenkort informatie aan ieder die meer over hem wil weten uit oorspronkelijke bronnen. In het kader van het project worden uiteindelijk twaalf delen uitgeven, waarvan de eerste twee voor uitgifte tegen het eind van 2005 op de planning staan. In de twaalf geplande delen worden alle documenten gepubliceerd die Joseph Smith of zijn schrijvers ooit geschreven of ontvangen hebben waarvan bekend is dat zij bestaan – onder meer zijn dagboeken, correspondentie, leerredden, redactionele artikelen, openbaringen, zakelijke, juridische en financiële documenten. Het doel is om het onderzoeksmateriaal wereldwijd toegankelijk te maken.

Het Joseph Fielding Smith Institute for Latter-day Saint History is sinds het jaar 2000 voor het project, waar sinds kort ook het National Historical Publications and Records Commission van de Verenigde Staten achter staat, documenten aan

© 1988 ROBERT BARRETT/MIET DANK AAN DHR. EN M.W. GENE HUDHUS – KOPIEREN NIET TOEGestaan

De BYU voert een project uit om originele documenten die verband houden met Joseph Smith te verzamelen en uit te geven.

het verzamelen. De archieven van de kerk en de afdeling kerk- en familiegeschiedenis houden gezamenlijk toezicht op het project. De nationale erkenning geeft het project een hoog niveau van geloofwaardigheid, aldus Ronald Esplin, hoofdredacteur van het project.

'Daardoor zijn bibliotheken en wetenschappers ervan verzekerd dat dit project volgens de hoogste wetenschappelijke normen wordt uitgevoerd', zegt hij.

In de uitgaven komen veel afbeeldingen van originele documenten. Het gaat om afbeeldingen van de bladzijden die Joseph Smith, zijn schrijvers en andere tijdgenoten persoonlijk beschreven hebben. De documenten worden aangevuld met transcripties, illustraties en voetnoten om uitleg of andere informatie toe te voegen, terwijl men de in-

houd toch voor zich laat spreken, aldus Kay Darowski, onderzoekshistorica en documentair redactrice van het project.

Ook de dagboeken die de profeet van 1832 tot en met 1844 bijhield, worden in het werk opgenomen. '[De mensen] kunnen zelf lezen hoe zijn dagelijks leven eruitzag, wat hij belangrijk vond, en met welke kerkelijke kwesties hij zat', zegt zij.

Niet elke ingang in het dagboek gaat over een belangrijke openbaring – sommige gaan gewoon over eenvoudige gebeurtenissen zoals een bezoek aan een vriend. Maar de lezers kunnen overal interessante details vinden, aldus zuster Darowski. 'Ik vond het interessant om te zien hoe vaak [de profeet] gebeden opschreef', zegt ze, waarbij ze denkt aan een gebed waarin hij zijn hemelse Vader had bedankt voor het beschermen van zijn gezin.

De medewerkers aan het project hebben de hele Verenigde Staten afgeschuimd op zoek naar documenten. De overgrote meerderheid bevinden zich al generaties lang in de archieven van de kerk. Maar er zijn er ook veel afkomstig van de bibliotheek van de Community of Christ, de Chicago Historical Society, de Yale University, rechtbanken, manuscript-handelaren en families. Elk ontdekt document moest een langdurige controleprocedure ondergaan om de authenticiteit te verifiëren alvorens het kon worden opgenomen in de uitgaven. ■

Koor van BYU-Hawaii krijgt het voorrecht om op te treden in het 'hart van Japan'

In het centrum van Tokio bevindt zich een prachtig bos, en midden in dat bos bevindt zich het heiligdom van de keizers, de Meiji Shinto. In dat heiligdom, dat duizenden mensen voor een gewijde plek houden, zong het BYU-Hawaii Concert Choir.

Het koor was drie jaar tevoren al bezig met plannen voor hun liefdadigheidstournee door Azië. Ze waren al van plan om op te treden in prestigieuze concertzalen in Japan en Korea, maar Osamu Sekiguchi van de public relations van de kerk deed een geloofstap en nam contact op met het bestuur van het Meiji-heiligdom. Hij stelde voor om er een concert te houden en tot zijn verbazing was het antwoord positief. De priesters zeiden dat het de eerste keer zou zijn dat er christenen optraden.

'Veel mensen in Japan zien het Meiji-heiligdom als het hart van Japan', aldus Atsushi Adachi, lid van het pr-comité van de ring Shizuoka (Japan). 'Het Meiji-heiligdom is erg belangrijk voor ze. Ze zien en respecteren het als het centrum van het shintoïsme [de traditionele volksreligie van Japan]. En het is het belangrijkste heiligdom omdat het 't heiligdom van de keizers is. Het is waar-

Het BYU-Hawaii Concert Choir zingt op het binnenplein van het Meiji Shinto-heiligdom.

schijnlijk het heiligdom dat het volk het belangrijkste vindt.'

Het koor kreeg een nog grotere eer toen het gevraagd werd om te zingen op het binnenplein van het heiligdom, een plek waar het publiek over het algemeen niet wordt toegelaten. Priesters van het heiligdom nodigden bovendien ouderling William R. Walker van het presidium van het gebied Azië-Noord, president Eric B. Shumway van BYU-Hawaii en hun vrouw uit om de altaarruimte te betreden, een plek die over het algemeen is voorbehouden aan de opperpriester, de koninklijke familie en staatshoofden.

De uitnodiging om in het heiligdom te zingen, houdt verband met de receptie die de kerk hield voor de jeugdgroep van het Meiji-heiligdom toen die in 2002 een bezoek aflegde aan Salt Lake City.

Toen de 55 leden van het koor van BYU-Hawaii op 21 mei 2004 bij het heiligdom arriveerden, werden ze opgewacht door de priesters, en de jongemannen en jongevrouwen van de jongerengroep van het Meiji-heiligdom. Zij gaven het koor te voet een rondleiding door het omliggende bos die eindigde bij het

paviljoen waar de koorleden opdracht kregen om een rituele reiniging van handen en mond te verrichten. Vervolgens werden ze naar de heilige binnenplaats geleid, waar ze voor de priesters zongen. ■

Leden geven Haïtiaanse wezen hoop

Kerkleden Paul H. Cook en Weston Whatcott hebben onlangs een gebouw van dertienhonderd vierkante meter opgeleverd voor een weeshuis in Haïti. Daarmee bereikten ze hun grote doel om 'zo veel mogelijk kinderen te redden'. Het gebouw werd op 12 augustus 2004 ingewijd door een gemeentepresident van onze kerk en een katholieke priester, waarmee het hoogtepunt werd bereikt van een drie jaar durend project om een liefdevol Haïtiaans echtpaar van de kerk en honderden wezen te helpen.

Toen de broeders Cook en Whatcott kennismaakten met Guesno en Marjorie Mardy, uit de wijk Martissant in de ring Port-au-Prince (Haïti), beseften ze dat het paar veel hulp

nodig had. Het liefdevolle echtpaar verzorgde in hun kleine huisje zeventien wezen.

Broeder Cook is lid van de wijk Provo Canyon in de ring Provo Edgemont-Noord (Utah) en is bovendien directeur van de stichting A Child's Hope. Broeder Whatcott is lid van de wijk Maple Dell in de ring Payson-Zuid (Utah) en is eigenaar van West

Sands Adoption Agency. De twee kerkleden sloegen de handen ineen om een weeshuis te bouwen in het Haïtiaanse dorpje waar de Mardy's wonen. Ze zamelden geld in een ronselden vrijwilligers voor het project.

Het project verliep niet zonder problemen: men moest onder meer aan de fundamentele infrastructuur

werken, het was moeilijk om in een afgelegen gebied te werken, en het land heeft geen permanent politiek evenwicht. Maar het resultaat was een gebouw dat driehonderd kinderen tot zes jaar kan herbergen, en een organisatie die werk verschaffte aan dorpeligen. ■

*Aangepast overgenomen uit
Deseret Morning News, 21 augustus 2004.*

Zending van Spaanse broeder beslaat dertig jaar en honderdduizend voorouders

Toen Manuel Porras López, lid van de gemeente Vilafranca in de ring Hospitalet (Spanje) zich in 1974 liet dopen, wilde hij graag aan zijn familiegeschiedenis werken. Meer dan dertig jaar en honderdduizend voorouders later is broeder Porras (78) nog vijfendertig tot veertig uur per week werkzaam in het plaatselijke centrum voor familiegeschiedenis.

'Hij geef iedereen die hij kent zijn getuigenis van het tempelwerk', al-

lus Francisco Ibañez, hoofd van het centrum voor familiegeschiedenis in Vilafranca. 'Hij is een goed voorbeeld van dienstbaarheid in dit grote liefdewerk.'

Broeder Porras heeft een tijdje langzamer moeten werken aan wat hij 'mijn zending' noemt, daar hij voor zowel zijn vrouw als zijn schoonmoeder zorgde, die allebei ziek waren. Na hun dood heeft hij zich weer begraven in het werk.

Volgens broeder Ibañez is de bereidheid van broeder Porras om iets nieuws te leren een voorbeeld van zijn toewijding. Toen hij zeventig was, heeft hij bijvoorbeeld een nieuwe Engelstalige versie van Personal Ancestral File (PAF) leren gebruiken, terwijl hij die taal niet machtig is.

'Hij heeft veel andere problemen overwonnen', zegt broeder Ibañez, 'en hij blijft dit grote werk doen met zijn geloof en getuigenis.' ■

Activiteiten zijn jongeren tot zegen

In Albanië en Ivoorkust nemen jongeren uit de kerk deel aan activiteiten die speciaal voor hen zijn, en zij worden erdoor gesterkt.

Jongevrouwen houden het grootste meisjeskamp in de Albanese geschiedenis

Zeventig jongevrouwen kwamen op 30 en 31 juli in vriendschap en

geloof bijeen in het eerste landelijke meisjeskamp in Tirana (Albanië). Dit kamp was de grootste JV-activiteit die ooit in Albanië gehouden is. Albanië kreeg slechts twaalf jaar geleden voor het eerst zendelingen.

De jongevrouwen gingen met een gevoel van identiteit en zusterschap weer naar huis. 'Door het kamp

voelden we ons allemaal zusjes', volgens Ema Iftiu (15) uit Tirana. 'Ik ben gaan inzien dat ik echt een dochter van God ben.'

Denada Maku (16) uit Durrës zegt, 'Ieder kwam uit een ander gezin met andere regels en moeilijkheden, maar we waren allemaal eensgezind bijeen in Gods Geest.'

De meisjes leerden op de Heer

en op elkaar vertrouwen, en leerden hun normen hooghouden. De jongevrouwen ontleenden kracht aan elkaar en de normen die zij gezamenlijk hebben, ondanks hun verschillende achtergrond.

Zuster Theodora Colton, de vrouw van president W. Bryan Colton van het zendingsgebied Tirana (Albanië), zegt: 'Dit zijn sterke jongevrouwen met een getuigenis.'

Na een trektocht van vijf uur op de berg Dajti hielden de meisjes stil om op een plek met uitzicht op Tirana hun getuigenis te geven. Ze zaten, allemaal gekleed in dezelfde marineblauwe T-shirts, in de rust van de bergen dezelfde geloofsovertuiging en dezelfde geest uit te dragen.

De getuigenisdienst was het hoogtepunt van hun kampervaring. Erblina Tope (13) uit Tirana zegt: 'We waren allemaal gelijk en er was niemand beter dan een ander. We stortten allemaal ons hart voor de andere uit. Die dienst zal ik nooit vergeten.'

Zuster Maku vergelijkt de beproevingen van het leven met de beproevingen van het kamp. 'Soms werd ik moe en kon ik niet verder, en dat deed me denken aan de keren dat ik geestelijk down was. Dat hield me op de been tijdens de trektocht.'

Aangepast overgenomen uit Church News, 28 augustus 2004.

Jongeren uit Ivoorkust voor het eerst naar de tempel

Jongeren uit de ring Abobo (Ivoorkust) waren opgetogen toen de Accratempel in Ghana was ingewijd.

Jongevrouwen uit heel Albanië komen bijeen voor het eerste landelijke meisjeskamp.

Ze besloten dat het feit dat er een tempel in een buurland was, hun tot zegen zou zijn.

De jongeren en hun leiders besloten om zich met een tempelreis voor te bereiden op hun volgende jongerenkamp. Ze hadden al elk jaar kampen bijgewoond in verschillende plaatsen in Ivoorkust. Daar maakten ze kennis met nieuwe vrienden, leerden ze evangeliebeginselen en bekrachtigden ze hun getuigenis van het evangelie. Maar ze wisten dat deze reis anders zou zijn. Ze noemden het hun historische reis – niet alleen omdat velen van hen nog nooit naar een tempel waren geweest, maar ook omdat ze dingen zouden leren en voelen die hun leven zouden veranderen.

Op 9 augustus 2004 begon de reis. 98 jongeren, 83 volwassenen en 27 kinderen ondernamen per buskavavaan de tocht naar Ghana. De wegen waren moeilijk begaanbaar en de reis duurde lang. De bussen waren volgestouwd met kleding, beddengoed en voedsel. Meer dan achtien uur na vertrek kwam de kavavaan op de bestemming aan: de tempel.

De volgende vier dagen begonnen

de activiteiten van de groep al om vijf uur 's morgens. Ze gingen naar de tempel, volgden seminarielessen, hielden devotionals en deden aan sport. Ze verrichtten meer dan vierduizend verordeningen voor de doden.

'Ik ben erg blij om hier te zijn, en dat ik verordeningen heb gedaan in de tempel. Het is fijn om naar de tempel te gaan', zegt Dakoury Marie Laure uit de wijk Dokui. 'Het is fantastisch om verordeningen voor mijn voorouders te doen.'

Na vier dagen in de tempel waren de jongeren verbaasd maar blij dat ze nog ergens anders heengingen: het opleidingscentrum voor zendingelingen in Tema (Ghana). Daar leerden zij hoe ze zich beter op een zending kunnen voorbereiden.

James W. Ritchie, president van het opleidingscentrum voor zendingelingen, gaf de groep de uitdaging om het Boek van Mormon helemaal uit te lezen. Allen namen de uitdaging aan, en ze beloofden ook om de aansporing van Moroni uit 10:4-5 te volgen. Velen beloofden bovendien om in de toekomst als nieuwe zendingeling terug te keren naar het opleidingscentrum. ■

In het nieuws

BYU in de top van de beste

Amerikaanse universiteiten

Met het begin van het nieuwe onderwijsjaar kwam ook de jaarlijkse lijst met de beste universiteiten uit, en de Brigham Young University werd weer erkend als een van de beste in de Verenigde Staten.

Van veertienhonderd colleges en universiteiten die een leergang van minstens vier jaar bieden, kwam de Brigham Young University uit Provo van de landelijke universiteiten op de jaarlijkse lijst, 'America's Best Colleges', van het *U.S. News & World Report* op de 74ste plaats. Het bachelorprogramma van BYU's Marriott School of Management kwam op de 38ste plaats in de categorie 'Best Business Programs'. De mastersprogramma's bedrijfseconomie en rechten van de BYU, die meestal later in het jaar beoordeeld worden, krijgen ook altijd een hoge plaats.

Op dezelfde lijst kwam BYU-Hawai als zesde voor onder de colleges met een korte leergang in het westen van de Verenigde Staten. Bovendien hebben ze met 47 procent het hoogste percentage buitenlandse studenten. Het is de tweede achtereenvolgende keer dat de school zo hoog in de top komt.

'Het is erg belangrijk voor ons dat we voortdurend een hoog waarde-ringscijfer krijgen van derden met een goede reputatie zoals *U.S. News*

& *World Report*', aldus Keith Roberts, vice-president academiezaken van BYU-Hawai in een rede voor de faculteit van de school. 'Daaruit blijkt jaar in jaar uit dat we veel goed doen.'

Op de lijst voor 2005 met de 357 beste universiteiten, heeft de *Princeton Review* de BYU op de eerste plaats gezet in zeven categorieën, waaronder die voor een goede universiteitsbibliotheek, studenten die regelmatig bidden en een alcohol-vrije campus. De BYU kwam bovendien in de top tien van vijf andere categorieën die met de levenswijze van de studenten te maken hebben.

Nieuwe leidraad geeft eerste stappen in familiegeschiedenis aan

In een nieuwe uitgave van één pagina, *Hoe begin ik aan mijn familiegeschiedenis?*, wordt heel eenvoudig voor beginners uitgelegd wat de eerste stappen zijn om aan je familiegeschiedenis te beginnen.

De nieuwe uitgave met aan de ene kant simpele richtlijnen en instructies en aan de andere kant een blanco familiestamboom is een vereenvoudiging van de vroegere brochure die uit zes pagina's bestond. Een beginner hoeft maar weinig te lezen om de eerste stappen te zetten op het gebied van een van de tijdverdrijven die in de wereld steeds aan populariteit wint, maar bovendien een belangrijk onderdeel is van het evangelie.

'Begin bij uzelf', staat erin. 'Schrijf

op het werkblad aan de achterkant van dit formulier alles wat u al van uzelf en uw familie weet. Als u geen exacte datums of plaatsen weet, kunt u ze schatten.'

In de kleurrijke publicatie – die in het Nederlands, Spaans, Frans en Engels verkrijgbaar is – staan vier stappen: 1. schrijf op wat u al van uw familie weet, 2. kijk wat er nog ontbreekt, 3. zoek uit welke gegevens al bestaan, en 4. wissel gegevens uit met anderen en besluit wat u daarna wilt doen.

De meeste mensen hebben alleen maar wat hulp nodig om aan hun familiegeschiedenis te beginnen. Deze eenvoudige uitgave laat de beginner bedenken wat hij al weet, en wijst hem daarna op de volgende stap. Het blad geeft maar net genoeg informatie om te beginnen, maar verwijst de lezer naar twee belangrijke hulpbronnen: www.familysearch.org en het plaatselijke centrum voor familiegeschiedenis, waar deskundigen met het onderzoek kunnen helpen. Bovendien staat er op het blad een aanmoediging om een eigen geschiedenis te schrijven en informatie uit te wisselen met familieleden.

De gratis uitgave is via het internet te bestellen op www.familysearch.org (ga naar Order/Download Products) of via het plaatselijke distributiecentrum (artikelnummer 32916 – voeg voor Nederlanders de taalcode 120 toe). ■

Aangepast overgenomen uit Church News, 21 augustus 2004.

Regionaal nieuws

Alleenstaanden genieten van hun avonden samen

Toen ik werd geroepen als vertegenwoordigster alleenstaanden in Zoetermeer, heb ik me eerst afgevraagd wat ik met deze leden moest doen. Ik ben maar aan de slag gegaan, en met de hulp van de Geest en de leden van de wijk hebben we activiteiten gehouden waarvan we allemaal hebben genoten. Zo heb ik ervaren wat voor bijzondere roeping het is.

Veel van onze activiteiten houden we bij leden thuis. Omdat er in Zoetermeer ruim dertig alleenstaanden zijn, splitsen we ze vaak in twee groepen op. De andere groep is dan aan de goede zorgen van de familie P. Jansen toevertrouwd. Bij bijzondere gelegenheden, zoals met Kerstmis of aan het begin van de zomer, komen de twee groepen bij elkaar.

Met uitzondering van de zomermaanden komen we minstens eenmaal per maand bij elkaar. Meestal bij een gezin dat zijn huis beschikbaar stelt, dus telkens op een ander adres. Omdat iedereen erbij hoort te zijn, ook wie ver weg woont, moet er altijd wel vervoer worden geregeld. We eten vaak gezamenlijk, dat is altijd een succes. Vaak verzorgt onze gastvrouw de maaltijd.

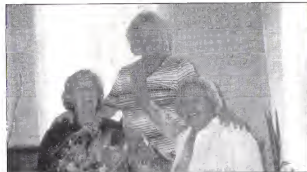
Na de maaltijd wordt er gewoonlijk een geestelijk onderwerp besproken, meestal onder leiding van een gastspreker. Ouderling en zuster Van Gendt en ouderling en zuster

Springer, die in verband met de bouw van de tempel in Zoetermeer zijn geweest, hebben fijne avonden voor ons verzorgd. President en zuster Hulleman hebben over de tempel gesproken, broeder en zuster Van der Put over 'allen één zijn'. Ook hebben we een avond gehad waarop de mensen zelfgemaakte gedichten hebben voorgedragen.

EEN BIJZONDERE AVOND

Aan het begin van de zomer hebben we, vóór de vakantie, een heel fijne avond gehad. We waren met alle dertig alleenstaanden bij de familie Van Eeden, die gelukkig plaats heeft voor zo veel mensen. Zuster Van Eeden is een heel goede kokkin en had een lekkere maaltijd bereid. Na de maaltijd hebben we een mooie film gezien op een groot scherm. Die film, *The other side of heaven*, ging over de ervaringen van ouderling Groberg als zendeling op Tonga.

Aan het einde van de avond heb-

Zuster Van Eeden werd afgevoerd door de alleenstaanden uit Zoetermeer gehuldigd als 'kokkin van het jaar'.

ben we zuster Van Eeden met een oranje sjerp gehuldigd als kokkin van het jaar. Na afloop stonden er alweer auto's klaar om iedereen veilig thuis te brengen.

De alleenstaanden in Zoetermeer zijn een hechte groep gaan vormen. Ze vinden het heerlijk om elkaar te zien en genieten van hun avonden samen. Ik ben dankbaar voor alle hulp van leden die dit mogelijk maken. Daardoor kunnen veel broeders en zusters delen in de zegeningen van dienstbetoon. ■

Zuster R. de Vin Nijssen

De dertig alleenstaande dertigplussers van de wijk Zoetermeer genieten van een gezamenlijke maaltijd.

In het zendingsveld

■ ARMENIË

Mathea van Drogen
Armenia Yerevan Mission
c/o P.O. Box 30150
Salt Lake City,
UT 84130-0150, USA
(uitsluitend brieven op
briefpapier; geen foto's,
kaarten of andere post)

■ BELGIË/NEDERLAND

Jeffrey Kleijweg
*Zendingsgebied Brussel:
België/Nederland*
87, Blvd. Brand Whitlock
B-1200 Brussel

■ CANADA

Stefan Caers
Betty Muntinga
Canada Montreal Mission
1320 Boulevard Graham
Suite 110, Ville Mont-Royal
Quebec H3P 3C8, Canada

■ GRIEKENLAND

Joachim Anthierens
Athens Greece Mission
Panayias Eleftherotrias 9
14563Kifissia, Athene
Griekenland

■ GROOT-BRITANNIË

Iona Klein
Jord Riekwel
Richard Stahl
England Birmingham Mission
187 Penns Lane
Sutton Coldfield
West Midlands
B76 1JU, Engeland

■ Patrick Speksnijder

Rik Brouwer
Tim Navarro
England London Mission
64-48 Princes Gate
Exhibition Road
South Kensington
London SW7 2PA
Engeland

■ Laurence Gfeller

Kjeld Buysse
Kenny-Boy Verwaard
England Leeds Mission
Lister House, Lister Hill
Horsforth, Leeds
Yorkshire
LS18 5AZ, Engeland

■ Richard Otto

England Manchester Mission
Trafalgar House
110 Manchester Road
Altrincham
Cheshire WA14 1NU
Engeland

■ Kevin Verdegem

Scotland Edinburgh Mission
51 Spylaw Road
Edinburgh EH10 55BP
Schotland

■ INDONESIAË

Raymond Ng
Indonesia Jakarta Mission
Jalan Senopati No. 115
Kebayoran Baru
Jakarta 12190, Indonesia

■ IVOORKUST

Rainier Gfeller
Ivory Coast Abidjan Mission
06 B.P. 1077, Abidjan 06
Ivory Coast, West Africa

■ JAPAN

Catherine Kleijweg
Japan Tokyo South Mission
1-7-7 Kichijoji Higashi-Cho
Musashino-shi
Tokyo 180-0002, Japan

■ VERENIGDE STATEN

Derk Jan Aukema
Arizona Tempe Mission
1871 E Del Rio Dr, Tempe
Arizona 85282-2822
USA

■ Christiaan Noot

Arizona Tucson Mission
1840 East River Rd. Ste 102
Tucson, Arizona 85718
USA

■ Peter Erkamp

Illinois Chicago Mission
3295 N Arlington
Heights Ste 108
Arlington Heights
Illinois, 60004-1588
USA

■ Martin Kleijweg

Utah Provo Mission
2500 N University
Ave Ste 100, Provo
Utah 84604, USA

■ WEST-INDIË

Jan Reijnders
Zendingsgebied West-Indië
P.O. Box 2932
Paramaribo
Suriname

■ Danny Ng

Rinaldo Kasanwidjojo
Daniel Witte
West Indies Mission
P.O. Bag 543
Valsayn
Trinidad
West Indies

Nieuwe zending

Naam: Kenny-Boy Verwaard
Gemeente: Dordrecht (ring Rotterdam)
Zendingsgebied: Leeds (Engeland)
Opleidingscentrum: Preston (Engeland)
Aanvang zending: 13 oktober 2004

Ga je op zending?

Stuur ons dan je naam, het zendingsgebied, uit welke wijk of gemeente je komt, de plaats van het opleidingscentrum, wanneer je zending begint, het adres van het zendingskantoor en een goede pasfoto! Stuur die liefst zo snel mogelijk na ontvangst van de zendingsoproep, want het duurt ongeveer drie maanden (soms vier of langer) tot een naam op deze pagina kan worden vermeld. Zend die gegevens aan:

Nieuwsredactie Liabona
Grovestins 64, 7608 HN Almelo, Nederland

Foto's liefst in een enveloppe of tussen kartonnetjes opsturen; niet met lijm, plakband, nietjes of paperclips vastmaken!

Familieleden van zendingen

Als het zendingskantoor van het zendingsgebied waar uw familielid op zending is, verhuist, geef dan a.u.b. het nieuwe adres door aan de nieuwsredactie. Anders blijft het oude (en dus verkeerde) adres op deze bladzijde staan. Ook als iemand al van zending terug is, maar nog vermeld staat op deze bladzijde, kunt u dat doorgeven aan de redactie.

Verheug u in de herstelling van het evangelie van Jezus Christus

Kies met een gebed in uw hart de teksten en leringen uit deze boodschap die aansluiten bij de behoeften van de zusters die u bezoekt. Vertel over eigen ervaringen en geef uw getuigenis. Nodig de zusters die u bezoekt uit om dat ook te doen.

Geschiedenis van Joseph Smith

1:18–19: '(...) ik [vroeg] de Personen Die zich boven mij in het licht bevonden, welke van alle sekten gelijk had (...). Ik kreeg ten antwoord dat ik mij bij geen ervan moest aansluiten.'

Waarom is de herstelling zo'n schitterende gebeurtenis?

President Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen: 'Na de kruisiging van Christus vond er een afval plaats. Leiders begonnen "leringen [te onderwijzen] die geboden van mensen zijn" [Geschiedenis van Joseph Smith 1:19]. Zij raakten de sleutels van bevoegdheid kwijt en sloten zich af van de kanalen van openbaring. Die verloren bevoegdheid kon niet zomaar teruggehaald worden. Zij moest hersteld worden door hen die van oudsher de sleutels van bevoegdheid droegen.' ('Het waarheidsvaandel is opgericht', *Liabona*, november 2003, p. 24.)

President Gordon B. Hinckley: 'Na eeuwen van duisternis, pijn en strijd, was de tijd rijp voor de herstelling van het evangelie. (...) Die geweldige dag brak in 1820 aan, toen een oprechte,

gelovige jongeman naar het bos ging om tot God te bidden. (...)

'Als antwoord kreeg hij een geweldig visioen. God, de eeuwige Vader, en de herrezen Heer Jezus Christus verschenen aan hem en spraken met hem. De sluier die bijna twee millennia lang gesloten was geweest, werd geopend om de bedeling van de volheid der tijden in te luiden. (...)

'[Beseft u welke plaats wij innemen in het grote schouwspel] van de geschiedenis [van de mensheid]? Dit is het brandpunt van alles wat er is gebeurd. Dit is de tijd van wederoprichting. Dit is de tijd van de herstelling.' ('Op het hoogtepunt der eeuwen', *Liabona*, januari 2000, p. 89.)

Hoe kunt u zich verheugen in de herstelling?

Ouderling Neal A.

Maxwell (1926–2004) van het Quorum der Twaalf Apostelen:

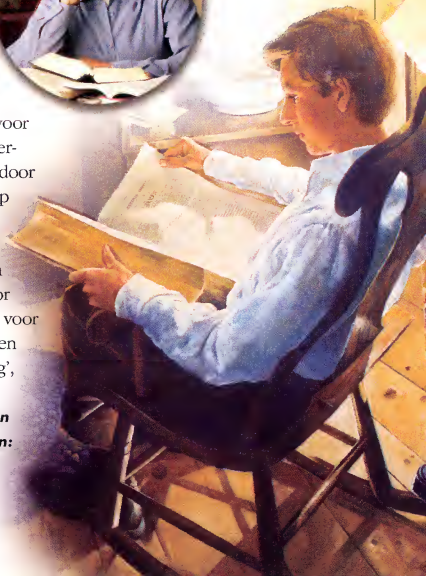
'Wij kunnen onze dankbaarheid voor deze heerlijke volheid [van het herstelde evangelie] het beste uiten door grotere liefde voor alle mensen op te vatten. En waarom niet, want de herstelling zegt ons wie onze naasten werkelijk zijn! Laten wij onze dankbaarheid tonen door er naar te streven om, eigenschap voor eigenschap, steeds meer te worden zoals Jezus.' ('From the Beginning', *Ensign*, november 1993, p. 20.)

Ouderling Robert D. Hales van het Quorum der Twaalf Apostelen:

'Volg [...] het voorbeeld van

Joseph Smith en het patroon van de herstelling. Bestudeer de Schriften. Kniel neer in gebed. Vraag in geloof. Luister naar de Heilige Geest. Weet dat onze hemelse Vader uw naam en behoeften kent, net als die van Joseph. Leef geduldig en standvastig het evangelie na.' ('Een getuigenis van het herstelde evangelie van Jezus Christus ontvangen', *Liabona*, november 2003, p. 31.)

Bonnie D. Parkin, algemeen ZHV-presidente: 'Slechts weinig wonderen zijn te vergelijken met het wonder van de herstelling. In feite vloeien vele voort uit de herstelling. Ik heb samen met zendelingzusters zendelingenlessen gegeven. Ik heb ze dit eenvoudige verhaal van Joseph Smith keer op keer horen vertellen. En de Geest heeft telkens weer tot mij getuigd dat dit echt gebeurd is. Dat ik dat zelf weet, verandert alles!' ■

Bekoelde Liefde... en hoe je die weer kunt opwarmen

De sleutel tot het repareren van mijn huwelijk was te leren om mijn man zo te zien als de Heiland hem zag.

NAAM BEKEND BIJ DE REDACTIE

Het is volgens de wereld zo makkelijk om verliefd te worden. Helaas kan liefde ook makkelijk bekoelen. Maar opnieuw verliefd worden als de liefde is bekoeld, is moeilijk. Mensen worden niet zomaar weer verliefd; ze besluiten om de bekoelde liefde weer op te warmen. Dat kan lang duren en moeilijk zijn, maar het is de moeite beslist waard. Dat weet ik uit ervaring.

'Hemelse Vader, ik weet niet wat ik moet doen!' Ik was het huis uit gestormd na een bijzonder nare ruzie met mijn man. Het was november en ik had het erg koud. Ik was zonder schoenen en jas weg gegaan, maar ik was zo van streek dat ik dat nauwelijks merkte. Er was geen sprake van lichamelijke mishandeling in ons huwelijk, maar het leek wel of we constant ruziemaakten — of in elk geval als hij thuis was, wat niet zo vaak was. Hij bleef bijna dagelijks lang op zijn werk en leek de rest van zijn tijd op de golfbaan door te brengen. Ik kon het hem niet kwalijk nemen. Hij vond het thuis net zo naar als ik. Dus daar was ik dan, in de kou, met alleen maar een dun T-shirt en een spijkerbroek aan, mijn hart vol ellende uitstortend voor mijn hemelse Vader. Tijdens het bidden besefte ik dat ik niet meer van mijn man hield. Ik vond hem niet eens erg aardig.

Het leek me dat ik twee keuzes had. Ik kon hem verlaten

en een scheiding aanvragen, of ik kon blijven en me ellendig voelen. Geen van beide leek erg aantrekkelijk. Als ik hem verliet, zou mijn huwelijk mislukken en zou ik mijn hoop op een eeuwig gezin moeten opgeven. Ik zou mijn kinderen ook laten lijden door mijn beslissing, en zij zouden hun kinderjaren in een eenoudergezin doorbrengen.

Maar als ik bleef, zou ik het feit negeren dat we er toch niets van terecht brachten. Ik zou dan ook geen eeuwig gezin hebben, want we waren beslist niet op weg naar het celestiale koninkrijk. Ik zou mijn kinderen dwingen om tot een ongelukkig gezin te behoren omdat mama en papa elkaar niet mochten en elkaar nauwelijks aan konden kijken zonder ergens aanstoot aan te nemen.

'Hemelse Vader, geen van die keuzes is goed', bad ik. 'Zeg me alstublieft wat ik moet doen.'

En toen bedacht ik iets nieuws. De juiste keuze was de mogelijkheid die ik had genegeerd. Ik kon blijven en Mark (naam is gewijzigd) liefhebben en gelukkig zijn. Dat leek een veel betere keus. Hoewel ik geen idee had hoe ik dat moest doen, kreeg ik door de gedachte aan een gelukkig gezin het gevoel dat ik kon omkeren en naar huis gaan.

In de daaropvolgende weken probeerde ik weer liefde op te vatten voor Mark, maar ik raakte alleen maar gefrustreerd. Hoe hard ik ook mijn best deed, het leek altijd mis te gaan. Ik probeerde aardiger voor hem te zijn. Maar als ik een uitgebreid menu klaarmaakte waarvan ik wist dat hij het lekker vond, kwam hij laat thuis. Als ik hem kleine attenties bewees waarvan ik meende dat ze liefdeblijken waren, merkte hij dat niet, waardoor ik nog

meer van streek raakte. Ondanks al mijn moeite onderging hij niet de wonderbaarlijke verandering waarop ik hoopte. Na drie weken was ik meer geneigd om het op te geven dan ooit tevoren.

Ik wendde me weer in gebed tot mijn hemelse Vader. Ik schaam me om te zeggen dat het niet een erg nederig gebed was. 'Het werkte niet', vertelde ik Hem. 'Mark is een te grote rozak. Ik kan niet van hem houden als hij niet bereid is me een beetje tegemoet te komen. Ik heb het geprobeerd en het werkte niet.'

'Kunt U me niet helpen?' vroeg ik. 'Kunt U hem niet wat aardiger maken? Kunt U hem alstublieft veranderen?'

Bijna meteen kreeg ik deze sterke ingeving: 'Verander jezelf.'

'Ik ben niet het probleem', dacht ik. Daar was ik van overtuigd. Ik begon alle verschrikkelijke eigenschappen van Mark te bedenken die ik beslist niet over het hoofd kon zien, en die beslist het probleem waren.

Maar door mijn verdrietige gedachten heen dacht ik: 'Verander jezelf.'

'Oké', bad ik — nu wat nederiger. 'Dat is goed, alleen weet ik niet hoe. Wil mij alstublieft leiden. Zeg me alstublieft wat ik moet doen.'

Ik bad dagelijks tot de Heer en smeekte Hem om mij te leiden. Ik knielde lang neer in gebed en vertelde Hem hoe belangrijk het was, in een poging om Hem te overtuigen mij te helpen, maar het leek wel of ik geen antwoord kreeg.

Het leek me dat ik twee keuzes had. Ik kon hem verlaten en een scheiding aanvragen, of ik kon blijven en me ellendig voelen. Geen van beide leek erg aantrekkelijk. En toen gaf de Heer me een derde keus.

Uiteindelijk kwam ik tot inzicht dankzij onze leerkracht in de klas Evangelieleer. In de les lezen we Moroni 7:47-48: 'Maar naastenliefde is de reine liefde van Christus (...). Daarom, mijn geliefde broederen, bidt tot de Vader met alle kracht van uw hart, dat gij met deze liefde moogt worden vervuld, die Hij op allen, die oprechte volgelingen zijn van zijn Zoon, Jezus Christus, heeft uitgestort.'

We bespraken wat naastenliefde is. Het is de liefde die Jezus Christus voor ieder van ons heeft. Ik kwam erachter dat de Heiland het goede in ieder van ons kent. Hij kan in ieder vinds vinden dat de moeite waard is om lief te hebben.

De leerkracht verwees ons weer naar de tekst. 'In vers 48 staat dat naastenliefde een gave van de Vader aan u is. Naastenliefde is niet iets dat u zelf kunt ontwikkelen. Het moet u gegeven worden. Misschien hebt u een buurman die u kwaad maakt of iemand die u niet mag. Wat is het probleem? Het probleem is dat u geen naastenliefde hebt, de reine liefde van Christus, voor hem of haar. Hoe krijgt u die? U moet "bid[den] tot de Vader met alle kracht van uw hart" en Hem vragen om u naastenliefde voor die persoon te geven. U moet vragen om die persoon met de ogen van de Heiland te mogen zien, zodat u in staat bent om hem of haar als een goed mens te zien die u lief kunt hebben.'

Dat was mijn antwoord. Als ik Mark met de ogen van de Heiland kon zien, kon ik niet anders dan hem liefhebben. Het leek zo makkelijk, veel makkelijker dan alles wat ik tot nu toe had geprobeerd. Ik zou gewoon om naastenliefde vragen, God zou me die geven, en dat zou mijn probleem oplossen. Maar ik had moeten weten dat mijn hemelse Vader zou eisen dat ik zelf op zijn minst ook wat moeite deed.

Die avond knielde ik in gebed neer en vroeg om naastenliefde voor mijn man. Ik vroeg of ik iets mocht voelen van de liefde die Jezus Christus voor Mark had, om het goede in hem te zien dat Hij kon zien. En toen kreeg ik sterk het gevoel dat ik al goede kanten van Mark moest kennen en dat ik die moest benoemen. Ik dacht lang na. Ik had me al heel lang niet op de goede dingen geconcentreerd. Uiteindelijk zei ik: 'Hij zag er vandaag goed uit.' Maar ik

As ik Mark met de ogen van de Heiland kon zien, kon ik niet anders dan hem liefhebben. Het leek zo makkelijk. Maar ik had moeten weten dat mijn hemelse Vader zou eisen dat ik zelf op zijn minst ook wat moeite deed. Je kunt niet zomaar weer liefde voor iemand opvatten; je moet er moeite voor doen.

had het gevoel dat ik meer moest zeggen: 'Hij zet het vuilnis buiten als ik dat vraag.' Nog een: 'Hij werkt hard.' Nog een: 'Hij gaat leuk met de kinderen om.' Nog een? Ik kon er geen meer bedenken.

De volgende avond vroeg ik voor het slapengaan om naastenliefde en kreeg weer het gevoel dat ik goede dingen over Mark moest zeggen. Dat was echt moeilijk. Ik was niet gewend om me op de positieve dingen te concentreren. Ik was gewend om al zijn fouten in kaart te brengen, zodat ik ze kon corrigeren.

Ik besefte al gauw dat ik een tijd lang elke avond goede dingen over hem zou moeten zeggen, en kwam tot de conclusie dat het veel makkelijker zou zijn om er overdag op te letten. De volgende dag lette ik goed op en bedacht ik tien van zijn goede kanten: een nieuw record! Dat werd mijn doel: tien goede kanten bedenken voordat ik naar bed ging. Op goede dagen was dat makkelijk. Op slechte dagen waren de laatste drie dingen zoals 'Zijn haar zat goed' of 'Hij had een leuke spijkerbroek aan'. Maar ik deed het elke avond.

Na een tijdje dwong ik mezelf om elke keer tien positieve dingen te noemen als ik een negatieve gedachte had. Vanwege die verhouding, stond ik mezelf niet vaak meer toe om aandacht aan Marks fouten te besteden.

Langzaam begon er iets geweldigs te gebeuren. Allereerst begon ik te beseffen dat Mark helemaal niet zo'n grote rotzak was als ik dacht. Hij had veel goede eigenschappen die ik over het hoofd had gezien, of was vergeten. Bovendien begon Mark, nu ik niet meer op hem vitte, veel slechte gewoonten waarover ik hem zo lang had belaagd te verbeteren. Zo gauw ik niet meer meende dat ik verantwoordelijk was voor zijn gedrag, begon hij daar zelf verantwoordelijk voor te nemen. Ik genoot van de tijd die ik met Mark doorbracht, en dat werd meer tijd omdat hij ophield zo lang te werken.

We waren al zo ver gekomen, maar er was nog één probleem: ik voelde geen liefde voor Mark. Het was er gewoon niet. Ik verlangde naar dat gevoel van verbondenheid, het gevoel dat we bij elkaar hoorden. Ik had nu vijf maanden lang elke dag gebeden dat ik de liefde mocht

voelen die Christus voor hem had. Ik smeekte God zelfs nog meer om mij liefde voor Mark te geven. 'Ik ben blij met onze vooruitgang', zei ik Hem. 'Ons gezin is veel sterker dan ooit tevoren. Als dit het beste is wat ik kan krijgen, ben ik tevreden. Maar als ik Mark maar kan liefhebben, al is het maar een beetje, dan zou dat de fijnste zegening zijn die ik ooit kon krijgen.'

Ik herinner me levendig op welk moment die zegening werd verleend. We waren op een avond bij mijn ouders thuis spelletjes aan het doen. Ik keek over de tafel naar Mark en plotseling, als een donderslag bij heldere hemel, werd ik geraakt door het sterkste, krachtigste, meest intense gevoel van liefde dat ik ooit heb gehad — het was bijna alsof ik fysiek een klap kreeg. Ik kreeg tranen in mijn ogen, en ik was onder de indruk van dehevigheid van mijn

gevoelens. Daar zat mijn eeuwige metgezel tegenover me, en ik had hem meer lief dan ik kon zeggen. Zijn eeuwige waarde was mij zo duidelijk dat ik niet kon geloven dat ik die over het hoofd had gezien. In zekere mate voelde ik wat de Heiland voor *mijn* Mark voelde, en het was prachtig.

Er zijn enkele jaren voorbijgegaan sinds die bijzondere avond, en door de herinnering eraan krijg ik nog steeds tranen in mijn ogen. Het is beangstigend om te bedenken dat ik die ervaring bijna opgaf en misliep.

Mijn huwelijk is nu erg goed — niet volmaakt, maar erg, erg goed.

Ik weiger om mijn liefde nog eens door mijn vingers te laten glippen. Ik doe dagelijks bewust moeite om mijn liefde voor Mark te koesteren. En ik ben mijn liefhebbende hemelse Vader erg dankbaar dat Hij me heeft geholpen om mezelf te veranderen. ■

HET GEZIN VERSTERKEN

MAN EN VROUW GESCHAPEN NAAR HET BEELD VAN GOD

*Een serie artikelen ter ondersteuning van uw studie en gebruik van
'Het gezin: een proclamatie aan de wereld.'*

*'Ieder mens — man en vrouw — is geschapen naar het beeld van God. Iedereen is een geliefde geestzoon of -dochter van hemelse Ouders, en als zodanig heeft iedereen een goddelijke aard en bestemming. Het geslacht is een essentieel kenmerk van iemands voorsterfelijke, sterfelijke en eeuwige identiteit en bestemming.'*¹

In den beginne

'De mens was eveneens in den beginne bij God', heeft de Heer gezegd. 'Intelligentie, of het licht der waarheid, werd niet geschapen of gemaakt, en dit kan inderdaad ook niet' (LV 93:29).

Er is weinig geopenbaard over hoe wij een

geestkind van God zijn geworden, maar wij begrijpen dat hemelse Ouders ons een geestlichaam hebben verschaft en dat dit geestlichaam intelligentie, oftewel licht en waarheid, bevatte die 'onafhankelijk [is] in die sfeer, waarin God ze heeft geplaatst, om zelfstandig te handelen' (LV 93:30). Keuzevrijheid — het vermogen en de vrijheid van intelligente wezens om te kiezen tussen de ene mogelijkheid en een andere — met de bijbehorende aansprakelijkheid, is een eeuwig beginsel.

Nageslacht van God

Veel godsdiensten leren dat mensen kinderen van God zijn, maar vaak sluit hun godsbeeld elke band uit die maar enigszins op een

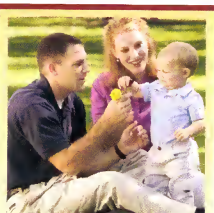
ouder-kindrelatie lijkt. De profeet Joseph Smith leerde ons echter dat er een veel eenvoudiger en logischer relatie is: 'God is zelf eens geweest zoals wij nu zijn, en is een verhoogde Persoon, en zit ginds op zijn troon in de hemel! Dat is de grote verborgenheid. Als de sluier nu opengescheurd zou worden, en de grote God die de wereld in zijn baan houdt (...) Zichzelf zichtbaar zou maken, (...) zou u Hem zien als Iemand die de vorm van een mens heeft — net als uzelf, in persoon, beeld en vorm helemaal als een mens; want Adam is geschapen naar het model, het beeld en de gelijkenis van God zelf. Hij kreeg instructie van Hem, en wandelde en sprak met Hem, zoals de ene mens met de andere spreekt.'²

Wij behoren tot het gezin van God. Wij zijn zijn zonen en dochters, geschapen naar het beeld van hemelse Ouders. 'Er is nooit een groter ideaal geopenbaard dan de allesovertreffende waarheid dat wij de kinderen van God zijn, en dat wij door onze schepping verschillen van al het andere dat leeft. (Zie Mozes 6:8–10, 22, 59.) Geen enkel denkbeeld is vernietigender geweest voor het geluk van de mens, geen enkele filosofie heeft meer verdriet, hartzeer en onheil teweeggebracht, geen enkel denkbeeld heeft meer geclaant om het gezin te vernietigen dan het denkbeeld dat wij niet het nageslacht van God zijn, dat wij slechts ontwikkelde dieren zijn, die gedwongen zijn zich over te geven aan iedere vleselijke drang'³, aldus president Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen.

Het geslacht is eeuwig en essentieel

Ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft ons geleerd dat onze schepping als mannelijke en vrouwelijke kinderen van God 'geestelijk in uw voorsterfelijk bestaan heeft plaatsgevonden, toen u in de tegenwoordigheid van uw Vader in de hemel was. Uw geslacht bestond al voordat u naar de aarde ging.'⁴

Het geslacht maakt deel uit van onze eeuwige identiteit, en is nodig voor onze eeuwige vooruitgang. President Packer heeft het als volgt uitgelegd: 'Het plan van geluk vereist de rechtschappen gemeenschap van man en vrouw, echtgenoot en echtgenote. (...) Er werd voor Adam een lichaam geschapen naar het beeld van God, en hij werd naar de Hof gebracht. Aanvankelijk was Adam alleen. (...) Maar alleen kon hij niet aan de doelen van zijn schepping voldoen. Geen enkele andere man voldeed. Alleen, noch met andere

Geen enkel denkbeeld heeft meer gedaan om het gezin te vernietigen dan het denkbeeld dat wij niet het nageslacht van God zijn.'

mannen, kon Adam vooruitgang maken. En Eva kon geen vooruitgang maken met een andere vrouw. Zo was het toen. En zo is het nog steeds. Eva, een hulpe, werd geschapen. Het huwelijk werd ingesteld.'⁵

Keuzevrijheid en aantrekking tot hetzelfde geslacht

De verwarring over geslachtskwesties grijpt om zich heen. Sommige mannen en vrouwen voelen zich aangetrokken tot hun eigen geslacht — een grote beproeving voor hen die Gods geboden willen gehoorzamen. Ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft het volgende over deze kwestie gezegd: '[Satan] probeert het beginsel van de individuele verantwoordelijkheid te ondermijnen, hij wil ons overhalen om ons heilige voortplantingsvermogen verkeerd te gebruiken, hij ontmoedigt goede mannen en vrouwen om te trouwen en kinderen te krijgen, en brengt mensen in verwarring over wat het wil zeggen om man of vrouw te zijn. (...) Sommige gevoelens lijken ingeboren te zijn. Andere kunnen naar eerdere ervaringen in dit leven worden teruggevoerd. Weer andere lijken te ontstaan uit een ingewikkelde interactie tussen natuur en opvoeding. We hebben allemaal gevoelens waarvoor we niet gekozen hebben, maar het evangelie van Jezus Christus leert ons dat we nog steeds de macht hebben om onze gevoelens te weerstaan en zo nodig om te vormen, en dat we ervoor kunnen zorgen dat ze ons geen ongewenste gedachten laten koesteren of tot zondig gedrag voeren.'⁶

De beproevingen van dit sterfelijk leven zijn niet makkelijk, maar dat was ook niet de bedoeling. Echter, wat onze strijd ook is, we kunnen ons voor hulp en troost wenden tot goddelijke leerstellingen, de kracht van de verzoening en de Heilige Geest.

Wij kunnen eraan denken dat wij Gods zonen en dochters zijn, dat Hij ons naar zijn beeld heeft geschapen, en dat wij door zijn plan op het eeuwige leven worden voorbereid. Als wij zijn geboden gehoorzamen, zal Hij ons geen van de beloofde zegeningen onthouden. ■

NOTEN

1. 'Het gezin — een proclamatie aan de wereld', *Liabona*, oktober 2004, p. 49.
2. *History of the Church*, deel 6, p. 305.
3. 'Our Moral Environment', *Ensign*, mei 1992, p. 67.
4. 'The Joy of Living the Great Plan of Happiness', *Ensign*, november 1996, p. 73.
5. 'For Time and All Eternity', *Ensign*, november 1993, p. 21.
6. 'Aantrekking tot hetzelfde geslacht', *De Ster*, maart 1996, p. 16, 17.

Moed in Venezuela

Deze jongemannen en jongevrouwen staan echt 'als getuigen'.

MARVIN K. GARDNER
Kerkelijke tijdschriften

Rubi's halsketting. *Het begon als een gewone dag. Maar de routine van Rubi's dagelijkse reis naar school werd in een oogwenk doorbroken. Voordat ze door bad wat er gebeurde, greep iemand de jongevrouwenhalsketting die ze droeg, trok hem van haar hals, en verdween in de menigte.*

Rubi beefde van schrik. Hoe kon iemand zo'n inbreuk maken op haar privacy en iets wegrukken dat haar zo dierbaar was? Maar ook al had de dief haar halsketting gestolen, bij bad haar niet afgenomen wat haar nog dierbaarder was — de normen en waarden die de halsketting voorstelde. Kort na het voorval kreeg Rubi een nieuwe jongevrouwenhalsketting. 'Ik draag hem constant', zegt ze. 'Als iemand deze ook steelt ... koop ik een nieuwe!'

Jimmy's weigering. *Op een avond ging Jimmy met vrienden naar een feest. 'Er kwam een meisje naar me toe en bood me alcohol aan', zegt hij. 'Ik zei nee en schonk geen aandacht aan haar, maar ze bleef bet me*

aanbieden. En het ging niet alleen maar om alcohol — ze nodigde me ook uit om andere dingen te doen. Ik stemde met geen van de voorstellen in, en trok me terug. Enkele anderen zeiden dat ik niet sociaal was, maar ik wist dat ik daar niet kon blijven. Elke keer dat ik zo'n beproeving meemaak en overwin, word ik sterker.'

Rubi Cornejo (17) en Jimmy Flórez (17), die allebei uit Caracas komen, zijn twee van de moedige jongeren van de

kerk in Venezuela die manieren vinden om in een wereld vol problemen 'te allen tijde als getuigen van God te staan, in alle dingen en in alle plaatsen' (Mosiah 18:9).

Normen in stand houden

'We hebben het aardig moeilijk op school', zegt David Javier Franco (17) uit Caracas. 'Maar ons is geleerd om net zo te zijn als Jozef in Egypte. Jozef ging het kwaad uit de weg. Toen Potifars vrouw hem verleidde om iets te doen dat niet goed was, maakte hij dat hij wegwam! Hij ontvluchtte haar! Wij kunnen diezelfde kracht hebben.'

Bidden en de Schriften bestuderen zijn geen nieuwe of originele manieren om sterk te blijven, maar ze werken wel. 'Ik woon in een stadsdeel waar ik het enige kerklid ben,' zegt Fátima Moutinho (15) uit Barcelona, 'en elke zondag zijn er feestjes en wordt er veel gedronken. Er zijn

verleidingen om de kerk over te slaan. Maar door het evangelie ben ik getrouw en standvastig geworden. Als ik last heb van zorgen en verleidingen, bid ik eerst en lees ik in de Schriften.'

De programma's Plicht jegens God van de Aäronische priesterschap en Mijn persoonlijke vooruitgang van de jongevrouwen zijn ook essentieel om de jongeren te helpen zich aan normen te houden. 'Onze leiders hebben ons geleerd om niet alleen een doel te stellen, maar om het te bereiken en dan door te gaan, en nooit op te houden', zegt Fátima. 'En dus

proberen we dagelijks vooruitgang te maken.'

Er is moed nodig om pal te staan voor je normen. 'Iedere keer dat ik dat doe, ontdek ik iets over mijzelf — dat ik de moed heb om nee te zeggen en dingen die niet goed zijn af te wijzen. Dan denk ik: "Tjonge, ik heb potentieel!" En dan ben ik blij', zegt

Een voorbeeld zijn

Als je op school het enige lid van de kerk bent, dan kan het met de waarden die je erop nahoudt moeilijk zijn om vrienden te vinden. Maar het is niet onmogelijk. En anderen

Rubi Cornejo en Jimmy Flórez (uiterst links) doen mee met jongeren uit Parque del Este (Oostpark) in Caracas (onder). Staand: Adriana Angulo, Mariela Ruiz, Luciano Fernández, Rubi Cornejo, Enrique López en Norelia Reyes. Knielend: Jimmy Flórez, David Javier Franco en Gerald José López.

Bij een oude vesting die uitkijkt over de Caribische Zee spreken jongeren uit Barcelona en Puerto La Cruz over het opbouwen van hun getuigenis op een sterk fundament. Vlnr: Ebert Sifontes, Ingrid Rodríguez, Fátima Moutinho, Daniela Macadán, Eduarw José Silva, Yosi Contreras en Xavier Carías.

kunnen besluiten om je voorbeeld te volgen.

'Ik ben van zeven uur 's morgens tot vier uur 's middags bij mijn klasgenoten', zegt Luciano Fernández (16) uit Caracas. 'De meesten roken, feestten, drinken en gebruiken smerige taal. Ik ben de enige van wie ze weten dat ik ze het goede voorbeeld kan geven. Dat is een grote verantwoordelijkheid. Velen van hen zien mij als iemand die ze kunnen vertrouwen.'

'Op een keer gingen mijn vriendinnen ergens heen om te roken en ik zei: "Weet je nog wat mijn godsdienst is? Ik doe dat soort dingen niet."', zegt Norelia. 'Sommigen van hen hebben ingezien dat roken een vieze gewoonte is en hebben geprobeerd om te stoppen. Ze noemen mij "de

volmaakte" en vragen me vaak om advies. Ik zeg dat ik niet volmaakt ben, maar probeer de normen van mijn kerk na te leven. Ze respecteren mijn overtuiging, en ik denk dat ik enkele zaadjes heb gezaaid waar ze op een dag veel aan zullen hebben.'

'Ben Enrique López (16) uit Caracas eens een uur vrij van school had, ging hij met vier vrienden naar het huis van een van hen. 'Iemand pakte bier. Ik had niet verwacht dat ze zouden proberen om mij aan het drinken te krijgen, want ze wisten allemaal van mijn godsdienst af, maar toch deden ze het. Ik zei: "Nee, ik drink dat spul niet." Ze begonnen me te bekritisieren, zeiden dat er niets mis was met drinken en dat een beetje geen kwaad kon. Maar zelfs een beetje doet je uiteindelijk

wel degelijk kwaad. Ik zei nee. Na een tijdje zeiden ze: "We verknoeien onze tijd." En dus hielden ze op en gingen we terug naar school. Ik denk dat ze respect voor me hadden.'

Sommige jongeren merken dat een voorbeeld zijn vooral thuis belangrijk is. 'Mijn vader is nog geen lid van de kerk, maar ik heb de hoop nog niet opgegeven dat dit verandert en dan kunnen we ons als gezin in de tempel aan elkaar laten verzegelen', zegt Jackelin García (17) uit Maracaibo. 'Ik bid en vast er vaak voor. Ik hoop dat mijn geloof, geduld en voorbeeld mijn vader kunnen helpen.'

Verstandig vrienden kiezen

Deze Venezolaanse jongemannen en jongevrouwen leren ook iets over vrienden. 'Mensen die proberen ons iets te laten doen dat niet goed is, zijn geen echte vrienden', zegt David. 'Meestal proberen ze ons te laten denken dat slechte dingen niet zo slecht zijn, maar dat zijn ze wél. In de Schriften staat dat we standvastig moeten zijn in ons geloof in Christus, zodat de Heer ons kan leiden en ons kan leren wat wij moeten doen' (zie 2 Nephi 31:20).

De meesten merken dat hun beste vrienden actieve leden van de kerk zijn. In veel wijken en gemeenten wordt van dinsdag tot en met donderdag van half zeven tot half acht 's avonds seminarie gehouden. De wekelijkse activiteitenavond is soms op vrijdag en kan uit een gecombineerde JMV-activiteit bestaan, zoals een dansavond of een feestje. Op zaterdag zijn er wel eens recreatieve activiteiten of dienstbetoonprojecten. En op zondag zijn er natuurlijk de kerkdiensten. Sommige jongeren gaan elke week een tijdje van de voltijdzendingen mee of helpen met het geven van lessen aan nieuwe leden. En af en toe zijn er tempelreizen, jeugdconferenties en discussies op zondagavond.

'Mijn vrienden zijn in de kerk', zegt Jimmy. 'We leren er niet alleen over het evangelie, maar zijn er onder vrienden en ontmoeten er nieuwe vrienden. Zij geloven in dezelfde beginselen als ik.'

MAMA TERUGBRENGEN

Is het waar dat 'voor God niets onmogelijk is'? (Lucas 1:37, naar de King Jamesvertaling van de Bijbel.) José Javier Alarcón (16) uit Maracaibo heeft die schriftuurlijke belofte op de proef gesteld.

'Toen ik acht of negen jaar oud was, gingen mijn ouder scheiden. Later nodigde een vriend me uit om naar de kerk te gaan, en uiteindelijk wilde ik me laten dopen. Maar mijn moeder, die zich eerder al had laten dopen, maar al jaren niet meer actief was, wilde me geen toestemming geven. Toen ik twaalf was, gaf ze me eindelijk toestemming om me te laten dopen. Toen ik vooruitgang maakte in het evangelie, begon ik te bidden dat mijn moeder terug naar de kerk zou komen. En enkele jaren later deed ze dat ook!'

Miriam, de moeder van José Javier, geeft toe dat ze acht jaar lang weg was gebleven uit de kerk en 'niet van plan was om ooit terug te komen. Maar toen mijn zoon vol geloof voor me begon te bidden (...) begon er iets te veranderen in mij. Ik kreeg een sterk verlangen om te bidden en de Schriften te bestuderen. Op een avond veranderde de Heer mijn hart en van toen af aan ben ik volledig veranderd. Dus ik heb het aan mijn zoon te danken. En ik dank de Vader dat Hij mij zo'n fijne zoon heeft gegeven!'

'Het is een gave van God', zegt José Javier. 'Ik moest er wel wat aan doen. Maar eigenlijk was het God die het allemaal gedaan heeft.'

En inmiddels is José Javier met zijn moeder en zijn jongere broer, Jesús David (10), naar de tempel geweest. José Javier heeft zich laten dopen voor de doden en zijn moeder heeft haar begiftiging ontvangen.

VOOR VIJFHONDERD KLASGENOTEN

Gladys Guerrero (16) was de enige heilige der laatste dagen die naar een militaire opleiding in Maracaibo ging. In de eerste week moest ze voor vijfhonderd leerlingen uitleggen waarom ze

geen koffie dronk. Hoewel veel leerlingen Gladys bespotten om haar levenswijze, begonnen anderen goed op haar te letten. 'Toen sommigen zagen dat ik bepaalde dingen niet deed, zoals alcohol drinken of naar bepaalde feestjes gaan, raakten ze geïnteresseerd in het evangelie', zegt ze. 'Op een dag kwamen de zendingen langs de school en riep ik ze. Ik stelde enkele leerlingen aan ze voor en ze kregen veel verwijzingen.' In de daaropvolgende maanden lieten tien klasgenoten van Gladys zich dopen.

Anderen begeleiden

Sommige van die nieuwe vrienden zijn eigenlijk oude vrienden die weer actief zijn geworden. 'Wij bezoeken vaak minderactieve jongeren', zegt Anángelys Golindano (15) uit Maracaibo. 'We splitsen op in groepjes van drie of vier om minderactieve leden te bezoeken en te zeggen dat we ze missen. Sommigen hebben onze uitnodiging om terug te komen aangenomen. We waren eerst met veertien in de seminarieklas van onze wijk. Nu zijn we met twintig.'

Josué Díaz (15) uit Maracaibo heeft in zijn wijk soortgelijke resultaten gezien. 'Afgelopen jaar hadden we uit twee wijken maar negen seminarieleerlingen. We hebben gevestigd en mensen bezocht, en toen moest onze klas gesplitst worden. Nu heeft de ene wijk er zestien en de andere vijftien!'

Een ander project dat succes had, was om op woensdagavond een gezinsavond te houden bij minderactieve jongeren thuis. 'Sommige ouders zijn geen lid', zegt Jackelin. 'In feite zijn veel van die jongeren de enige leden van de kerk in hun gezin. Maar hun ouders laten ons meestal wel binnen. Als de jongeren ons zien, zijn ze verbaasd. Maar ze kunnen zien dat we belang in ze stellen. Een van ons geeft de les en we moedigen ze aan om vragen te stellen en opmerkingen te maken. Je kunt de Geest echt voelen. Meestal zijn het wereldse zaken die hen ervan weerhouden om terug te komen in de kerk. Velen zeggen dat ze blij zijn dat we gekomen zijn en dat ze nog steeds een getuigenis hebben.'

Maar uitingen van vriendschap moeten wel oprecht zijn, zegt Jackelin. 'Soms proberen jongeren die niet actief zijn, zich te verstoppen als ze ons zien, omdat ze denken

dat we altijd zullen proberen om met ze over de kerk te praten. Maar we proberen op de hoogte te blijven van wat er speelt in hun leven en praten ook over andere dingen. We willen ze laten zien dat we belang in ze stellen en dat we graag vrienden willen zijn.'

David heeft een wonder zien gebeuren in het leven van een goede vriend. 'Een vriend die mij het meeste heeft geholpen toen ik pas lid van de kerk was, werd minderactief', zegt hij. 'De Heer heeft mij gezegend met een kans om hem op te zoeken en met hem te praten. Ik vertelde wat hij allemaal had gedaan om mij te helpen, en dat ik graag iets terug wilde doen voor hem. Ik probeerde zijn vriend te zijn. Nu is hij actief lid van ons priestersquorum.'

Tempelbezoek

Veel Venezolaanse tieners legden grote afstanden af om een tempel te bezoeken toen de Caracastempel (Venezuela) er nog niet was. En sommigen moeten nu nog steeds grote afstanden afleggen om Caracas te bereiken. Een busreis uit Barcelona of Puerto La Cruz, bijvoorbeeld, duurt zes uur, en een reis uit Maracaibo kan wel tien uur duren. Soms reizen de jongeren en hun leiders 's avonds af en arriveren ze de volgende ochtend vroeg bij de tempel. Na hun werk in de tempel stappen ze weer in de bus en zijn ze die avond laat weer thuis.

Veel jongeren hebben zich laten dopen voor hun eigen voorouders. 'De vorige keer dat ik naar de tempel ging, heb ik me laten dopen voor allebei mijn grootvaders, mijn overgrootvader en andere mensen!' zegt Gustavo Medina (14) uit Maracaibo.

Hoewel sommigen wegens gezinsomstandigheden niet aan hun familie verzegeld kunnen worden, doen ze al het mogelijke om wat aan de tempelzegeningen te hebben. 'Mijn moeder, mijn broers en ik kunnen ons niet in de tempel aan elkaar laten verzegelen omdat mijn ouders gescheiden zijn', zegt Anángelys. 'Maar twee jaar geleden heb ik me laten dopen voor acht vrouwen in de familie. En ik zie ernaar uit om me aan mijn toekomstige man te laten verzegelen.'

Ingrids Rodríguez (15) uit Puerto La Cruz herinnert zich

hoe het voelde om aan haar ouders verzegeld te worden. 'Ik heb zo gehuild', zegt ze. 'Ik kon me niet inhouden. Ik zei tot mezelf: "Van nu af aan steun ik mijn ouders, want we zijn nu voor de eeuwigheid aan elkaar verzegeld."'

En toen de leden van de familie Moutinhos zich aan elkaar lieten verzegelen, genoten Fátima en haar huisgenoten van het moment. 'We zagen onszelf in de spiegels van de tempel en beloofden elkaar dat we voor eeuwig zo samen zouden blijven', zegt ze. 'Wat er ook gebeurt, we steunen elkaar.'

Getuigenis geven

'Ik ben dankbaar dat ik lid van de kerk ben', zegt Rubí, die trots haar nieuwe jongevrouwenhalsketting draagt. 'We hebben als jongeren met veel verleidingen te maken. Als ik geen lid van de kerk was, dan zou ik misschien wel veel van de vergissingen begaan die we onze vrienden zien begaan. Geen van ons is volmaakt, maar doordat Jezus Christus onze zonden op zich heeft genomen, kunnen we ons bekeren. Dat is een gave waar we dankbaar voor moeten zijn.' ■

Als getuigen staan in Maracaibo. Vlnr: Gustavo Medina, José Javier Alarcón, Gladys Guerrero, Jackelin García, Anángelys Golindano en Josué Diaz.

Op een dag, ongeveer 22 jaar geleden, begon ik me erg zorgen te maken over de toekomst van mijn kinderen. Enkele jaren later kwamen er twee zendingen bij ons thuis.

van de Heiligen der Laatste Dagen bij ons thuis. Samen met mijn vrouw en onze vijf kinderen (de andere drie woonden bij hun moeder) begon ik de zendingenlessen te volgen, naar de kerk te gaan en de leden en hun geloof te leren kennen. Na enkele maanden namen we het verstandige besluit om toe

te treden tot de kerk. Inmiddels zijn er zeventien jaar verstreken.

Ik begreep dat ik veranderingen moest aanbrengen in mijn leven als ik mijn kinderen het goede wilde leren. Ik kon ze bijvoorbeeld niet leren om zich aan het woord van wijsheid te houden en een kuis leven te leiden als ik zelf die geboden niet naleefde. Door er naar te streven volgens de leringen van het evangelie te leven, kon ik mijn levenskoers wijzigen en mijn kinderen het goede leren. Ik was bovendien in staat om de drie kinderen uit mijn eerste huwelijk te dopen en ze uit de wereld te verlossen. Alle acht kinderen zijn nu lid van de kerk. Vier zijn op zending geweest. Eén was te oud om op zending te gaan, maar hij is zedingspresident van de ring geweest. Zes zijn getrouwd — allen in de tempel.

Begin 1999 hadden we in het zuiden van Florida een regionale conferentie. Toen ik een taak om oortelefoons voor de conferentievergadering af te leveren had uitgevoerd, ging ik de zaal binnen waar duizenden kerkleden klaar zaten. Ik bleef achterin de zaal staan en zag een van mijn zoons met zijn baby. Ik keek in een andere richting en zag een andere zoon met zijn vrouw en kinderen.

Ik maakte me zorgen om hun toekomst

Adalberto S. Sánchez

Ik ben opgegroeid in een milieu waarin veel mannen rookten, dronken en een onkuis leven leidden. Ik kreeg van mijn familie datzelfde voorbeeld, en van de meeste mannen in mijn omgeving, waardoor ik ging geloven dat het normaal was. Ik trouwde toen ik nog maar twintig was. Vier jaar later — we hadden inmiddels drie kinderen — gingen we scheiden. Maar later maakte ik kennis met een fantastische vrouw, die mij niet alleen accepteerde met drie kinderen, maar ons nog vijf kinderen schonk. We zijn nu meer dan 30 jaar getrouwd.

Op een dag, ongeveer 22 jaar geleden, begon ik me erg zorgen te maken over de toekomst van mijn acht

kinderen. Ik wilde niet dat ze dezelfde gevaarlijke situaties zouden meemaken die ik had meegemaakt, en ik was bang dat ze verloren zouden gaan in de slechtheid van de wereld. Ik wist niet wat ik moest doen om ze te helpen, maar ik begon me erg open te stellen voor godsdienstige zaken. Als er iemand aanklopte met een godsdienstige boodschap, dan stelde ik mijn huis en hart voor ze open. Ik luisterde aandachtig, nam hun brochures aan, en ging met ze mee naar de kerk. En toch had ik geen gemoedsrust; ik kon niet vinden wat ik zocht.

Er gingen enkele jaren voorbij en er kwam een koppel jonge zendingen van De Kerk van Jezus Christus

Ik werd overspoeld door een groot gevoel van vreugde en ik kon mijn tranen niet inhouden. Ik herinnerde me de verschrikkelijke tijd dat ik me zo druk maakte om de toekomst van mijn kinderen. En nu weende ik van vreugde omdat ik die zorgen niet meer had.

Het evangelie en de ware Kerk van Jezus Christus hebben ons in staat gesteld de juiste manier te vinden om onze kinderen te helpen, en vreugde en geluk te vinden. Christus is nu het Licht dat ons leidt. Zijn leringen overreden ons om het goede te doen. ■

Adalberto S. Sánchez is lid van de (Spaanstalige) wijk Miami Lakes in de ring Hialeah Gardens (Florida).

Iets kleins

Shannon Vanderspool Watson

Ik werd lid van de kerk toen ik nog naar het voortgezet onderwijs ging, en ik was het enige lid in mijn familie. Het was moeilijk om de overgang naar het leven in de kerk

door te maken, want veel activiteiten en roepingen waren mij volslagen onbekend. Dus toen ik tijdens mijn tweede jaar aan de universiteit werd gevraagd als huisbezoeker, had ik moeite om te begrijpen wat dat inhield. Mijn collega was een getrouwe jonge moeder, zuster Bray (namen zijn gewijzigd), en ik vond het wel zo makkelijk om haar de afspraken te laten maken, de leiding te geven van onze bezoeken, en te zorgen voor onze zusters. Eén zuster was meer een uitdaging dan de rest. Cassie was minderactief, woonde samen met haar vriend en verwachtte haar eerste kind. Ze leek voortdurend verdrietig of bezorgd.

Op zondag vroeg het gemeentepresidium ons om te controleren of we iedereen op onze huisbezoeklijst hadden uitgenodigd voor een zendingshaardvuuravond die avond. 'Geen probleem', dacht ik. 'Zuster Bray belt Cassie wel.' Ik liet mijn ogen over de mensen in de kapel glijden. Zuster Bray

was die zondag de stad uit en kon geen telefoontjes plegen.

Toen ik na de kerk mijn flat bereikte, voelde ik de Geest me een zetje geven: 'Bel Cassie.' Ik weigerde botweg. Zelfs als ik haar belde, zou ze toch vast niet komen. De Geest gaf me een sterkere ingeving: 'Bel Cassie!' Ik weigerde weer. Maar uiteindelijk kon ik de Geest onmogelijk negeren, en met tegenzin pleegde ik het telefoontje — met als enig resultaat dat ik Cassie's antwoordapparaat aan de lijn kreeg. 'Zie je wel,' dacht ik, 'ik wist wel dat het geen zin had.' Ik liet een boodschap achter voor Cassie en haar vriend, Will, dat er die avond een haardvuuravond was en dat we het fijn zouden vinden als ze kwamen.

Bij de haardvuuravond zag ik veel aanwezigen, maar niet Cassie en Will. 'Ik wist wel dat ze niet zouden komen', dacht ik zelfvoldaan. Toen de haardvuuravond bijna voorbij was, zag ik tot mijn verbazing Cassie en Will de kapel binnenkomen. De zendingelingen stonden stiltejes op en vergezelden hen. 'Wel heb ik ooit!' dacht ik.

Al gauw daarna was het kerstvakantie en ik ging voor de feestdagen naar mijn oorspronkelijke thuiswijk. Toen ik een maand later weer naar mijn universiteitswijk ging, kwam een van de leden enthousiast op me af en vroeg of ik die avond naar de doopdienst ging. 'Natuurlijk', zei ik. 'Wie wordt er gedoopt?' De zuster antwoordde: 'Will, de man van Cassie.' Man? Ik ging zo snel als ik kon op zoek naar Cassie.

Toen ik Cassie en Will gevonden had, feliciteerde ik ze met hun huwelijk en met Wills doop, en vroeg hoe dat gekomen was. 'Herinner je je nog die haardvuuravond waar je ons voor

Uiteindelijk kon ik de Geest onmogelijk negeren, en met tegenzin pleegde ik het telefoontje — met als enig resultaat dat ik een antwoordapparaat aan de lijn kreeg.

uitgenodigd had?' antwoordde Cassie. 'We waren laat, dus namen de zendelingen ons mee naar een andere kamer en lieten ons daar de video zien. Will vond die zo goed, dat hij vroeg of hij de zendelingenlessen mocht volgen. We zijn getrouwd, en vandaag laat Will zich dopen.' Ik was verootmoedigd en schaamde me, maar ik was diep onder de indruk van de liefde die onze hemelse Vader voor ieder van zijn kinderen heeft.

Maar dat is nog niet het einde van het verhaal. Niet zo lang geleden was ik na zes jaar weg te zijn geweest weer in staat om naar mijn universiteitswijk te gaan. Ik vond het fantastisch om zoveel bekende gezichten te zien, en ik stelde mijn oude vrienden voor aan mijn man en mijn twee kinderen.

Toen ik door de foyer liep, zag ik iemand die ik meende te kennen, maar die er op de een of andere manier anders uitzag. 'Ken ik jou niet?' zei ik. 'Ja, ik ben Cassie. Jij was mijn huisbezoekster. Je herinnert je Will nog wel?' Ze wees naar de man die links van haar stond, en riep toen twee kinderen uit de gang. 'En dit zijn onze twee kinderen.' Ze zag er gelukkig, vredig en zelfverzekerd uit. Ze zei dat ze lid was van het jeugdwerkpresidium. 'Ben je al een keer naar de tempel geweest?' vroeg ik. 'Welke?' vroeg ze met een glimlach. 'Chicago? Detroit? Nauvoo? Daar zijn we allemaal geweest.'

Door die ontmoeting werd ik er nog eens aan herinnerd dat 'door kleine en eenvoudige dingen grote dingen worden teweeggebracht' (Alma 37:6) — zelfs door kleine dingen als een telefoontje. ■

Shannon Vanderspool Watson is lid van de wijk Lake Villa 2 in de ring Buffalo Grove (Illinois).

Op huisonderwijs met broeder Skinner

Kevin Probasco

Ik liet me in mijn tienerjaren dopen, maar ging al gauw niet meer naar de kerk. Drie jaar in het leger hielpen mijn geestelijke gezondheid ook niet. Maar al gauw na mijn afzwaaien, leidde de zachte maar aanhoudende aandrang van de Geest van de Heer ertoe dat ik weer actief werd in mijn thuiswijk. Ik gehoorzaamde plichtsgetrouw.

Hoewel ik wat ruwe kanten had, was de quorumpresident ouderlingen zonder enig voorbehoud blij met mijn komst, en hij zette mij aan het werk als huisonderwijscollega van Burniss Skinner, de tweede raadgever in de bisschop. Onder de liefdevolle leiding van broeder Skinner voelde ik mijn getuigenis wortel schieten.

Sommige gezinnen die aan ons waren toegewezen, worstelden met een krappe gezinsbegroting, kleine kinderen, chronische ziekten, eenzaamheid, en activiteit in de kerk. Anderen waren een voorbeeld van de gemoedsrust die het naleven van het evangelie met zich meebrengt. Van die gezinnen betekende dat van Hazel en John Peterson vooral veel voor me. Hun zoon, Mike, was aan het voortgezet onderwijs een van mijn vrienden, en hij was een van de jongemannen die het meeste tot mijn bekering hadden bijgedragen. Ik had als jonge onderzoeker de zendelingenlessen bij hen thuis gevolgd, en nu keerde ik terug als hun huisonderwijzer.

En waar we ook kwamen, diende broeder Skinner de mensen op

prettige, geduldige wijze, en uit de goedheid van zijn hart. Zijn woorden en gebaren van troost, zegen, zorg en raad zijn mij bijgebleven als lessen in de liefde van de Heiland. Op huisonderwijs gaan met broeder Skinner was geen last, maar het grootst mogelijke voorrecht.

Binnen een jaar kreeg ik een hoger ambt in het priesterschap, liet ik me in de tempel aan mijn lieve vrouw verzegelen, en verhuisde ik uit de wijk van broeder Skinner en onze huisonderwijsgezinnen. Ik maakte het voortgezet onderwijs en een rechtenstudie af, bracht twintig jaar in militaire dienst door, en verhuisde met mijn gezin naar vier landen in drie werelddelen. Maar broeder Skinner vergat ik niet, en in mijn functies in de verschillende wijken en gemeenten probeerde ik zijn voorbeeld in mededogen en toewijding te volgen.

Na mijn pensionering uit de luchtmacht verhuisde ik terug naar mijn geboorteplaats om daar een advocatenpraktijk te beginnen. In de twintig jaar die er waren verstreken, waren de wijken heel anders ingedeeld, maar ik had het gevoel dat ik een bezoek moest brengen aan zuster Hazel Peterson, die alleen woonde sinds haar man aan kanker was overleden.

Maar zes maanden later had ik haar nog steeds niet bezocht. Op een winterochtend was ik met de auto onderweg naar mijn advocatenpraktijk toen ik onverwachts in gedachten het

gezicht van zuster Peterson voor me zag. Ik reed net de afrit van de snelweg voorbij die het dichtst bij haar huis was, dus ik zette het gevoel van me af en reed door. Maar toen ik de volgende afrit bereikt had, verliet ik toch de snelweg en reed terug naar zuster Petersons huis. Net zoals de Geest mij bijna 25 jaar eerder zachtjes ertoe aan had gezet om weer actief te worden, fluisterde Hij me nu in dat ik een bezoeken moest afleggen aan de zuster uit mijn oude huisonderwijsgezin.

Ik klopte bij haar aan en wachtte. Na enkele minuten vroeg ik me schaapachtig af of ze misschien niet thuis was. Ik klopte nog een keer aan en wachtte enkele minuten. Uiteindelijk ratelde het raam boven de deur en schoof het open. Zuster Peterson keek naar me. De jaren hadden haar haar zo wit als zuivere scheerwol gemaakt, en ze zag er erg klein

en mager uit. Haar gezicht was vervormd van de pijn. Ondanks haar zware ademen, begon ze te huilen toen ze me herkende. 'O, Kevin, ik ben zo blij dat je er bent', zei ze. 'Ik heb erg veel pijn van mijn artritis en ik heb een zalving nodig. Bedankt dat je gewacht hebt — kom alsjeblieft binnen.' Voordat ze zich omkeerde, zei ze nog: 'Ik dacht dat je Burniss was.'

Het verbaasde me om de naam Burniss te horen. 'Bedoelt u broeder Skinner?' vroeg ik. 'Woont hij nog steeds in de buurt?'

'Nee', zei ze. 'Hij woont zo'n 65 kilometer naar het noorden. Maar hij werkt nog hier in de buurt, en ik heb zijn telefoonnummer op zijn werk. Ik

belde hem ongeveer twintig minuten geleden en vroeg of hij me een zalving wilde komen geven. Hij kan hier ieder moment zijn.'

Er draaide een auto de oprit in en broeder Skinner stapte uit. Hij was veel grijzer, maar had dezelfde prettige verende pas en vriendelijke glimlach op zijn gezicht. We schudden elkaar de hand en twintig jaar verschil smolt weg. We gingen zuster Petersons huis, dat we zo goed kenden, binnen — de plek waar mijn geestelijke leertijd bij broeder Skinner zoveel jaren terug begonnen was. Ik zalfde zuster Petersons hoofd met gewijde olie en broeder Skinner sprak de zegen uit. We waren weer samen, collega's bij een onverwachte oproep tot dienstbetoon door de Heer zelf. ■

Kevin Probasco is lid van de wijk Glen Eagle in de ring Syracuse-West (Utah).

Broeder Skimmer en ik schudden elkaar de hand, en twintig jaar verschil smolt weg. We waren weer samen, collega's bij een onverwachte oproep tot dienstbetoon.

HET DIAKENENQUORUM

*Het eerste in een serie artikelen over priesterschapsquorums en hun doel.
In dit artikel vertellen leden van de Presiderende Bisschop
iets over het diakenenquorum.*

**Waarom organiseert de kerk
twaalf- en dertienjarige jonge-
mannen in diakenenquorums?**

Bisschop H. David Burton,
**presiderende bisschop (middenbo-
ven):** Eén uiterst belangrijke reden is

een doeltreffend gebruik van priesterschapsleutels. Priesterschapsleutels verschaffen hen die presideren de bevoegdheid om leiding te geven en mensen tot zegen te zijn. De president van een quorum gebruikt die leutels om quorumleden en hen die zij dienen tot zegen te zijn.

**Bisschop Richard C. Edgley, eerste raadgever in de
Presiderende Bisschop (linksboven):** Ouderling L. Tom Perry van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft in juni 2003 in de wereldwijde instructiebijeenkomst voor leidinggevend gezegd dat een quorum drie functies heeft. Het is een klas, een broederschap en een dienstbetoonorganisatie.

(Zie 'Ringbestuur', p. 6; zie ook Stephen L. Richards, Conference Report, oktober 1938, p. 118.)

Een quorum brengt jongemannen bij elkaar om aan die drie functies te

doelvoeren. Ik denk dat men zich veel op die functie van klas concentreert, en niet zoveel op de functies broederschap en dienstbetoon. Maar die andere twee zijn ook belangrijk.

Bisschop Burton: De klas, hoewel die uiterst belangrijk, is de plek waar we 'theorie' leren. Het 'laboratorium' waar we die theorie toepassen, is in dienstbetoon aan anderen, buiten de klas. We zouden ons moeten concentreren op de vraag hoe de jongemannen hun taken uitvoeren. (Zie LV 20:57, 59, 60.)

Wat zou de rol van de quorumadviseur diakenen moeten zijn?

Bisschop Keith B. McMullin, tweede raadgever in de Presiderende Bisschop (rechtsboven): Eén manier waarop we de aspecten broederschap en dienstbetoon van het quorum kunnen verbreden, is de quorumpresident de juiste rol toe te bedelen. We zijn geneigd om de adviseur in het diakenenquorum meer gezag te geven dan de quorumpresident.

Bisschop Burton: De adviseur moet leren om de 'schaduwleider' te worden en de jongemannen er op de een of andere manier toe aan te zetten om hun taken uit te voeren zonder dat de adviseur de eigenlijke president van het quorum wordt. Maar al te vaak is het quorum een rechtstreekse afspiegeling van de ideeën van de adviseur.

Bisschop McMullin: Volgens mij doen onze

diakenenquorums over het algemeen gewoon wat hun adviseur van hen verwacht. Als adviseurs begrijpen wat het betekent om de jongemannen in hun priesterschapsambt te verheffen en tot zegen te zijn, dan zullen we daar kracht uit voort zien vloeien. Maar zolang we de diakenen als jongens zien die we moeten vermaken met de een of andere activiteit die iets met hun priesterschap te maken heeft, zullen onze jongemannen op dat niveau blijven hangen.

Bisschop Edgley: Stel u eens voor wat er zou gebeuren als er in het klaslokaal van het diakenenquorum voldoende stoelen stonden voor alle leden van het quorum — niet alleen maar de leden die regelmatig komen — en op de rug van elke stoel de naam van een quorumlid stond. De lege stoelen zouden het quorumpresidium erg opvallen. Dat is een voorbeeld van hoe een quorumpresidium tot leven te brengen is, en hoe het quorum kan gaan aanvoelen dat het noodzakelijk is om anderen de hand te reiken.

Hoe kunnen volwassen leiders en adviseurs ertoe bijdragen dat de diakenen geestelijke ervaringen krijgen terwijl veel taken van een diaken routine lijken?

Bisschop Edgley: Jonge mensen van die leeftijd moeten naar geestelijke ervaringen geleid worden. Die ervaringen krijgen ze niet zomaar vanzelf. Ik herinner me dat mijn vader me meenam om aanwezig te zijn toen een minderactief lid een zegen kreeg. Ik kon niet deelnemen, ik kon er alleen maar bij zijn en de Geest voelen, maar mijn vader legde de verordening uit en leidde mij naar die geestelijke ervaring.

Bisschop McMullin: Het avondmaal rond dienen is helemaal geen routine — als je geestelijk verlicht bent. Als een diaken op inspirerende wijze over de symboliek van het brood en water leert, en erachter komt wat dat voor hem persoonlijk betekent, en voor ieder ander die van deze symbolen neemt, dan wordt het avondmaal elke zondag een gewijde ervaring (zie 3 Nephi 18:5-6; LV 20:77, 79). Maar wat ik meestal zie, is dat onze Aäronisch-priesterschapdraggers zich meer druk maken over de vraag welke rijen zij het avondmaal bedienen, of wie op het podium zij het eerst bedienen. Op die manier kan het dusdanig

Een quorum is een klas, een broederschap en een dienstbetoornorganisatie. Een quorum brengt jongemannen bij elkaar om aan die drie functies te voldoen.

routineus worden dat het zijn bijzondere karakter kwijt raakt. Als adviseurs lang genoeg van tevoren in de praktische details instrueren, hoeven die details niet af te leiden.

Wat is tegenwoordig de grootste opgave, en hoe kan een quorum daarbij helpen?

Bisschop Edgley: De grootste opgave is om een diaken het gevoel te geven dat hij ergens bij hoort, dat hij zichzelf vindt, dat hij het gevoel krijgt dat hij belangrijk is. We beginnen jongemannen al op diakenleeftijd kwijt te raken. Ze gaan daarheen waar ze het gevoel krijgen geaccepteerd te worden, en als je bijvoorbeeld naar de drugcultuur kijkt — die accepteert ze altijd. We moeten ze in het juiste milieu het gevoel geven dat ze geaccepteerd worden, met de juiste vrienden — en die vinden ze in het quorum. Ze moeten het gevoel hebben dat ze erbij horen, dat ze veilig zijn, dat ze belangrijk zijn. Dat is het broederschapsaspect van het quorum.

Bisschop Burton: We moeten bovendien bedenken dat het Aäronische priesterschap echt een voorbereidend priesterschap is. Maar al te vaak wordt het een doel op zich. Als onze adviseurs en bisschoppen bedenken dat dit de voorbereiding op het leven en het Melchizedeks priesterschap is, dan kunnen we ons misschien concentreren op het voorbereiden van de jongemannen op de verlossende verordeningen van het hogere priesterschap. ■

DIAKEN WORDEN

LAURY LIVSEY

George Bond was zo enthousiast dat hij het Aäronisch priesterschap zou ontvangen, dat hij de dagen telde tot zijn twaalfde verjaardag. 'Ik vond het geweldig om diaken te worden en het avondmaal rond te dienen', zegt George.

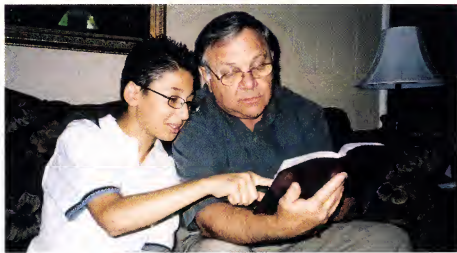
Eindelijk brak de bewuste zondag aan. He werd vroeg wakker en maakte zich klaar voor de avondmaalsdienst van negen uur van de wijk Arlington in de ring Jacksonville-Oost (Florida).

'George was klaar om acht uur. Hij had zijn witte overhemd aan en zijn stropdas om. Hij was als eerste klaar', herinnert zijn vader, Bill, zich. 'Die dag slikte ik tijdens de avondmaalsdienst mijn tranen niet weg toen ik hem voor het eerst het avondmaal zag rond dienen. Toen ik bedacht dat hij bij ons gezin hoorde en dat hij nu priesterschapsdrager was, vond ik dat geweldig.' George, die uit Rusland komt, was op 29 april 2002 geadopteerd door het echtpaar Bond.

Omdat broeder Bond in 1991 als volwassene lid van de kerk was geworden, ziet hij zijn zoon als jongeman dingen meemaken die hij zelf nooit heeft ervaren. 'Ik zou willen dat ik in de kerk was opgegroeid', zegt broeder Bond. 'Ik was graag opgegroeid met de kennis die George nu krijgt als Aäronisch-priesterschapsdrager. Dat heb ik al vaak gewenst.'

'Bill heeft George echt geholpen om bepaalde dingen te begrijpen, zoals hoe hij zich moet kleden als hij naar de kerk gaat', zegt George's moeder, Fran. 'In de tijd dat we George in de familie hebben, heb ik gemerkt hoezeer hij geneigd is om in het voetspoor van zijn vader te volgen. Hij wil echt zoals zijn vader worden.'

George, die eerste raadgever in het presidium van het

diakenenquorum van zijn wijk is, blijft groeien in het evangelie en het priesterschap. Hij nam het initiatief om uit te zoeken wat vastengaven precies zijn en waar de bijdragen aan dat fonds voor gebruikt worden. 'Ik las in een boek over vastengaven', zegt hij. 'Zo weet ik waarom de mensen geld geven en waarom ik elke maand vastengaven ophaal.'

'Het is een ervaring waar hij van leert, maar ik ben ervan onder de indruk hoeveel aandacht hij besteedt aan zijn taken', voegt broeder Bond eraan toe. 'We prijzen ons gelukkig dat we hem als zoon hebben.' ■

Laury Livsey is lid van de wijk Mandarin 1 in de ring Jacksonville-Oost (Florida).

THEMA WEKELIJKSE ACTIVITEITENAVOND 2005: 'EEN GROOT EN WONDERBAAR WERK'

(1 Nephi 14:7)

De algemene presidiums van de jongemannen en de jongevrouwen bespreken het thema voor de wekelijkse activiteitenavond van 2005.

In het voorjaar van 1820 deed het oprechte gebed van een veertienjarige jongen de deur open naar 'een groot en wonderbaar werk' (1 Nephi 14:7). Door middel van de profeet Joseph Smith is het evangelie hersteld. Vanwege deze herstelling kun jij alle zegeningen ontvangen die bijna tweeduizend jaar lang niet op aarde te krijgen waren. En door die herstelling hebben we het Boek van Mormon en het voorrecht om leiding te ontvangen van levende profeten. En de priesterschapsbevoegdheid is weer op aarde. Door priesterschapsverordeningen die in heilige tempels verricht worden, worden familieleden voor eeuwig aan elkaar verbonden.

De Heer heeft de jongeren lief, en Hij heeft vertrouwen in ze. Jij bent bevoorrecht dat je in deze tijd op aarde kunt leven, in een tijd waarin de volheid van zijn evangelie is hersteld. Je behoort allemaal een eigen getuigenis van dit grote en wonderbare werk te hebben, en dat kan ook. President Gordon B. Hinckley heeft gezegd: 'Het is die overtuiging, die innerlijke zekerheid van de realiteit van de levende God, van de goddelijke aard van zijn geliefde Zoon, van de herstelling van hun werk in deze tijd en van de heerlijke manifestaties die erop gevolgd zijn, die voor ieder van ons het fundament van ons geloof worden. Zij worden ons getuigenis.' ('Getuigenis', *De Ster*, mei 1998, p. 79.) Volg je het voorbeeld dat de Heiland in onzelfzuchtig dienstbetoon heeft gegeven, en kies je het goede, dan wordt je getuigenis versterkt, word je

gezegend zodat je je deel kunt doen, en word je beschermd tegen wereldse invloeden. Als gevolg daarvan voel je dat je erbij hoort en krijg je vreugde. Wat is het een zegen om bij zo veel aspecten van dit werk betrokken te zijn!

Wij getuigen dat de Heiland zijn werk in deze tijd leidt door middel van zijn profeten en andere leiders van de kerk. Wij getuigen ook dat de Heer je liefheeft, dat Hij vertrouwen in je heeft, en dat Hij het heilsplan, het plan van geluk, heeft geopenbaard om je te leiden. Wij hebben je ook lief, wij hebben ook vertrouwen in je, en wij vinden dat we gezegend zijn omdat we deel uit mogen maken van dit grote en wonderbare werk, samen met jou. ■

ALGEMEEN JONGE-MANNENPRESIDIUM

Charles W. Dahlquist II
(midden)
Dean R. Burgess (links)
Michael A. Neider (rechts)

ALGEMEEN JONGE-VROUWENPRESIDIUM

Susan W. Tanner (midden)
Julie B. Beck (links)
Elaine S. Dalton (rechts)

IK? EEN ZEGEN GEVEN?

'Wat moet ik zeggen?' vroeg ik me af.

BRAD LARSEN

Geef jij de zegen als ze dat wil?' vroeg Jacob aan de andere kant van de telefoonlijn. Jacob, mijn huisonderwijscollega, legde uit dat een van de mensen bij wie wij op huisonderwijs gingen een zegen wilde.

'Wat moet ik in een zegen zeggen?' vroeg ik me af. Ik was nog maar achttien. Ik was net ouderling geworden en had het ouderlijk huis verlaten om te gaan studeren. Ik had me er mijn hele leven op voorbereid om het Melchizedeks priesterschap te ontvangen, maar ik had nooit gedacht aan de dag waarop ik het ook echt zou moeten gebruiken.

Ik aarzelde, slikte hard en hoorde mezelf toen aarzelend zeggen: 'Ja.' Zo gauw ik besepte wat ik had gezegd, kapte ik het woord zo af dat het nauwelijks hoorbaar was. Ik had het niet willen zeggen, maar op de een of andere manier kwam het er toch uit.

'Mooi!' klonk de stem enthousiast. 'Ik ben er over een paar minuten.'

Ik stond bij de telefoon in mijn souterrainflat en overwoog Jacob terug te bellen om te zeggen dat ik het niet wilde doen. En toen dacht ik aan mijn vader. Als hij een zegen moest geven, ging hij stilletjes naar een andere kamer om te bidden. Hij zei dan 'Momentje' en ging bidden zonder dat iemand dat merkte. Maar ik had het wel gemerkt.

Ik was alleen in mijn flat, dus knielde ik gewoon bij de bank. Ik boog mijn hoofd en begon te bidden: 'Hemelse Vader, ik geef over een paar minuten misschien een zegen, maar dat heb ik nog nooit gedaan. Als het uw wil is, help mij dan om alle andere gedachten te bannen en door de Geest te weten te komen wat ik moet zeggen.'

Toen ik opstond, had ik gemoedsrust, en een gevoel dat ik het waardig was, en dat de Geest me zou ingeven wat ik wanneer moest zeggen. Ik wist niet wat ik ging zeggen, maar dat leek er niet toe te doen.

Enkele minuten later zaten Jacob en ik, in kostuum en stropdas, thuis bij de jongedame die wij huisonderwijs gaven. We hadden het er even over hoe het met haar ging. Ze maakte een moeilijke tijd door en hoopte dat ze wat aan een zegen zou hebben.

'Wie wil je dat de zegen geeft?' vroeg Jacob.

Ze keek naar mij. 'Wil jij de zegen geven?' vroeg ze.

'Ja', antwoordde ik, dit keer zonder het woord af te koppelen.

We haalden een witmetalen stoel bij de keukentafel vandaan en zetten hem midden in de kamer. Toen ik mijn handen op haar hoofd legde, herhaalde ik in stilte mijn gebed dat ik zou weten wat ik moest zeggen. Jacob legde zijn handen boven op de mijne en ik begon te zeggen: 'Door het gezag van het heilig Melchizedeks priesterschap leggen wij onze handen op je hoofd en geven je een zegen (...).'

Ik stond bij de telefoon en overwoog Jacob terug te bellen om hem te zeggen dat ik de zegen niet kon geven. Ik had me er mijn hele leven op voorbereid om het Melchizedeks priesterschap te ontvangen, maar ik had nooit gedacht aan de dag waarop ik het ook echt zou moeten gebruiken.

Zo gauw ik die woorden had gezegd, wist ik wat ik daarna moest zeggen. Ze had ons over haar moeilijkheden verteld, en sommige woorden die mij in gedachten kwamen, hadden daar betrekking op. Maar andere woorden gingen over zaken die ze niet genoemd had. Ik dacht niet vooruit aan wat ik vervolgens moest zeggen: de woorden kwamen mij gewoon in gedachten. Het waren geen woorden die ik mijn vader of mijn huisonderwijscollega had horen gebruiken. Ik voelde dat de Geest mij ingaf wat ik moest zeggen.

Na de zegen keek ze met betraande ogen op en bedankte me. Ik besepte dat ik ook tranen in mijn ogen had en in stilte bedankte ik mijn hemelse Vader. Hij geeft priesterschapsdragers die dat waardig zijn echt inspiratie. Die waarheid leerde ik doordat ik me had voorbereid door zo te leven dat ik het waardig was om het Melchizedeks priesterschap te ontvangen en te gebruiken. ■

Brad Larsen vervult een voltijdzending in het zendingsgebied Tuxtla Gutiérrez (Mexico).

Kinderen helpen om gelukkig te zijn

Ik lees graag in de *Liabona*, vooral *De Kindervriend*. Ik vind dat er goede boodschappen in staan die kinderen helpen om gelukkig te zijn.

Sarab Fernandes Araújo de Souza (10)
Wijk Tambau
Ring João Pessoa (Brazilië)

Groter geloof door huisbezoek

Ik ben dankbaar voor een levende profeet die voortdurend openbaring van onze hemelse Vader krijgt. Ik ben ook dankbaar voor de *Liabona*, waar instructies in staan van de profeet en de algemene autoriteiten, en die instructies bevat.

Ik ben dankbaar voor de maandelijkse huisbezoekboodschap. Als we de boodschap brengen en de zusters vragen om te vertellen wat ze ervan vinden, groeit mijn geloof door hun getuigenis. Het geloof van alle zusters wordt gesterkt door die geïnspireerde boodschappen.

Wong Keung Chi Fong
Wijk Kavim Tong
Ring Hongkong Kowloon-Oost

Een spiegel voorhouden

Ik heb grote waardering voor de boodschappen van het Eerste Presidium die wij als huisonderwijzers brengen. Ik weet dat al die boodschappen door God geïnspireerd zijn. We kunnen ervan leren en ze gebruiken om onszelf een spiegel voor te houden. Zo kunnen we onszelf evalueren en er positieve dingen in ontdekken om toe te passen.

Paül Quezada Rivas
Wijk Calicuchima
Ring Guayaquil García Moreno (Ecuador)

De timing van de Heer

Planning is erg belangrijk. Ik wil mijn plannen nooit veranderen. Maar door het artikel 'Timing' van ouderling Dallin H. Oaks in de *Liabona* van oktober 2003 ben ik gaan inzien dat ik niet de enige ben met een agenda, maar dat de Heer er ook een heeft — een die belangrijker is dan die van mij. Ik weet dat mijn abonnement op de *Liabona* mij meer gelegenheid biedt om het plan en de wil van de Heer te leren kennen.

Ouderling François Ngindu Ngindu
Gemeente Kananga
Zendinggebied Kinsbasa (Democratische Republiek Kongo)

Artikelen gevraagd over leiderschap

Goed leiderschap leert men het beste door verhalen en voorbeelden. Hebt u als leidinggevende wel eens iets geprobeerd dat anderen tot zegen was? Of is een geïnspireerde leidinggevende u tot zegen geweest? Vertel de lezers van de *Liabona* alstublieft over uw ervaringen.

Stuur uw ervaringen naar:

cur-liahona-imag

@Idschurch.org

of naar: Leadership

Experiences, *Liabona*,

50 East North Temple Street,

Floor 24, Salt Lake City, UT

84150-3220, USA. Vermeld alst-

ubliet uw naam, leeftijd, adres,

telefoonnummer, wijk en ring

(of gemeente en district).

David Lindsley, De vensters van de hemel

De profeet Joseph Smith (midden), hier in een niet ondenkbare situatie in de berfst van 1835, assisteert Joseph en Brigham Young (boven) met het inzetten van een raam in de Kirtland-tempel, de eerste tempel in de laatste dagen. Oliver Cowdery (links) en Sidney Rigdon (rechts) assisteren bij de voorbereiding van de tempel.

Dit werk ving op een lentemorgen in het jaar 1820 aan met een opmerkelijke gebeurtenis, toen de Vader en de Zoon aan de jonge Joseph Smith verschenen. Al het goede dat we tegenwoordig in de kerk zien, is een vrucht van dat opmerkelijke bezoek, een getuigenis dat het hart heeft geraakt van miljoenen mensen in vele landen.' Zie president Gordon B. Hinckley, 'Blijf op de juiste koers', p. 2.